ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି

Celebration of International Women's Day

ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମୁଖପତ୍ର

୨୦୨୦-୨୧

୨୦୨୧-୨୨

ତତ୍‌କର୍ମ ଯନ୍ନ ବନ୍ଧାୟ ସା ବିଦ୍ୟା ଯା ବିମୁକ୍ତୟେ ।
ଆୟାସାୟାପରଂ କର୍ମ ବିଦ୍ୟାନ୍ୟା ଶିଳ୍ପନୈପୁଣ୍ୟମ୍ ।।

ବି. ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ବାଇଗଣବାଡିଆ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

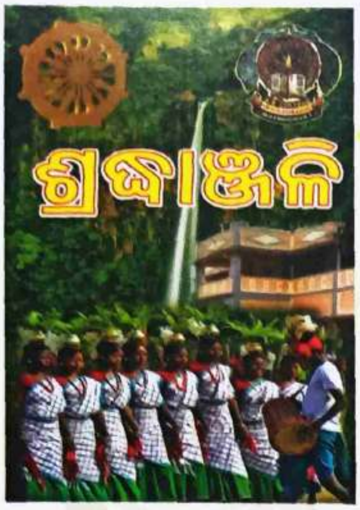

ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମୁଖପତ୍ର

୨୦୨୦-୨୧
୨୦୨୧-୨୨

ପ୍ରକାଶକ :

ଡଃ. ଯତୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ସିଂଦେବ ସଚାନ
ଅଧକ୍ଷ, ବି. ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ସମ୍ପାଦନା :
ପ୍ରାଧାପିକା ମେଘମାଳା ବେହେରା
ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗ

ସଂପାଦନା ସହାୟତା :
ପ୍ରାଧାପକ ଡ. କୁମରମଣି ନାୟକ
ଇତିହାସ ବିଭାଗ
ପ୍ରାଧାପିକା ଡ. ସଂଯୁକ୍ତା ମହାନ୍ତି
ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ
ଅଧାପକ ସୁବ୍ରତ କୁମାର ପାଠୀ
ଇଂରାଜୀ ବିଭାଗ

ମୁଦ୍ରଣ :
ମେଘାସନୀ ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ
ବାଘଡାରୋଡ, ବାରିପଦା

From the Principal's Desk ...

It gives me immense pleasure to see the publication of another edition of our College Magazine "SHRADDHANJALI" an ideal platform for budding and upcoming creative genius of this Institution to exhibit their literary and intrinsic talents. I express my sincere thanks to the Chief Editor and Members of the Editorial Board for their ceaseless and tireless efforts towards bringing out this issue of Magazine. I believe the joint effort of teachers and students is going to showcase the strength of our Institution. From this Desk, I call upon all the well-wishers and patrons of this Institution to extend full co-operation and unflinching support to lead this shrine of learning on to the path of glory and success.

With best wishes.

J. Sachan
7.1.22

(Prof. Dr. J.N.S.D. Sachan)
PRINCIPAL

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଜଳରେ ସିନ୍ଧୁର ସୃଷ୍ଟି ।

ପୁଣି ଅଦୃଶ୍ୟ ବାଷ୍ପ ବିନ୍ଦୁ ସବୁ ସୃଷ୍ଟି ହୁଅନ୍ତି ସେଇ ସିନ୍ଧୁରୁ, ଆଉ ଆକାଶ ଦେଶରେ ସଂଚରନ୍ତି ମେଘମହ୍ଲାର । ମେଘ ସବୁ ପୁଣି ବର୍ଷା ବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ଝରିପଡନ୍ତି ଧରିତ୍ରୀ ବକ୍ଷରେ । ବର୍ଷାର ସେ ଅମୃତଧାରା ପୁଣି ଝରଣା ହୋଇ ଝରିଯାଏ, ମିଶିଯାଏ ସେହି ସିନ୍ଧୁ ଦେହରେ । ସିନ୍ଧୁ ହୁଏ ମହାସିନ୍ଧୁ । ତିଷ୍ଠି ରହେ ଜୀବସତ୍ତା । ପାର୍ଥିବ ଜଗତକୁ ଜୀଏଁଇ ରଖିବାପାଇଁ ସ୍ରଷ୍ଟା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ଏହି ଜଳଚକ୍ର । ହେଲେ ପାର୍ଥିବ ଜଗତର ମୂଳସତ୍ତା ସେଇ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭାବଜଗତକୁ ଜୀଏଁଇ ରଖିବା ପାଇଁ ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ରଚନାରେ ରଚିତ ହୋଇ ରହିଛି ଆଉ ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ବିଭବ - ''ସାହିତ୍ୟ'' । ସୃଷ୍ଟିକୁ ରଚନା କଲାବେଳେ ସାହିତ୍ୟ ପରି ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ଅଳଙ୍କାରରେ ଧରିତ୍ରୀକୁ ଆଭୂଷିତ କରିବାକୁ ବିସ୍ମରି ଯାଇନାହାନ୍ତି ବିଧାତା । ପ୍ରତିଟି ଜୀବସତ୍ତାକୁ ମନ୍ତ୍ରିତ କରିଛନ୍ତି ସାହିତ୍ୟର ଅମୃତ ମନ୍ତ୍ରରେ । ସେଇଥିପାଇଁ ତ ମେଘ ଦେଖିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ତୋଳି ନୃତ୍ୟ କରେ ମୟୂର । ଋତୁ ଆସିଲେ ବଉଳି ଉଠେ ଆମ୍ରବୃକ୍ଷ । କୋଇଲିର କୁହୁତାନରେ ଗୁଞ୍ଜରି ଉଠେ ଆମ୍ରକୁଞ୍ଜ । ''ଆ ଜହ୍ନମାମୁଁ ଶରଗଶଶୀ, ମୋ କାହ୍ନୁ ହାତରେ ପଡରେ ଖସି''... ମାଆ ମୁହଁରୁ ଏଇ ସ୍ନେହସିକ୍ତ ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣି ତୁନି ହୋଇଯାଏ ଅବୁଝା କାନ୍ଦୁରା ଶିଶୁ ...

ଭାବରୁ ଭାବନା, ଭାବନାରୁ ଶବ୍ଦ, ଶବ୍ଦରୁ ଶବ୍ଦାବଳୀ । ଏଇ ଶବ୍ଦାବଳୀକୁ ଧରି ରଖେ ସାହିତ୍ୟ । ସାହିତ୍ୟର ଅଭୟ ପୃଷ୍ଠାରେ ଚିର ସୁରକ୍ଷିତ, ଚିର ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହେ ଭାବ ଆଉ ଭାବନାର ଶବ୍ଦ ସବୁ । ପୁଣି ସାହିତ୍ୟ ଉଦ୍ରେକ କରେ ଆଉ ଏକ ହୃଦୟର ଭାବକୁ । ଭାବ ସଂଚରିଯାଏ ଗୋଟିଏ ହୃଦୟରୁ ଆଉ ଏକ ହୃଦୟକୁ । ଜଳଚକ୍ର ପରି ଏଇ ସାହିତ୍ୟ ଚକ୍ର ସଂଜୀବିତ କରି ରଖେ ଅଦୃଶ୍ୟ ସେଇ ଭାବ ଜଗତକୁ । ଆଉ ଭାବନା ରସରେ ରସାଣିତ ହୋଇ ରହେ ଜୀବସତ୍ତାର ହୃତପିଣ୍ଡ । ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର ଏହି ଅମୂଲ୍ୟ ବିଭବ ସାହିତ୍ୟଚକ୍ରର ଏକ ଛୋଟିଆ ଧାରକୁ ବୁକୁରେ ଧରିରଖିଛି ଆମ ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ମୁଖପତ୍ର **''ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି''** । ସାରା ଜଗତର ଗତାନୁଗତିକ ଜୀବନଧାରାକୁ ମନ୍ଥର କରିଦେଇଥିବା ଭଳି ମହାମାରୀ କରୋନା ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ୱାଭାବିକ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଗୁଡିକର ବେଗମୟତାକୁ କ୍ଷଣେ ଶୀଥିଳ କରିଦେଇଥିଲା ସତ, ଦୀର୍ଘ କାଳ କିନ୍ତୁ ଅଟକାଇପାରିନାହିଁ । ବରଂ ସେଇ କ୍ଷଣିକ ଶୀଥିଳତା ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଅଧିକ ଗତିଶୀଳ କରାଇବାକୁ ଖୋରାକ ଯୋଗାଇଛି । ମହାମାରୀର ଏ ମହା ସଂକଟରେ ବି **ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି** ତା'ଶରଧାର ହାତରେ ସାଉଁଟି ଚାଲିଛି ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଗଣାରେ ଝରିପଡିଥିବା ଭାବର ସୁମନ ସବୁକୁ, ଆଉ ପ୍ରୟାସ କରିଛି ସେଇ ଭାବସୁମନର ସୁରଭିରେ ସୁରଭିତ କରିବାକୁ ସଂକଟ ସନ୍ତପ୍ତ ପ୍ରାଣବିନ୍ଦୁ ସବୁକୁ । **ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି** ସାଉଁଟିଛି ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଭିଜ୍ଞ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ତଥା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଜ୍ଞାନଦୀପ୍ତ ଚିନ୍ତା ଆଉ ଚେତନାର ଆବେଗ ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ, ଆଉ ତରୁଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରବହମାନ ସ୍ୱପ୍ନିଳ ଭାବଧାରା ତଥା ଆକାଶ ଛୁଆଁ ଉଚ୍ଚାକାଂକ୍ଷା ପୁଣି ସ୍ମୃତିବିଜଡିତ କେତେ ଖିଆଲି ଭାବନାକୁ । ଗୁଣମୁଗ୍ଧ ପ୍ରିୟପାଠକଙ୍କର ମନଲାଖି କରେଇବାର ସାଧନା କରିଛି **ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି** ତା' ଲେଖକ, ଲେଖିକାଙ୍କ ସୃଜନଶୀଳତାର ତୂଳୀରେ ଅଙ୍କା ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର ଗଳ୍ପ, କବିତା, ପ୍ରବନ୍ଧ ତଥା ରମ୍ୟ ରଚନା ଆଦିକୁ । ହାସ୍ୟ, କାରୁଣ୍ୟ, ବିରହ, ମିଳନ, ରୋମାଂଚ, ବ୍ୟଙ୍ଗ ଆଦି ନାନା ରଙ୍ଗ ରସରେ ରସାଣିତ ତଥା ରଙ୍ଗାୟିତ **''ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି''** ବାର୍ତ୍ତା ବି ଦେଇଛି ଦିଗଭ୍ରଷ୍ଟ ମଣିଷକୁ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ ସୁନ୍ଦର ସଜଡା ସମାଜଟିଏ ଗଢି ତୋଳିବାକୁ ।

ଭାବ ଯେତେବେଳେ ଶବ୍ଦ ପାଏ, ସାହିତ୍ୟର ଜନ୍ମ ହୁଏ । ମହତ୍‌କାମୀ ସାଧୁଜନେ ଭାବୁକର ଭାବକୁ ଜାବୁଡିଧରିଥିବା ସାହିତ୍ୟକୁ ଯେତେବେଳେ ସୁରକ୍ଷା ଆଉ ସଂରକ୍ଷଣର ସଞ୍ଜିବନୀ ଦିଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଉପନ୍ୟାସ, ମୁଖପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦିର ଜନ୍ମ ହୁଏ । ଆମ ମୁଖପତ୍ର **''ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି''** ଏହିପରି କେତେକ ମହତ୍ ମଣିଷଙ୍କର ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରୀତିର ଏକ ଅମୀୟ ଫଳଶ୍ରୁ । ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ତଥା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଅକୁଣ୍ଠ ସହଯୋଗ ବିଶେଷ କରି ଅଧକ୍ଷ ମହୋଦୟଙ୍କର ସୁଚିନ୍ତିତ ପରାମର୍ଶ ତଥା ସମୟୋପଯୋଗୀ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ **ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି**ର ସମ୍ପାଦକ ମଣ୍ଡଳୀର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବେଶ୍ ପ୍ରେରିତ କରିଛି ସାହିତ୍ୟର ଏଇ ସୂକ୍ଷ୍ମଧାର **ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି**କୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରି ସଜେଇ ସାହିତ୍ୟ ପିପାସୁଙ୍କ ଠାରେ ଅର୍ପଣ କରିବା ପାଇଁ । ଆଶା ଅନନ୍ତକାଳ ପାଇଁ **ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି** ଏହିପରି ସୁଧୀଜନଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ଲାଭ କରି ଜନ୍ମ ନେଉଥାଉ, ସାହିତ୍ୟର ସୁଧା ବାଣ୍ଟି ଚାଲିଥାଉ, ଆଉ ମେଣ୍ଟାଉ ଥାଉ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେମୀଙ୍କର ସାହିତ୍ୟପିପାସା ।

ପ୍ରାଧାପିକା ମେଘମାଳା ବେହେରା

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ର.ନଂ.	ସୃଷ୍ଟି	ସ୍ରଷ୍ଟା	ପୃଷ୍ଠା
		ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ	
୧.	ଜୀବନର ରଙ୍ଗ	ଡଃ.ଅଳକା ମଞ୍ଜରୀ ଭୂୟାଁ	୩
୨.	ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ	ମେଘମାଳା ବେହେରା	୫
୩.	ଦାୟିତ୍ୱ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ	ଡଃ.ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ କୁମାର ପାଲ	୧୧
୪.	ସାଂପ୍ରତିକ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସାହିତ୍ୟିକ	ଡଃ.କୁମରମଣି ନାୟକ	୧୩
୫.	ଅନାବୃତ	ଡଃ.ସଂଯୁକ୍ତା ମହାନ୍ତି	୧୫
୬.	ଅସହାୟତା	ଡଃ.ଶୁଭେନ୍ଦୁ କୁମାର ଦାସ	୧୭
୭.	ହସେ ବରଗଡ କାନ୍ଦେ ମାନଗଡ	ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ବସା	୧୯
୮.	ନାଗା ରହସ୍ୟ	ଅର୍ଣ୍ଣଦା ଶଙ୍କର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ	୨୨
୯.	ଏକ ସରଗପୁରୀର କଥା	ସସ୍ମିତା ପାତ୍ର	୨୪
୧୦.	ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ	ସୁପ୍ରିୟା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ନାୟକ	୨୫
୧୧.	ଧର୍ମ	ସୁଦାମ ମୁର୍ମୁ	୨୬
୧୨.	ରାଜା ମଣୀନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଉଦାରତା	ନୀଳିମା ପାତ୍ର	୨୭
୧୩.	ମାଳୀ ଓ ପକ୍ଷୀ	ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ କର	୨୭
୧୪.	ଲୋଭ ଓ କୁକର୍ମର ଫଳ ବିଷମୟ	ଶୋଭାରାଣୀ ଦଣ୍ଡପାଟ୍ଟ	୨୮
		ପଦ୍ୟ ବିଭାଗ	
୧.	ମାଟିର ରଙ୍ଗ	ଡଃ.ସଂଯୁକ୍ତା ମହାନ୍ତି	୨୯
୨.	ନାରୀଟିଏ ତୁ	ଡଃ.ଅଳକା ମଞ୍ଜରୀ ଭୂୟାଁ	୩୦
୩.	ମାଆ	ପ୍ରଭାତୀ ନାଥ	୩୦
୪.	କହିଲେ କହିବେ କହୁଛି	ଡଃ.ଶ୍ରୀନାଥ ସାମଲ	୩୧
୫.	ସ୍ୱାର୍ଥପର ଦୁନିଆ	ଗୀତାରାଣୀ ବାରିକ୍	୩୨
୬.	ତୁମ ବିନା ଏ ଜୀବନ ଶୂନ୍ୟ	ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ	୩୩
୭.	ଦଣ୍ଡେ ଅଟକାଇ ଦିଅ ଘଡି	ଜୟଶ୍ରୀ ଦାଶ	୩୪
୮.	ମୋ ପିଲାଦିନ	ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବେହେରା	୩୪
୯.	ଆମ ବାପା	ସୁବ୍ରତ କୁମାର ଦାଶ	୩୫
୧୦.	ତୁମରି ସନ୍ଧାନେ	ରଶ୍ମିତା ସେଠୀ	୩୫
୧୧.	ଜୀବନ	ପ୍ରିୟଙ୍କା ଘୋଷ	୩୬
୧୨.	ନକଲି ମଣିଷ	ମୋନାଲିସା ବେହେରା	୩୬
୧୩.	ବନ୍ଧୁ	ପ୍ରିୟଙ୍କା ବାସୁରୀ	୩୭
୧୪.	ସ୍ୱପ୍ନ	ଦୀନକୃଷ୍ଣ ନାୟକ	୩୭
୧୫.	ଅନ୍‌ଲାଇନ ପାଠପଢା	ସୁକାନ୍ତି ମୁର୍ମୁ	୩୭

କ୍ର.ନଂ.	ସୃଷ୍ଟି	ସ୍ରଷ୍ଟା	ପୃଷ୍ଠା
୧୬.	ପ୍ରେମ	ରବୀନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	୩୮
୧୭.	ମୋପ୍ରିୟ କଲେଜ	ପ୍ରିୟବ୍ରତ ବେହେରା	୩୮
୧୮.	ଶୀତୁଆ ସକାଳ	ସାଗରିକା ନାଥ	୩୮
୧୯.	ସ୍ନେହ	ମଣିମାଳା ପରିଡା	୩୯
୨୦.	ବର୍ଷା	ଏଚ.ପି. ଅନୁରାଧା	୩୯
୨୧.	ବାପା ମାଆ ମୋ ବଡ ଦେବତା	ଲିକୁନ ଘୋଷ	୩୯
୨୨.	ବୈଜ୍ଞାନିକ	ଶୁଭଶ୍ରୀ ଶୁଭସ୍ମିତା ବେହେରା	୩୯
୨୩.	ମୋ ଜୀବନ ଚଲାପଥ	ସମୀର ଘୋଷ	୪୦
୨୪.	ଚେତାବନୀ	ହରପ୍ରିୟା ଧୀର	୪୦
୨୫.	ମାତୃକୃପା	ଭାରତୀ ଭଞ୍ଜ	୪୦

ସାନ୍ତାଳୀ ବିଭାଗ

୧.	ମନେ କାଜି ଅକଏ ଠଅରେୟାରେ	ସୁକୁଦେବ ସିଂ	୪୧
୨.	ଜୀୱୀ ଗାତେ	ନମିତା ହେମ୍ବ୍ରମ୍	୪୨
୩.	ପାର୍ସୀ ଲାକ୍‌ଚର	ସାନିଆ ବାସ୍କେ	୪୨
୪.	କୁଲି ହପନ୍ ଚାନ୍ଦ ଆଡିଗେ ଶାସେତା	ନମିତା ହେମ୍ବ୍ରମ୍	୪୩
୫.	ଜାନାମ୍ ବାବା	ଦିଲ୍ଲୀପ କୁମାର ମାରାଣ୍ଡି	୪୪

English Section

1.	Tribal Uprising of Mayurbhanj in 1949	Dr.J.N.S.D. Sachan	45
2.	Corporate Governance In India	Dr.Sandeep Kumar Patnaik	52
3.	The Concept of Dharma in Gita	Dr. Purnendu Kumar Paul	55
4.	Working Women Issue and problem	Dr.Sanjukta Mohanty	57
5.	Impact of Globalization in India	Sushanta Kumar Sahu	59
6.	Online VS Offline Teaching & Learning	Dr.Annapurna Dhal	62
7.	Dear God	Harekrushna Mohanta	66
8.	Love of God	Pranati Sathua	67
9.	Time	Chandicharan Dandapat	68
10.	Life-in my Frame of Reference	Budhadev Rajkumar	68
	NSS Report		69
	YRC Report		70
	ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ		73
	Declaration Form		76

***

ଜୀବନର ରଙ୍ଗ

ଡଃ.ଅଳକା ମଞ୍ଜରୀ ଭୂୟାଁ
ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା, ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗ

ଜୀବନଟାଏକ ନଦୀ ପରି । ନା ଜାଣିଥାଏ ସେ କେଉଁ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଯିବ, ନା ଜାଣେ କେଉଁ ସମୁଦ୍ରରେ ମିଶିବ । ଅଜଣା ରାସ୍ତାରେ ଅନବରତ ଧାଉଁଥାଏ ଶେଷ ଠିକଣାରେ ପହଂଚିବା ପାଇଁ । ମନଟା ଆଜି କାହିଁକି ଖୁବ୍ ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲିତ । ବୋଧହୁଏ ଦୀପକ ବିଦେଶରୁ ଆସିବ ବୋଲି ମନ ଖୁବ୍ କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ ଧାଉଁଛି । ଆଉ ମାତ୍ର ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପରେ ଫ୍ଲାଇଟ୍ ଲାଣ୍ଡ କରିବ ଏୟାରପୋର୍ଟରେ । ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଡାକି ଗାଡିରେ ବସିଲେ ସଦାନନ୍ଦ । ବିବାହର ଆଠଦିନ ପରେ ବୋହୂକୁ ନେଇ ଆମେରିକା ଚାଲିଗଲା ଦୀପକ । ଚାରିବର୍ଷ ପରେ ଫେରୁଛି ଘରକୁ । ପୁଣି ମାତ୍ର ଚାରିଦିନ ପାଇଁ । ମନଟା କେମିତି ଅଥୟ ନହୁଅନ୍ତା ଯେ ? ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସକରାତ୍ମକ ଭାବରେ ନେଇ ବଂଚି ଶିଖିଛନ୍ତି ବୋଲି ତାଙ୍କ ନାମ ସଦାନନ୍ଦ । ଫଁଜ ହେଲେ ଗାଡି ଚଲେଇ ପାରନ୍ତିନି ସଦାନନ୍ଦ । ତେଣୁ ଡ୍ରାଇଭର ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ତା'ଛଡା ସେ ଯଦି ଗାଡି ଚଲେଇବେ ପୁଅ ବୋହୂ ବୋର ହୋଇଯିବେ । କଥା ହେବାରେ ବ୍ୟାଘାତ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ସବୁ ଖୁସିକୁ ଅଣ୍ଟିରେ ପୁରାଇ ସଦାନନ୍ଦ ଆଜି ଯୌବନର ଉଦ୍ଦାମତାକୁ ଅନୁଭବ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଦୀପକ ସହିତ ବିତେଇଥିବା ଜୀବନର କିଛି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ହଠାତ୍ କାହିଁକି ମନ ଭିତରକୁ ଆସି ମନକୁ ଆନ୍ଦୋମାନ୍ଦୋ କରିଦେଉଛି ।

ବିବାହର ପାଂଚ ବର୍ଷ ପରେ ତାର ଜନ୍ମ । କାଖେଇ କୋଳେଇବାର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପାଖରେ ଶୋଇ ତା' ଉଷ୍ମତାକୁ ବାରିବା ଭିତରେ କେତେ ଶୀଘ୍ର ସେ ବଡ ହୋଇଗଲା ଜାଣି ହେଲାନି । ସୁନନ୍ଦା ଓ ସଦାନନ୍ଦଙ୍କ ମଝିରେ ଶୋଇ କାହା ପଟେ ମୁହଁ କରିବ ବୋଲି ରାତିରେ ଏପଟ ସେପଟ ହେଉଥିଲା । ବୁଢୀ ଅସୁରୁଣୀ ଗପ କହିଲା ବେଳେ ସଦାନନ୍ଦଙ୍କ ଉପରେ ଗୋଡ ଲଦି ବେକକୁ ଜୋରରେ ଜାବୁଡି ଧରୁଥିଲା । ଆଉ ଗପ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ କେତେବେଳେ ନିଘୋଡ ନିଦରେ ଶୋଇ ଯାଉଥିଲା । ସୁନନ୍ଦା କହୁଥିଲେ - ପୁଅକୁ ଏତେ ଗେଲ କରୁଛ, ବଡ ହୋଇ ଯେତେବେଳେ ପାଠ ପଢିବ, ଚାକିରୀ କରିବ, ତାର ବିଚ୍ଛେଦକୁ ସହି ପାରିବ ତ ? ଜୀବନର ପାଂଚ ବର୍ଷ ଲାଗିକି ରହିବାକୁ ପଡେ ଛୁଆଙ୍କ ପାଖରେ । ଜୀବନର ଏହି ପାଂଚବର୍ଷକୁ ବୁଝିବାକୁ ହୁଏ, ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ହୁଏ । ବେସରକାରୀ କଲେଜର ଅଧାପକ ଭାବରେ ଚାକିରୀ କରୁଥିଲେ ସଦାନନ୍ଦ । ଦରମାର ଅନିୟମିତତା ପାଇଁ କଲେଜରୁ ଫେରି ଟିଉସନରେ ସମୟ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ ଦୀପକର ଯେମିତି କିଛି ବି କୋଉଠି ଅସୁବିଧା ନ ହେଉ ସେ ପ୍ରତି ଖୁବ୍ ଯତ୍ନବାନ ଥିଲେ ସଦାନନ୍ଦ । କୌଣସି ଜିନିଷ ଦରକାର ହେବା ଆଗରୁ ତାକୁ ମିଳିଯାଉଥିଲା । ଯଥାସମ୍ଭବ ସମୟ ବାହାର କରି ଦୀପକ ସହିତ ଖେଳୁଥିଲେ, ଖୁସି ମଜା କରୁଥିଲେ, ବଜାରକୁ ଯାଉଥିଲେ ଆଉ ବମ୍ବେଲଡୁ ଖାଇବାକୁ ଜିଦି କଲେ ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାହା ବି କିଣି ଖୁଆଉଥିଲେ । ସାଇକେଲ ଆଗରେ ଛୋଟ ସିଟ୍‌ଟି ଉପରେ ବସାଇ ତାକୁ ଯେତେବେଳେ ବଜାର ନେଉଥିଲେ, ଭାବୁଥିଲେ ସେ ହିଁ ଜଣେ ଖୁବ୍ ଭଲ ବାପା ।

ତା'ପରେ ସ୍କୁଲ ଗଲା ଦୀପକ । ଦିନସାରା ସେ ସ୍କୁଲରେ ଆଉ ସଦାନନ୍ଦ କଲେଜରେ । କଲେଜରୁ ଫେରି ଟିଉସନ ସାରି ସେ ଆସିଲା ବେଳକୁ ଦିନେ ଦିନେ ଦୀପକ ନିଘୋଡ ନିଦରେ ଶୋଇଯାଇଥାଏ । ଶାନ୍ତ ସରଳ ମୁହଁଟିକୁ ଦେଖି ମୁଣ୍ଡକୁ ଆଉଁସି ଦେଉ ଦେଉ ଅନୁତାପ କରନ୍ତି କି ସେ ଆଜି ପୁଅ ପାଇଁ ସମୟ ଦେଇ ପାରିଲେନି । ପିଲାମାନେ ପାଂଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାପା ମାଆଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ । ଥରେ ସ୍କୁଲ ଯିବା ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ଅଲଗା ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଖୁବ୍ କମ୍ ଦେଖାହୁଏ । ଧୀରେ ଧୀରେ ବିଚ୍ଛେଦ ବଢେ । କେବଳ ଛୁଟିଦିନମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ସମୟ ଦେଖାହୁଏ । ରବିବାର ଦିନ ଆଇଁଷ ନ ଆସିଲେ ଖାଇବା ଜାଗାକୁ ଆସିବନି ବୋଲି ସଦାନନ୍ଦ ଠିକ୍ ଜାଣିଥିଲେ ଆଉ ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେଉଥିଲେ । କ୍ରମେ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ସାରି ଚାକିରୀ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କଲା । ପୁଣି ଚାକିରୀ ପାଉ ପାଉ ବିଦେଶ ଯିବାକୁ ପଡିଲା । ଆଜିକାଲିର ଏମ.ଏନ.ସିରେ ଚାକିରୀ ହିଁ ଏମିତି ।

ସମୟ କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରେନି । ବିଦେଶରେ ଚାକିରୀ କରିଛି ବୋଲି ଅନେକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆସିଲା । ମନ ପସନ୍ଦର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ବାହାଘର କାମ ବି ସାରିଦେଲେ । ବର୍ଷେ ପରେ ଅବସର ନେଲେ । ତେଣୁ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାରିଦେଲେ ଭଲ । ହେଲେ ସେ କ'ଣ ଜାଣିଥିଲେ ବିବାହର ଆଠଦିନ ପରେ ବୋହୂକୁ ନେଇ ସେ ଆମେରିକା ଚାଲିଯିବ ।

ବାପାଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜଣାଇବାର ଥିଲା । ସେତକ ବି ସେ ଜଣାଇଲା ନାହିଁ । ତଥାପି ସଦାନନ୍ଦ ହସି ହସି ଏୟାରପୋର୍ଟରେ ଛାଡିଥିଲେ ପୁଅ ବୋହୂଙ୍କୁ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ବୋହୂର ଚାକିରୀ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ସେଇଠି । ତେଣୁ କେମିତି ବି ଆସିପାରିଥାନ୍ତେ ? ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି ସଦାନନ୍ଦ ।

ଫୋନ ଲଗାଇଲେ ସଦାନନ୍ଦ ଦୀପକର ମାଆଙ୍କୁ । ଚାରିଦିନର ମେନ୍ୟୁ ବତାଇଲେ । ମାଛଭଜା, ମଞ୍ଜାପତୁଆ, ପାଳଙ୍ଗ ଶାଗ, କଖାରୁ ଫୁଲ ଭଜା ଆଉ ଦେଶୀ ଚିକେନ ସବୁ ତା'ପସନ୍ଦର ଖାଦ୍ୟ ବନେଇବାକୁ ତାଗିଦ କଲେ ସୁନନ୍ଦାଙ୍କୁ । ଗ୍ଧ ସହିତ ହଲଦୀରାମ ଭୁଜିଆ ଖୁବ୍ ଭଲପାଏ ବୋଲି ତାକୁ ମଗେଇକରି ରଖିଛନ୍ତି । ବୋହୂ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଘରକୁ ଆସୁଛି ବୋଲି ଦୁଇ ତିନୋଟି ନୂଆଶାଢୀ ଏବଂ ବାଥରୁମ୍‌ରେ ଟରକିସ୍ ଟାୱେଲ ରଖିବାକୁ କହିଲେ । ବାଥରୁମ ଭଲରେ ସଫା ହେବା ଦରକାର । ବମ୍ବେ ଡାଇଙ୍ଗ ହ୍ୱାଇଟ୍ ବେଡ୍‌ସିଟ୍ ଦୀପକର ବେଡରେ ପକାଇବାକୁ କହିଲେ । ଫୋନ ରଖିଲେ ସଦାନନ୍ଦ କାରଣ ଫ୍ଲାଇଟ୍-ଲ୍ୟାଣ୍ଡ କରି ସାରିଥିଲା ।

ପୁଅ ବୋହୂକୁ ଦେଖି ଖୁସିରେ ଲୁହ କେଇ ଟୋପା ଆଖିରୁ ଝରିପଡିଲା ଆଲିଙ୍ଗନ ସମୟରେ । ଡ୍ରାଇଭର ପାଖ ସିଟ୍‌ରେ ସଦାନନ୍ଦ ବସିଲେ ଆଉ ପୁଅ ବୋହୂ ପଛ ସିଟ୍‌ରେ । ପଛକୁ ଚାହିଁଲେ ସଦାନନ୍ଦ କିଛି କହିବାକୁ । ଦୁହେଁ ଯାକ ଲାପଟପ୍‌ରେ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ଯେ କଥା ହେବା ସମ୍ଭବ ହେଲାନି । ଅନ-ଲାଇନ ଅଫିସ କାମ କରୁଥିଲେ ଦୁହେଁ । ଭାରି ଇଚ୍ଛାଥିଲା ଗପିଗପି ବାଟଯାକ ଆସିବାକୁ । ଚାରିବର୍ଷର ଅକୁହା କଥାକୁ ଏକ ନିଃଶ୍ୱାସରେ କହିଦେବାକୁ । ନିଜର ପେନ୍‌ସନ୍, ସୁନନ୍ଦାଙ୍କ ଶ୍ୱାସରୋଗ, ଗାଁର ଜମିବାଡି ବିଷୟ ଆଉ ତାଙ୍କ ରିଟାୟାର୍ଡ ଲାଇଫର ନିଃସଙ୍ଗତା ବିଷୟରେ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ଭବ ହେଲାନି । ମନକୁ ବୁଝେଇଲେ ସଦାନନ୍ଦ । ଚାରିଦିନ ତ ରହିବେ । ଏଇଠି କହିବା ବି ଠିକ୍ ହେବନି ଭାବି ଚୁପ ରହିଲେ । ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଲାଗିଲା ଯେମିତି ସେ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି ସିନା ହେଲେ ଦେହ ଭିତରେ ଜୀବନ ନାହିଁ । ଧନ୍ୟ ତୁମେ ଯୁବପିଢୀ, ସମ୍ପର୍କଟି ଯନ୍ତ୍ରବତ ହୋଇଯାଇଛି, ହୃଦୟରୁ ବୋଧେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏନି । ଭାବୁଭାବୁ ସଦାନନ୍ଦଙ୍କ ଆଖି ଲାଗିଗଲା ।

ଗାଡି ରଖିଲା ଡ୍ରାଇଭର । ସାର ଉଠନ୍ତୁ । ଆରେ ସତେ ତ ଯା ଭିତରେ ସେ ଶୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ପୁଅବୋହୂ ଓହ୍ଲାଇ ସୁନନ୍ଦାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ଘର ଭିତରକୁ ନଯାଇ ସହରର ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିବା ବାପା ଘରକୁ ଯିବାକୁ ବାହାରଲା ବୋହୂ । ଆଉ ସେହି ଗାଡିରେ ହିଁ ଚାଲିଗଲା । ମନକୁ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ବୁଝାଇଲେ ତା'ର ବି ତ ବାପା ବୋଉ ଅଛନ୍ତି । ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସହାରତ୍ମକ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିନିଅନ୍ତି ସେ । ପୁଅ ବାଥରୁମ ଯାଇ ଫ୍ରେସ ହୋଇ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ବାହାରିଗଲା । ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରାତି ଏଗାର ବାଜିଲାରୁ ଔଷଧ ଖାଇ ବିଛଣାକୁ ଗଲେ ।

ସକାଳୁ ଉଠି ମର୍ଣ୍ଣିଂୱାକରୁ ଫେରି ଦୀପକକୁ ଖୋଜିଲେ । ସୁନନ୍ଦାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ । ସୁନନ୍ଦାଙ୍କ ଆଖି ଛଳ ଛଳ । ନିଃସଙ୍ଗ ଭାବ ପ୍ରବଣତା । ସବୁଥାଇ ବି ଶୂନ୍ୟ ଲାଗୁଥିଲା । ଦୀପକ ତା'ର ଶ୍ୱଶୁର ଘରକୁ ବାହାରିଗଲା ବୋଲି ସୁନନ୍ଦା କହିଲେ । ଗୋଟେ ଅକୁହା ବେଦନାରେ ଜର୍ଜରିତ ହେଲା ମନଟି । ଏଇ ଯେମିତି ହୃଦୟଟା ଭାଙ୍ଗି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଯିବ । ହୃଦଘାତ ଠାରୁ ବି ଅଧିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା । ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ବାହାରି ଆସିଲା । ନଦୀକୁ ବନ୍ଧ ଦେଇ ଯେମିତି ରୋକି ହୁଏନି, ମନ ତଳର କୋହକୁ ଆଉ ଅଟକେଇ ହେଉ ନଥିଲା ।

ଫେରିବା ଦିନ ଆସିବାର ଆଗଦିନ ଶ୍ୱଶୁର ଘରୁ ଶଳାର ଜନ୍ମଦିନ ପାର୍ଟି ସାରି ଖାଇପିଇ ଫେରିଥିଲେ ସେମାନେ । ସୁନନ୍ଦା ଯେତେ ବାଧ କଲେ ବି ଆଉ କିଛି ଖାଇଲେନି । ତା'ପରଦିନ ସକାଳେ ଏୟାରପୋର୍ଟ ବାହାରିବାର ସମୟ ଆସିଯାଇଥିଲା । ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ମନକୁ ନେଇ ତାଙ୍କୁ ସି ଅଫ୍ କରିବାକୁ ବାହାରିଲେ ସଦାନନ୍ଦ । ଭାବିଲେ ଏସବୁ ସମୟର ଦୋଷ । ଜୀବନକୁ ବୋଧେ ସେମିତି ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ହୁଏ ଯେମିତି ସମୟ ଚାହେଁ । ସେଦିନ ଛୁଟିଦିନ ଥିଲା । ଅଫିସ କାମ ନଥିଲା । ଗାଡିରେ ବସି ଦୀପକକୁ କହିଲେ ଏ ଜୀବନର କେତେ ରଙ୍ଗ ଜାଣିଛୁ ଦୀପକ । ତୁ ଯେତେବେଳେ ଛୋଟଥିଲୁ ପାଚଂବର୍ଷ କେମିତି କଟିଗଲା ଜାଣିହେଲାନି । ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ଯାଏ ତୁ ମୋ ହାତଧରି ଚାଲିଥାଉ । ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ନଦେଖିଲେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଲୁହ ଶିଂଘାଣି ଏକ କରିଦେଉଥିଲୁ । ମୁଁ ଟିଉସନ ପଢେଇବା ବେଳେ ମୋ କୋଳରେ ବସି ସବୁ ଶୁଣୁଥାଉ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ । ଆଉ ରାତିରେ ମୋ ଉପରେ ଗୋଡ ଲଦି ଦେଇ ନିର୍ଭୟରେ ଶୋଇଯାଉ । ସେ ପାଂଚବର୍ଷ କ'ଣ ଆଉ ଫେରନ୍ତାନି ? ଆଜି ମୋ ପାଖରେ ବହୁତ ସମୟ କିନ୍ତୁ ତୋ ପାଖରେ ସମୟ ନିଅଣ୍ଟ । ମୋବାଇଲ ଲାପଟୋପରେ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ବିତୁଛି ତୁମର । ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା କହିବାକୁ ମାନ ଅଭିମାନର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ବୁଝାମଣା ସବୁକିଛି ଆଉ ତାହା ହିଁ ଜୀବନର ସାରକଥା । ହେଲେ କହି ପାରିଲେନି ସେ ।

ଏୟାରପୋର୍ଟ ଗେଟ୍ ଭିତରକୁ ପଶୁ ପଶୁ ଦୀପକକୁ ହଳଦୀରାମ ଭୁଜିଆ ପ୍ୟାକେଟ ଧରାଇ ଦେଇ କହିଲେ ଏହାକୁ ଖାଇବାର ସୁଯୋଗ ସମୟ ତୋତେ ଦେଲାନାହିଁ । ତୁ ପସନ୍ଦ କରୁ ବୋଲି ଆଣିଥିଲି । ଆମେରିକାରେ ଏହାକୁ ପାଇବୁନି । ହସି ଦେଇ ଦୀପକ ପ୍ୟାକେଟ୍‌କୁ ଝାମ୍ପି ନେଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ କାଚଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସଦାନନ୍ଦକୁ ଲାଗିଲା ଯେମିତି ଅତିପ୍ରିୟ ପୃଥିବୀଟି ଧୀରେ ଧୀରେ କକ୍ଷଚ୍ୟୁତ ହେଉଥିଲା । ସ୍ୱତଃସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ଭାବରେ ପାଟିରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ଭଗବାନ ତୁମର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ । ଆଖି ସାମନାରେ ସବୁ ଜିନିଷ ଝାପ୍‌ସା ଦିଶୁଥିଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ

ମେଘମାଳା ବେହେରା
ପ୍ରାଧାପିକା, ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗ

ମୀରା,

ତମ ଚିଠି ପାଇଛି । କିନ୍ତୁ ତମେ ବୋଧେ ଜାଣିନାହଁ ଶ୍ରାବଣର ଜୀବନ ଯମୁନାରେ ଯା ଭିତରେ କେତେ ଶ୍ରାବଣର ଉଜାଣି ବହିଗଲାଣି । ସେ ଅନେକ ଝରିଛି - ତଥାପି ବି ତା' ଝରିବା ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ । ତା' ହାତରେ ସେଇ ତୂଳୀ ଅଛି - କିନ୍ତୁ ନାହିଁ ସେଥିରେ ଛନ୍ଦ, ନାହିଁ ସେଥିରେ ରଙ୍ଗ କେଉଁ ପରୀ ରାଇଜର ସପନ କୁମାରୀ ଆଖିରେ ଭରିଦେବା ପାଇଁ ଚଇତାଳି ଖିଆଲି ଛଳନା ।

ତୁମେ ବୋଧେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବ - କଲେଜ ଜୀବନରେ ଏମିତିକା ମଜା ପୁଣି ରହସ୍ୟମୟ କାହାଣୀ କହି ତମ ମନରେ ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସଉକଟା ଏବେ ବି ମୋର ଯାଇନି । କିନ୍ତୁ ଆଜିର କଲମ ମୁନ ସେ ଦିନର କୁଆଁରୀକାଠି ନୁହେଁ ମୀରା ! ଗୋଟିଏ ବେଦନାକ୍ତ ହୃଦୟର ସମସ୍ତ ବ୍ୟଥିତ ବାସ୍ତବତାକୁ ତୁମ ଆଗରେ ଛାପିଦେବା ପାଇଁ ସତେ ଯେପରି ସେ ପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ।

ମୋର ଏମ୍.ଏ. ରେ ସେକେଣ୍ଡ କ୍ଲାସ ଆମ ବନ୍ଧୁ ସମାଜରେ ଏକ ଚହଳ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଆଶାନୁରୂପ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନର ଅଭାବ ଭିତରେ ମୁଁ ଯେମିତି ଜଳିପୋଡି ଯାଉଥିଲି । ତମ ବାପା ମୋ ପରି ଏକ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ହାତରେ ତୁମକୁ ଛନ୍ଦି ଦେବା ପାଇଁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ । ତମ ବିବାହ ଅନ୍ୟତ୍ର ସ୍ଥିର ହୋଇଯିବାର ଖବର ପାଇବା ପରେ ଏଇ ତୂଳୀ ଆଉ ରଙ୍ଗକୁ ଜୀବନର ସାଥୀ କରିନେଇଥିଲି ।

ହଠାତ୍ ମୋ ଜୀବନର ନିର୍ଜନ ମରୁଭୂମିଟି ଖୁବ୍ ଜୋର ତାତି ଉଠିଥିଲା ମୋ ସ୍ନେହମୟୀ ଜନନୀଙ୍କର ଜୁଇ ନିଆଁରେ । ମୋ ଆତ୍ମା ହା ହା କାର କରି ଉଠିଲା । ହତାଶା ଭିତରେ ଏଇ ତୂଳୀ ଆଉ ରଙ୍ଗ ଥିଲା ମୋ ପାଇଁ ଜୀଇଁବାର ଉତ୍ସ ଆଉ ଆଶାର ଆଲୋକ । ଦିନେ ମୋ ରୁମ ଭିତରେ ବାବାଙ୍କୁ ଆବିଷ୍କାର କଲି । ଦୁଃଖଭରା ଗମ୍ଭୀର ମୁହଁରେ ଟିକିଏ ହସ ଖେଳାଇ ଦେଇ କହିଲେ - "କାହ୍ନୁ ! ତୋ ମା ଚାଲିଗଲା ପରେ ଏ ଘରଟା କେତେ ଫାଙ୍କା ଲାଗୁଛି କହ ତ ! ଏ ଘରକୁ ଯଦି ବହୂଟିଏ ଆସନ୍ତା ...."। ହେଲେ ମୋର ନୀରବତା ବାବାଙ୍କୁ ସେଦିନ କେତେ ଆଘାତ ଦେଇଥିଲା ସେକଥା ତମେ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିବନି ମୀରା ! ତଥାପି ବି ମୁଁ ମୋ ପ୍ରତିଜ୍ଞାରେ ଥିଲି ଅଟଳ । ମୋର ସେଦିନ ମନେ ପଡିଥିଲା - ମାଆଙ୍କ ଶବ ନିକଟରେ ବାବା କେମିତି ମଥା ପିଟି କାନ୍ଦୁଥିଲେ । ମୋତେ ହୁଏତ ଦିନେ ଏମିତି କାନ୍ଦିବାକୁ ପଡିବ କିମ୍ବା କନ୍ଦେଇବାକୁ ପଡିବ, ଏଇ ଭୟରେ ସଂସାରଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲି । ..... କିନ୍ତୁ ବାବାଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ ହାରିଯାଇଥିଲି । ସୁଦୂର ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାର କେଉଁ ନିଭୃତକୋଣର ସେହି ହାସ୍ୟମୟୀ ଗ୍ରାମ ବାଳିକାଟିର ପ୍ରତିଛବିଟିକୁ ମୋ ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ତା'କୁ ମୋ ତୂଳୀର ନାୟିକା କରୁ କରୁ ହଠାତ୍ ସେ ଯେ ଦିନେ ମୋର ମନର ନାୟିକା ହୋଇଯିବ - ଏକଥା ମୋତେ ଟିକେ ବି ଜଣାନଥିଲା । ମୋର ସମର୍ଥନ ପାଇବା ପରେ ବାବା ସେଇଠାରେ ଲଗ୍ନ ସ୍ଥିର କରି ଦେଇଥିଲେ । ତା'ପରେ ସେହି ସରଳ ଝିଅଟିର ଚପଳ ଆଖିର ତରଳ ଭାବଧାରା ଗୁଡିକ ନାନା ରୂପରେ ରୂପାୟିତ ହେଲେ ମୋ ତୂଳୀକା ମୁନରେ ।

ହେଲେ ମୀରା - ମୋ ତପ୍ତ ପିଣ୍ଡରେ ଅମୃତ ଢାଳି ତାକୁ ଟିକିଏ ଶୀତଳ କରିବା ପାଇଁ, ମୋ ସନ୍ୟାସ ଜୀବନକୁ ପୁଣି ଚଳ ଚଂଚଳ କରିବା ପାଇଁ ଯାହାକୁ ମୁଁ ପାଛୋଟି ଆଣିଲି - ସେ ଥିଲା ଆଜନ୍ମ ମୂକ । ବାବାଙ୍କର ସରଳ ପଣିଆର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଗୋଟିଏ ମୂକ ଝିଅକୁ ବିବାହ କରେଇ ଦେବାରେ ବେଶ୍ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିଥିଲେ ତା'ର ଅଭିଭାବକମାନେ । ଏକଥା ଜାଣିବା ପରେ ଅନୁତାପର ଅନଳରେ ଜଳୁଥିଲେ ବାବା । ଆଉ ମୁଁ ? ଅନୁତାପ ନୁହେଁ, କ୍ରୋଧାଗ୍ନିରେ ଜଳୁଥିଲି । ସେଇ କ୍ରୋଧ ଥିଲା ବିଶେଷ କରି ସେ ଝିଅଟି ଉପରେ । କ୍ରୋଧିତ କଣ୍ଠରେ ମୁଁ ତା'କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲି "କାହିଁକି ଏମିତି ପ୍ରତାରଣା କଲ ? "କାହିଁକି ଆମ ଜୀବନକୁ ଏମିତି ଜାଳି ପୋଡି ଛାରଖାର କରିଦେଲ ? ତମେ ଆଜୀବନ ଅବିବାହିତ ରହିପାରିଥା'ନ୍ତ !" .... ତାପରେ ଜାଣିଛ ମୀରା କ'ଣ ହେଲା ? ଯୋଡ ହସ୍ତରେ ମୋ କ୍ରୋଧିତ ଆଖି ସହ ତା' ଅଶ୍ରୁଳ ଆଖିକୁ ମିଶାଇ ସେ ଇଶାରାରେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରେ ଜଣାଇଦେଲା ...."ଏ ବିବାହ ମୁଁ ଚାହୁଁ ନଥିଲି । ଭାଇ ଭାଉଜ ମୋତେ ବିବାହ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।" ଏକଥା ଜାଣିବା ପରେ ବାବା ତା'କୁ ତାଙ୍କ ଘରେ ଛାଡି ଦେବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ .... ବାବାଙ୍କର ଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଥା ଜାଣିପାରି ସେ ତାଙ୍କର ପାଦଧରି ଇସାରାରେ ଅଝଟିଆ ଝିଅଟିଏ ପରି ଅନୁନୟ

କରିଥିଲା ଏ ଘରେ ସବୁଦିନ ରହିବା ପାଇଁ । ପିତୃମାତୃ ହୀନ ସେ ଝିଅଟିର ନାମ କ'ଣ ଥିଲା ଜାଣିଛ ମୀରା ! ... ତମରି ନାମର ଆଦ୍ୟ ଆଉ ମୋ ନାଆଁର ଶେଷ ଅକ୍ଷରର ଏକ ଅପୂର୍ବ ମିଳନ .... " ମୀ .....ନୁ" । ମୀନୁର ନୀରିହ ଆଖି ଆଗରେ ହାରିଯାଇଥିଲେ ବାବା । ବଧୂ ନୁହେଁ, କନ୍ୟାର ସ୍ନେହରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଗଲେ ସେ ।

ମୀନୁ ପାଲଟିଗଲା ମୋ ବାବାଙ୍କ ଅଲିଅଳି କନ୍ୟା ସଦୃଶ୍ୟ । ବାପାଙ୍କ ପାଟିରେ ସବୁବେଳେ ମୀନୁ .... ମୀନୁ । ଲୋଟଣିପାରା ଭଳି ମୀନୁ ସାରାଘରେ ଘୁରି ବୁଲୁଥିଲା । ସବୁ କାମ କରୁଥିଲା, ମୋତେ ଭାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଥିଲା ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣରେ ମୁଁ ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନଥିଲେ ବି ସେ ଖୁସି ରହି ପାରୁଛି କିପରି । ସେ ଯେପରି ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ଅଧିକାର ନାହିଁ, ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ କି ଅଭିମାନ ନାହିଁ । ଅଥଚ ସେବା କରିବାରେ ଟିକେ ହେଲେ ବି ଅବହେଳା କରୁ ନଥିଲା ମୀନୁ । ସବୁ ଯେମିତି ଠିକ୍ ଠାକ୍ ଚାଲିଥିଲା । ମୀନୁ ଯେ ପୁରା ଖୁସି ଥିଲା ତା' ନୁହେଁ । ସଫେଦ ଆକାଶ ଉପରେ ଦଲକାଏ କଳାମେଘ ପରି କେବେ କେବେ ତା' ଚନ୍ଦ୍ରଉଦିଆ ମୁହଁ ଉପରେ ବିରସତା ଛାଇ ଯିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବି କରିଛି । ହେଲେ ଭସା ବଉଦକୁ ପବନ ଭସେଇ ନେବା ପରି ବାବାଙ୍କର ମୀନୁ ଡାକରେ ସେ ବିରସତା ତା'ର ଉଭେଇଯାଏ ।

ଦିନକର ଘଟଣା । ସବୁଦିନ ପରି ସେଦିନ ମୁଁ ରାତିରେ ଖାଇସାରି ମୋ ବେଡରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି .... ମୀନୁ ରୁମ୍‌ର କବାଟ ବନ୍ଦ କରିବାର ଏବଂ ଲାଇଟ୍ ସୁଇଚ୍ ଅଫ କରିବାର ଶବ୍ଦକୁ ... କିନ୍ତୁ ଅନେକ ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରେ ମଧ ମୀନୁ ରୁମ୍ କବାଟ ବନ୍ଦ କରିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିପାରିଲି ନାହିଁ । ତା'ପରେ ତା'ରୁମକୁ ଗଲି, ଦେଖିଲି ସେ ତା' ରୁମ୍‌ରେ ନାହିଁ । କବାଟ ଖୋଲା ଅଛି । ଘର ସାରା ଖୋଜିଲି, କେଉଁଠି ବି ସେ ନାହିଁ । ବାବା ନିଘୋଡ଼ ନିଦରେ ଶୋଇଯାଇଥା'ନ୍ତି । ମୋ ଛାତିରେ ରଙ୍କା ଲାଗିଲା । ମୋ ନିଜ ଭିତରେ ଆଉ ଜଣେ କାହାକୁ ଅନୁଭବ କଲି । ମୋ ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେ ଯେମିତି ମୀନୁର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ବେଶ୍ ଯତ୍ନବାନ ଥିଲା । ମୋ ନଜର ହଠାତ୍ ଛାତ କବାଟ ଉପରେ ପଡିଲା । ଛାତ କବାଟ ଖୋଲା ଥିଲା । ବାସ, ଉତ୍ତର ମିଳିଗଲା, " ମୀନୁ ନିଶ୍ଚୟ ଛାତ ଉପରେ ଅଛି" । ମୋ ଅନୁମାନ ଥିଲା ସତ । ମୀରା ! ସେ ରାତିର କଥା ଏବେବି ଜୀବନ୍ତ ମୋ ଭିତରେ । ତାରାଭରା ଆକାଶତଳେ ଖୋଲା ଛାତ ଉପରେ ଛାତ ପାଚେରୀକୁ ଆଉଜି ଛିଡା ହୋଇଥିଲା ମୀନୁ ..... ମୁକ୍ତକେଶୀ ମୀନୁ । ପବନରେ ଦୋଳି ଖେଳୁଥିବା ସୁଦୀର୍ଘ ମୁକୁଳା କେଶରାଜି ତା'ର ସେ ଚନ୍ଦ୍ରିନୀ ରାତିରେ ବେଶ୍ ବାରି ହୋଇପଡୁଥିଲା । ଚଢ଼ାଗଳାରେ ମୀନୁ ସହ କଥା ହେବାର ଅଭ୍ୟାସଟା ସେଦିନ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ମୋର ବଦଳିଗଲା । କ୍ଷୀଣ ସ୍ୱରରେ ତା'କୁ ପଚାରିଲି - "ଏତେ ରାତିରେ ଛାତ ଉପରେ ଏକା କାହିଁକି ଛିଡା ହୋଇଛ ?" ହଠାତ୍ ମୋ ସ୍ୱର ଶୁଣି ପଛକୁ ଫେରି ପଡିଲା ଏବଂ ଚିରାଚରିତ ଭାବରେ ଇସାରାରେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆକାଶ ଆଡକୁ ତା' ହାତ ଦେଖାଇ ମୋତେ କିଛି ଦେଖାଇବାର ପ୍ରୟାସ କଲା । ମୁଁ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲି । ଆକାଶରେ ହସୁଥିଲା ଜହ୍ନ ....ପୁନେଇଁର ଜହ୍ନ । ସୁନ୍ଦରରୁ ସୁନ୍ଦରତମ ସେଦିନ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରମାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଗଧ୍ ବିଭୋର ହୋଇ ଅଜାଣତରେ ମୁଁ କହିପକାଇଲି - "ପୁନେଇଁର ଏ ଜହ୍ନଟା ସତରେ କେତେ ସୁନ୍ଦର" । ତା' ମୂକ ସ୍ୱରରେ ଟିକିଏ ହସି ପକାଇ ନିଜ ଆଡକୁ ଆଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇ ପ୍ରଶ୍ନଟିଏ କରିଥିଲା - "ଆଉ ମୁଁ ?" ସତ କହୁଛି ମୀରା ! ସେଦିନ ଅବୁଝା ମୀନୁକୁ ବୁଝାଇ ତଳ ଘରକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆଣିବା ଆଳରେ କହିଥିଲି କି ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ୍ତଭାବେ କହିଥିଲି ଠିକ୍ ମୋର ମନେ ପଡୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ମନେ ଅଛି ତା' ଆନୁମାନିକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ ମୁଁ କହିପକାଇଥିଲି -" ହଁ ମୀନୁ, ତମେ ବି ଏ ପୁନେଇଁର ଜହ୍ନ ପରି ସୁନ୍ଦର । " ବଲ୍ ବଲ୍ ହୋଇ ସେ ମୋ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରହିଲା, ମୁଁ ବି ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପଡିଲି । ମୀନୁ ବୋଲି ନାଁ ଧରି ତା'ସହ କଥା ହେବା ବୋଧହୁଏ ଥିଲା ଏହା ପ୍ରଥମ । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଉଭୟେ ସହଜ ହୋଇଗଲୁ । ତା'ପରେ ମୀନୁ ମୋ ପଛ ପାଖକୁ ଚାଲିଆସିଲା ଏବଂ ମୋ ପିଠିର ପଞ୍ଜାବୀ ଉପରେ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ କିଛି ଲେଖି ପକାଇ ତାଗିଦ କଲା ଇସାରାରେ - " ମୁଁ କ'ଣ ଲେଖିଲି କୁହ ।" ମୁଁ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ନ ଜାଣିପାରିବାର କଥା ପ୍ରକାଶ କଲାପରେ ସେ ପୁଣି ସେହିପରି ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ମୁଁ ମନଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି ସେ କ'ଣ ଲେଖୁଛି ବୋଲି । ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ସ୍ଲେଟରେ ଲେଖି ପୁଣି ଲିଭାଇଦେବା ଭଳି ମୀନୁ ବାରମ୍ୱାର ଲେଖୁଥାଏ, ପଚାରୁଥାଏ ଏବଂ ଲିଭାଉଥାଏ । ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା ପରେ ମୁଁ ଜାଣିପାରିଲି ସେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ସେ ସେଦିନ କ'ଣ ଲେଖିଥିଲା ଜାଣିଛ ମୀରା ! ସେ ଲେଖିଥିଲା - "ତମେ ଥରେ କହିଦିଅ, ମୁଁ ଏ ପୁନେଇଁର ଜହ୍ନ ଠାରୁ ବି ସୁନ୍ଦର ।" ଚମକି ପଡିଥିଲି ପ୍ରଥମେ ମୀନୁ ଭିତରେ ଥିବା ସୂକ୍ଷ୍ମାତିସୂକ୍ଷ୍ମ ଅନୁଭବର ପ୍ରମାଣ ପାଇ । ଖାଲି ଚମକି ନଥିଲି, କହିବି ପକାଇଥିଲି - "ସତରେ ମୀନୁ ! ତମେ ଏ ପୁନେଇଁର ଜହ୍ନଠାରୁ ଢେର ସୁନ୍ଦର" ।.... ହସିଥିଲା ମୀନୁ, ହସିଥିଲା ଶ୍ରାବଣ, ହସିଥିଲା ଜହ୍ନ, ହସିଥିଲା ଆକାଶ, ହସିଥିଲା ସେ ରାତି । ହସିଥିଲେ ସେ ରାତିରେ ଘୁମେଇ ଶୋଇପଡିଥିବା ଗଛପତ୍ର ସବୁ । ହସର ଲହଡି ଉପରେ ପହଁରି ପହଁରି ଆମେ ଦୁହେଁ ଆମ ରୁମ୍ ପାଖରେ ପହଚିଂ ଯାଇଥିଲୁ । ମୀନୁ ତା'ରୁମ୍‌ରେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଶୋଇଗଲା । ଆଉ ମୁଁ ? ଶୋଇ ପାରିଲି ନାହିଁ । ଆଖି ଆଗରେ ଭାସିବୁଲିଲା ମୁକ୍ତକେଶୀ ମୀନୁର ପ୍ରତିଛବି । ରଙ୍ଗତୂଳୀ ଚଂଚଳ ହେଲେ । ସାରା ରାତି ଆଙ୍କିଲି ମୀନୁକୁ । ତା' ମୁକୁଳାକେଶର ଛବି ଆଙ୍କି ଆଙ୍କି ରାତି

ପୁହେଇଦେଲି । ଯା ଭିତରେ କେତେ ରାତି ପାହିଗଲାଣି ମୀରା ! ହେଲେ ଏବେବି, ଆଜି ବି କେବେ କେବେ ମୁଁ ନିଜକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରେ ---''ସେ ରାତି ସତ ଥିଲା ନା ସ୍ୱପ୍ନ ଥିଲା ? ''

ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତିଛବି ଦର୍ଶନ ନକଲେ ଭଗବତ୍ ପ୍ରେମୀ ମଣିଷଟାର ମନ ବୁଝେନା । ମୋ ଭିତରେ ବଞ୍ଚିଥିବା ଚିତ୍ରପ୍ରେମୀ ମଣିଷଟା ମୀନୁର ମାନେ ସେହି ମୁକ୍ତକେଶୀ ମୀନୁର ପ୍ରତିଛବି ନ ଦେଖିଲେ ନିଦ ଯାଏନା । ନିତି ରାତିରେ ଚିତ୍ରସଂସ୍ଥାରୁ ଫେରିବା ପରେ ଖାଇସାରି ବେଡ୍‌କୁ ଗଲାମାତ୍ରେ ଆଖି ପଡେ କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା ମୀନୁର ଚିତ୍ରପଟ ଉପରେ । ଆଖି ଧୀରେ ଧୀରେ ମୁଦି ହୋଇଯାଏ । ରାତି ପାହେ । ସେହି ଚିରାଚରିତ ଗତିରେ ଦିନ ବି ବିତିଚାଲେ । ଦିନେ ସେଇ ଗତାନୁଗତିକ ଜୀବନଧାରାରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଘଟିଲା । ରୁମ୍ ଭିତରେ ଦିନେ ଦେଖିଲି କାନ୍ଥରେ ଝୁଲୁଥିବା ମୀନୁର ସେଇ ଚିତ୍ରପଟଟା ନାହିଁ । ଘରେ ଯାହା ହଜିଯାଏ ତା'ର ହିସାବ ମୀନୁ ପାଖରେ ଥାଏ । ରୁମ୍ ସଫା କରିବା ପାଇଁ ମୀନୁ ହୁଏତ ସାମୟିକ ଭାବେ ସେ ଚିତ୍ରପଟଟାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଥିବ । ତେଣୁ ସକାଳ ଯାଏଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା କଥା ଭାବି ଶୋଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । କିନ୍ତୁ ତନ୍ଦ୍ରାହୀନ ଆଖି ଦୁଇଟି ମୋର ଖୋଜିବୁଲିଲେ ..... ମୀନୁର ସେଇ ପ୍ରତିଛବିକୁ । ବାଧହୋଇ ମୀନୁର କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ କଲି । ମୀନୁ କବାଟ ଖୋଲିଲା । ସୁସଜ୍ଜିତ ଆଉ ସୁରଭିତ ସେଇ ରୁମ୍‌ରୁ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଥିଲା ମୀନୁ ତା'ର ଚିତ୍ରପଟକୁ । କ୍ଷୋଭ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଚଟ୍‌କିନା ଯାଇ ସେ ଚିତ୍ରପଟଟିକୁ ନେଇ ଆସିଲି । ଜାଣିଛ ମୀରା ତା'ପରେ କଣ ହେଲା ? ଜୋର୍‌କରି ମୀନୁ ମୋ ହାତରୁ ସେ ଚିତ୍ରପଟଟା ଛଡାଇ ନେଲା । ଜିରୋ ପାୱାର ଲାଇଟ୍‌ରେ ବି ତା'ଆଖିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବାରି ହେଉଥିଲା ପୃଷ୍ଠା ପୃଷ୍ଠା ଅଭିଯୋଗର ଶବ୍ଦ ଗୁଡାକ । ଖାଲି ଆଖିରେ ନୁହେଁ, ଚିରାଚରିତ ଭାବେ ଇସାରାରେ ହାତ ସଂଚାଳନ କରି ସେ ଦାବୀ କରିବସିଲା - ''ମୋ ଛବି ଯଦି ତୁମ ରୁମ୍‌ରେ ରଖିବ , ତା'ହେଲେ ତମର ବି ଗୋଟେ ଛବି ଆଙ୍କିଦିଅ, ମୋ ରୁମ୍‌ରେ ରଖିବି ।'' ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ମୀନୁ ସହ ବାକ୍ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ କଲି - ''ତମ ଛବି ମୁଁ ଆଙ୍କିଛି, ମୋ ଛବି ତମେ ଆଙ୍କ ....ଆଉ ତମ ରୁମ୍‌ରେ ରଖ ...''। ମୀନୁ ସ୍ୱାଭାବିକ ହୋଇଗଲା ଏଇ ପଦିଏ କଥାରେ । ହାତ ଛାଡିଦେଲା । ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସଟିଏ ପକାଇଲା । ତା'କଳ୍ପନା ବିଳାସୀ ଆଖିରେ ଖେଳିଗଲା ଉଦାସର ଛାୟା । ଦାବୀପତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ଭଙ୍ଗୀରେ ତା' ଚିତ୍ରପଟଟିକୁ ମୋ ହାତରେ ଧରାଇ ଦେଇ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଶୋଇଗଲା । ମୀନୁକୁ ହରାଇ ଦେଇ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଜିତିପାରିଲି ନାହିଁ । ନିଜେ ନିଜ ଆଗରେ ହାରିଯିବା ପରି ଲାଗିଲା । ମୀନୁର ଛୋଟିଆ ଦାବୀଟିକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ସାରା ରାତି ଆଙ୍କିଲି ନିଜକୁ, ନିଜର ପ୍ରତିଛବିକୁ । କିନ୍ତୁ ପାରିଲି ନାହିଁ ମୀରା ! ଆଦୌ ଆଙ୍କି ପାରିଲି ନାହିଁ ନିଜକୁ । ଦର୍ପଣରେ ନିଜକୁ ବାରମ୍ବାର ପରଖିଲି । ନିଜ ଫୋଟୋ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ସେଇ ରଙ୍ଗତୂଳୀରେ ଆଙ୍କି ଚାଲିଲି, ଯେଉଁ ରଙ୍ଗତୂଳୀ ଶ୍ରାବଣକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିଥିଲା ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଭାବରେ । ଅବିକଳ ପ୍ରତିଛବି ଆଙ୍କି ବହୁଧା ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରାବଣ କୁମାର ନିଜ ପ୍ରତିଛବି ଆଙ୍କିବାରେ ବିଫଳ । ଅତି ଦୟନୀୟ ଭାବେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ସେଦିନ ।

ମୀରା ! ପରାସ୍ତ ସୈନିକଟିଏ ଯୁଦ୍ଧାଭ୍ୟାସ ଜାରି ରଖିବା ଭଳି ମୁଁ ଚିତ୍ରାଭ୍ୟାସକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ମାନି ନେଇଥିଲି , ମୀନୁର ସେ ଦାବିକୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ମୁଁ ଅସମର୍ଥ । ଅଶାନ୍ତ ମନକୁ ବହଲେଇବା ପାଇଁ ମୋ ଝର୍କା ଆରପାଖର ଗୋଲାପ ବଗିଚ୍ଚ ଭିତରେ ହଜିଯିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କଲାବେଳେ ଲାଗେ ଯେମିତି ନିତି ହସୁଥିବା ସେ ଗୋଲାପ ସବୁ ମୋତେ ପରିହାସ କରୁଛନ୍ତି । ହାରିବାର ଗ୍ଲାନିକୁ ଶେଷରେ ଭୁଲିବା ପାଇଁ କିଛି ଦିନ ପାଇଁ ଘର ଛାଡିଲି । ଜରୁରୀ କାମର ବାହାନା ଦେଖାଇ ଏକ ଚିତ୍ରସଂସ୍ଥାରେ ରହିଗଲି । ବାବାଙ୍କ ଡାକରା ପାଇବା ପରେ ମୋତେ ଘରକୁ ଫେରିବାକୁ ପଡିଲା । ବେଶ କିଛିଦିନ ବାହାରେ ରହିଯାଇଥିଲି । ଭାବିଥିଲି ଫେରିବା ପରେ ମୀନୁ ହୁଏତ ଇସାରାରେ ଅଭିଯୋଗ କରିବସିବ, ଅଭିମାନ କରିବ । କିନ୍ତୁ ସେମିତି କିଛି ସୁରାକ୍ ପାଇଲି ନାହିଁ ତା'ଠାରେ । ବରଂ ବେଶ୍ ଖୁସିଥିଲା ଭଳି ଲାଗୁଥିଲା । ଗୋଟିଏ ପରମ ତୃପ୍ତିର ପ୍ରଲେପ ଛାଇଯାଇଥିଲା ତା' ମୁହଁ ଉପରେ । ତା'ମୁହଁର ସେ ତୃପ୍ତି ମୋ ପାଇଁ ଥିଲା ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ । ସେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିଥିଲା ସେ ରାତି, ଅଭୁଲା ସେ ରାତି ମୀରା ! ପୂରାପୂରି ଅଭୁଲା .... ଆଉ ଅଭୁଲା ସେ ରାତିର ହସ୍ତାକ୍ଷର ... ମୋ ରୁମ୍‌ର ମୁକ୍ତକେଶୀ ମୀନୁର ପ୍ରତିଛବି ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଆଖି ନିଦେଇ ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ପୁରା ନିଘୋଡ ନିଦରେ ଶୋଇଯିବା ପୂର୍ବରୁ କାହାର କବାଟ ବାଡେଇବାର ଶବ୍ଦରେ ମୁଁ ହଠାତ୍ ଉଠିପଡିଲି, କବାଟ ଖୋଲିଲି । ମୀନୁ ଛିଡା ହୋଇଥିଲା । ମୁହଁରେ ତା'ର ସେହି ତଥାକଥିତ ପିଲାଳିଆ ହସ । ମୁଁ କିଛି ପଚାରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ମୋ ଆଖିରେ ଅନ୍ଧପୁଟୁଳି ବାନ୍ଧିଦେଲା, ଆଉ ମୋ ହାତଧରି ତା' ଅନ୍ଧାରଭର୍ତ୍ତି ରୁମ୍ ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା । ମୁଁ ଯେମିତି ଜଡ ପାଲଟିଯାଉଥିଲି, ନିର୍ଜୀବ ପାଲଟିଯାଉଥିଲି । ମୋର ହୋସ୍ ଆସିଲା ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଭବ କଲି ମୀନୁ ତା'ରୁମ୍‌ଟିକୁ ଲାଇଟ୍ ସୁଇଚ ଅନ୍ କରି ପୁରା ଆଲୋକିତ କରିଦେଲା । ହେଲେ ମୀରା ଜାଣିଛ !!! ପୁଣି ମୋର ହୋସ୍ ଉଡିଗଲା ମୀନୁ ଯେତେବେଳେ ମୋ ଆଖିରୁ ଅନ୍ଧ ପୁଟୁଳି ଖୋଲିଦେଲା । ଆଖି ଆଗରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ପ୍ରଖ୍ୟାତ୍ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରାବଣ କୁମାର .... ଶ୍ରାବଣ କୁମାରର ନିଖୁଣ ଚିତ୍ରପଟ,.....ସେଇ ଅଲରା କେଶ, ସେଇ ଉଦାସ-ଗମ୍ଭୀର ମୁହଁ, ବେପରୁଆ ଆଖି, ଆଉ ସେ ଆଖିରେ କ୍ଷଣ କୋପର ଆଭାସ । ମୋ ପ୍ରଶ୍ନିଳ ଆଖିର ଇସାରାକୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର

ବୁଝିନେଲା ମୀନୁ ଆଉ ଜଣେଇଦେଲା ମୋ'ରି ରଙ୍ଗତୂଳୀରେ ଆଙ୍କିଛି ସେ ମୋତେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ - ଏକ ମୂକ ଝିଅର ରଙ୍ଗତୂଳୀରେ ଏକ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀର ଚିତ୍ରପଟ ! ଯାହାକୁ ସେ ନିଜେ ଆଙ୍କିପାରି ନଥିଲା । ହାରିଲି କି ଜିତିଲି ତାର ହିସାବ କରିବା ଭିତରେ ମୀନୁକୁ ବଡ ଗୋଟେ ସାବାସି ଦେଇ ମୋ ରୁମକୁ ଫେରିଆସିଲି । ଆଉ ଅନେକ ରାତିଯାଏ ଜହ୍ନ ଆଲୁଅରେ ମୋ ଝର୍କା ଆରପାଖରେ ମୀନୁ ହାତରେ ସଯତ୍ନବର୍ଦ୍ଧିତ ଗୋଲାପ ଗଛ ସବୁକୁ ନିରେଖି ଦେଖୁଥିଲି - ଅର୍ଦ୍ଧମୁକୁଳିତ ଗୋଲାପ ଗୁଡିକ ସେଦିନ ବେଶ ତୃପ୍ତିର ହସ ହସୁଥିଲେ ।

ତୃପ୍ତିର ହସ ମୁଁ ବି ହସୁଥିଲି ମୀରା । ଆଉ ତୃପ୍ତିର ପାହାଚ ଉପରେ ପାଦ ଥାପି ଥାପି ମୁଁ ଢେର ଉପରକୁ ଉଠି ଯାଉଥିଲି । ଏମିତି ପାଦ ଥାପି ଥାପି ଗ୍ଲଲ୍ ଗ୍ଲଲୁ ଦିନେ ହଠାତ୍ ଝୁଣ୍ଟିପଡିଲା ଭଳି ଲାଗିଲା । ଏକ ଚିତ୍ର ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେଇ ଫେରୁ ଫେରୁ ଅନେକ ରାତି ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଘରେ ପହଚିଂ ଦେଖିଲି ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ୱାର ଖୋଲା ଅଛି । ଚିରାଚରିତ ଢଙ୍ଗରେ ମୀନୁ ସେଦିନ ମୋତେ ପାଛୋଟି ନେବାକୁ ଆସିନଥିଲା । ଆରାମ ଚେୟାରରେ ବାବା ନିଘୋଡ ନିଦରେ ଶୋଇଯାଇଥାନ୍ତି । ଆମର ସେ ଦି' ମହଲା ଘରଟା ପୁରା ଯେମିତି ଶୂନ୍‌ଶାନ୍ । ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ଖୋଜିବା ପରେ ବି ମୀନୁକୁ କେଉଁଠି ହେଲେ ପାଇଲି ନାହିଁ । ବାବାଙ୍କୁ ଉଠାଇଲି । ଉଭୟେ ମିଶି ଛାତ, ବଗିଚ୍ଚ ଚାରିଆଡେ ଖୋଜିଲୁ । ଖୋଜି ଖୋଜି ନିରାଶ ହେବା ପରେ ବାବା ଧରିନେଲେ ହତାଶ ହୋଇ ଅଭିମାନରେ ସେ ବୋଧେ ଘରଛାଡି ଚାଲିଯାଇଛି । ନ ହେଲେ କାହିଁକି ସେ ସେଦିନ କ୍ରୋଧ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ମୋତେ କହିଥା'ନ୍ତେ "କେତେଥର କହିଛି ..... ତୁ ତା'କୁ ଗ୍ରହଣ କରିନେ । କେତେ ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତା ସେ .... ପିଲାଟା ସହିବାର ସୀମା ଟପି ଗଲା ...." ମୋତେ କିନ୍ତୁ ଲାଗୁଥିଲା ମୀନୁ ମୋତେ ଛାଡି କେବେ ବି ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ହୁଏତ ତା'କୁ କିଏ ନେଇଯାଇଛି । ସେଦିନ ମୋ ହୃଦୟର ଉଦ୍‌ବେଳନକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଆଜି ଏ କଲମ ଅସମର୍ଥ ମୀରା ! କିଛି ତ ଗୋଟେ କରିବାକୁ ହେବ । ପୋଲିସର ସାହାଯ୍ୟ ନେବି କି ? ପାଖ ପଡିଶାକୁ ପଚାରିବି କି ? ତା' ଘର ଲୋକଙ୍କୁ ଖବର ଦେବି କି ? ଏମିତି ଅନେକ କଥା, ଅନେକ ଦ୍ୱନ୍ଦ ମୋତେ ବିଚଳିତ କରୁଥିଲା । ତା'ର ଫୋଟୋ ଗୋଟେ ନେଇ ବାହାରିଯିବାକୁ ପଡିବ । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରି କିଛି ଗୋଟେ କରିବାକୁ ହେବ । ଏଇ ଭାବନାରେ ମୋ ରୁମ୍‌କୁ ଯାଇ ଫୋଟୋ ଖୋଜିଲି । ବାହାଘର ଫୋଟୋରେ ତା' ମୁହଁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁନଥିଲା । ଶେଷରେ କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍ଗାହୋଇଥିବା ତା'ର ସେଇ ମୁକ୍ତକେଶୀ ଚେହେରାକୁ ନେଇ ମୁଁ ନିଜେ ଆଙ୍କିଥିବା ଚିତ୍ରପଟଟିରୁ ଫୋଟୋ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ପାଇଁ ମୋର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚିତ୍ରଶାଳା ଭିତରକୁ ଗଲି । ସେଇଠି ଯାହା ଦେଖିଲି ମୀରା, ଲାଗିଲା ଯେମିତି ସରଗର ଚ୍ଚନ୍ଦ ମିଳିଯାଇଛି । ଟେବୁଲ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ମୀନୁ ଏକଦମ୍ ଆରାମ୍‌ରେ ଶୋଇଯାଇଥାଏ । ହାତରେ ରଙ୍ଗତୂଳୀ , ମଥା ପାଖରେ ଏକ ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର କାଗଜ । କାଗଜଟି ଉଠାଇ ଦେଖିଲି ମୋ'ରି ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍କିତ ତାଜମହଲଟିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଦେଇଛି ମୀନୁ । ତାଜମହଲର ପାଦଦେଶରେ ପାବୟିତ୍ରୀ ଯମୁନାର ନୀଳ ଜଳରାଶି ସତେ ଯେମିତି ସଶବ୍ଦେ ବହିଚାଲିଛି । ଯମୁନା କୋଳରେ ମମ୍‌ତାଜଙ୍କୁ ଏକ ବିରହିଣୀ ବେଶରେ ଆଙ୍କିଛି ମୀନୁ । ମୀରା ! ମୋର ଠିକ୍ ମନେଅଛି, ସେଇ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ବୋଧେ ମୋ ପ୍ରାଣ ମୀନୁ ପାଇଁ ଟିକେ ଆର୍ଦ୍ର ହୋଇପଡିଥିଲା । ମୀନୁକୁ ଉଠାଇଲି ଆଉ ପଚାରିଲି "ମୀନୁ ! ଏଠାରେ ଶାହାଜାହାନ୍ କାହାନ୍ତି ...." ? ଲାଜଭରା ହସଟିଏ ଖେଳିଗଲା ମୀନୁର ନିଦୁଆ ମୁହଁରେ । ଆଉ ତାର ସେଇ ଲାଜୁଆ ହସ ଭିତରେ ସେ ଇସାରାରେ ଜଣାଇଦେଲା ...." ଶାହାଜାହାନ୍‌ଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି ହିଁ ତ ମମତାଜଙ୍କୁ ବିରହିଣୀ ସଜାଇଛି ।" ପଚାରିଲି - "ମୀନୁ, ତୁମେ କ'ଣ ଆଗରୁ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କା ଶିଖିଥିଲ ?"

ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ନାହିଁ କଲା ।

ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲି ମୀନୁର ଚିତ୍ରକଳାର ଦକ୍ଷତା ଦେଖି । ଖାଲି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନଥିଲି, ଗ୍ରହଣ ବି କରି ନେଇଥିଲି ବିଧିର ବିଧାନକୁ । ତା'ପରେ , ତା'ପରେ ମୀରା ! ଆମ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନରେ ବାଜି ଉଠିଲା ଶୁଭ ସାହାନାଇ ।

ମୁଁ ଆଙ୍କିଲି ଦେବକନ୍ୟା - ସେ ଦେଲା ଜୀବନ୍ୟାସ,
ମୁଁ ଆଙ୍କିଲି ଗୋଲାପ - ସେ ଭରିଲା ସୁରଭି,
ମୁଁ ଆଙ୍କିଲି ଝରଣା - ସେ ତା'କୁ କଲା କଳନାଦିନୀ,
ମୁଁ ଆଙ୍କିଲି ଚନ୍ଦ୍ରମା - ସେ ବିଚିଂଲା ଜ୍ୟୋଛନା ।

ଏଇ ଚିତ୍ରକଳାରେ ହିଁ ସେ ପ୍ରକାଶ କଲା ନିଜକୁ, ନିଜର ସବୁ ଅଭିଯୋଗ, ଅଧିକାର, ଅଭିମାନ ଆଉ ଅଭିସାରର ଭାଷାକୁ ।

ବାବାଙ୍କ ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ । କାହିଁକି ନା ମାଆଙ୍କ ଫୋଟୋ ପାଖରେ ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହୋଇ ସେ କହୁଥିବାର ଶୁଣିଲି - "କାହିଁକି ଚାଲିଗଲ ତମେ ? ଦେଖ, କେତେ ଖୁସି ଥିଲା ଏ ଘରେ ....." ସତରେ ଅସୁମାରୀ ଖୁସିରେ ଭରିଯାଇଥିଲା ଆମର

ସେ ଛୋଟିଆ ପରିବାରଟା ।

ଦିନକର ଘଟଣା । ମୀନୁର ଜନ୍ମଦିନରେ ମୁଁ ତା'କୁ ମୋ'ରି ସୃଷ୍ଟି ହିଁ ଉପହାର ଦେଇଥିଲି । ସେଥିରେ ଆଙ୍କିଥିଲି ଦୁଇଟି ହରିଣ । ଅରଣ୍ୟର ସବୁଜ ଗାଲିଚା ଉପରେ ଆକାଶର ନୀଳିମା ତଳେ ଏକ ବନଝରଣାର କୂଳେ କୂଳେ ସେମାନେ ଯେମିତି ଜୀବନଟାକୁ ତିଳ ତିଳ କରି ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମୀରା ! ତା'ପରଦିନ ଦେଖିଲି ହରିଣୀ କୋଳରେ ଏକ ଶିଶୁହରିଣ ଅଙ୍କା ହୋଇଛି । ମୋ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲା-''ତେବେ ମୀନୁ କଣ ମାଆ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ?'' ହଁ ମୀରା ! ମୋ ଅନୁମାନ ସତ ଥିଲା । ତମକୁ ଆଉ ଗୋଟେ କଥା ଲେଖିବାକୁ ଭୁଲିଯାଇଛି - ଯା ଭିତରେ ମୀନୁର ଚିତ୍ରକଳାର ଦକ୍ଷତା ସାମାଜିକ ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭକରିସାରିଥିଲା । ଦିନେ ଏକ ଚିତ୍ରସଂସ୍ଥାର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ଆମେ ଦୁହେଁ ବାହାରୁଥିଲୁ । ମୀନୁ ସେଦିନ ନାଲି ବନାରସୀ ଶାଢୀ ପିନ୍ଧିଥିଲା । ଆଖିରେ କଜଳ ଲଗାଇଥିଲା । ବାପା ଦେଇଥିବା କାନଝୁମୁକା ଝୁଲେଇଥିଲା । ମୀନୁ ସେଦିନ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ମୋର ମୁଗ୍ଧ ବିଭୋର ଆଖିକୁ ଏଡାଇ ଯାଉଥିଲା । ମୁଁ ସେଥିରେ ବାଧା ଦେଲି ନାହିଁ । ବାଡିପାଖକୁ ଚାଲିଗଲି । ମନ କିନ୍ତୁ ଅମାନିଆ ହେଲା । ଝୁଲିପଡିଥିବା ଏକ ଚମ୍ପାଡାଳରୁ ଚମ୍ପାଫୁଲ ଦୁଇଟି ଆଣି ତା'କୁ ଉପହାର ଦେଲି । ନେଲା ନାହିଁ । ତା'ଗଭାରେ ଖୋସି ଦେବା ପାଇଁ ଇସାରା କଲା । ତା' ସୁସଜ୍ଜିତ କେଶ ବିନ୍ୟାସରେ ହଜିଯାଇ ଫୁଲଦୁଇଟିକୁ ତା'ଗଭାରେ ସଜାଇ ଦେବାରେ ଟିକେ ବିଳମ୍ବ କରିଦେଇଥିବାରୁ ଅନେକ ଅଭିମାନ କରିଥିଲା ସେ ସେଦିନ .... ।

ଦିନ ଗଡି ଚାଲିଥିଲା । ଖାଲି ଅପେକ୍ଷା ସେଇଦିନକୁ ଯେବେ କାହାର କୁଆଁ ରବରେ ଏ ଘର ମୁଖରିତ ହୋଇଉଠିବ । କିନ୍ତୁ ମୀରା ! ନିୟତିର ଲିଖନ ଥିଲା ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର । ''ଶ୍ରାବଣ ଜୀବନରେ ଦେଖାଦେଲା ଅକାଳ ବୈଶାଖୀ '' ମୋ କୋଳରେ ଏକ ଶିଶୁକନ୍ୟାକୁ ଛାଡି ମୀନୁ ଆଖି ବୁଜିଲା । ମୋରି ସୃଷ୍ଟିକୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାକୁ ଦୃଢପ୍ରତିଜ୍ଞ ହେଲି । ବାପା ତା'ର ନାଁ ଦେଇଥିଲେ ନୀଳପରୀ । ନୀଳପରୀର କୁନିକୁନି ପାଦ, ନାଲି ଟୁକୁଟୁକୁ ଓଠ, ଲୋଭିଲା ଲୋଭିଲା ଆଖି ମୋ ତୂଳୀମୁନକୁ ଆହୁରି ଚଟଂଳ କଲେ । ଏକ,ଦୁଇ, ତିନ୍ ...... ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କଲି ..... ମୀନୁର ଅବ୍ୟକ୍ତ କାହାଣୀ ସବୁ ମୋ ଟିକିଝିଅର ଅଧରରେ ରୂପ ପାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । କିନ୍ତୁ ତିନିବର୍ଷ ହେବାପରେ ବି ସେ ପାଟି ଫିଟାଇଲା ନାହିଁ । ସେ ବି ଥିଲା ତା' ମାଆ ପରି ଆଜନ୍ମ ମୂକ । ''ବୈଶାଖର ଏ ତତଲା ଝଞ୍ଜା ଶ୍ରାବଣର ସମସ୍ତ ସୌଭାଗ୍ୟକୁ ଜାଳିଦେଲା ।'' ଦୁଃଖର ଆତିଶଯ୍ୟରେ ବାବା ବି ଚାଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପଡି ରହିଛି ମୋ ସୃଷ୍ଟିକୁ ସାର୍ଥକ କରିବା ପାଇଁ । ସେଦିନ ଜଣେ ପଡିଶା ଘର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କୋଳରେ ବସିଥିବାବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ମୋ ନୀଳପରିକୁ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲି - ସେ ଲୁଚି ପଡିଥିଲା । ମାତୃହରା ଟିକିଝିଅ ମୋର ପଡିଶା ଘର ବଦଳି ହୋଇ ଚାଲିଯିବା ଦିନ କେମିତି ମୋ କୋଳରେ ମୁହଁ ଗୁଞ୍ଜି ଧକେଇ ଧକେଇ କାନ୍ଦୁଥିଲା-ସେ ଦୃଶ୍ୟ ମୋ ତୂଳୀଧାରରେ ଆଙ୍କିବାବେଳେ ମୋ ହାତ ଥରି ଉଠିଥିଲା ମୀରା !!! ମୀରା ! କୁହ ତୁମେ, ଯେଉଁ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ପ୍ରେମରେ ମୁଁ ମୀନୁକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିଥିଲି - ସେମିତି କଳାକାର କେହି କ'ଣ ଜନ୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି ଏ ଦୁନିଆରେ ମୋ ନୀଳପରୀ ପାଇଁ ??? କୁହ ମୀରା, ମୋ' ନୀଳପରୀ ସୁଖୀ ହେବ ତ ? ତା' ମଥାର ନାଲି ସିନ୍ଦୁରରେ ମୋ ଚିତ୍ର ପ୍ରତିମା ହସି ଉଠିବ ତ ? ତା' ହସ୍ତର କଙ୍କଣ ଧ୍ୱନିରେ ଦିନେ ମୋ ତୂଳୀ ମୁଖରିତ ହେବ ତ ? ତା' କୋଳରେ ମଥାରଖି ଦିନେ ମୁଁ ଚିରନିଦ୍ରାରେ ଶୋଇଯିବି ତ ?

ହଁ ମୀରା, ଭାବ ପ୍ରବଣତା ଭିତରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତମ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଭୁଲିଯାଇଥିଲି । କ'ଣ ଲେଖିବି ତୁମକୁ, କି ଉତ୍ତର ଦେବି ? ତମ ବାପାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ତମେ ଘର ଛାଡି ଚାଲିଯାଇଥିଲ । ଚାକିରୀ କରି ଜୀବନ ବିତାଇଦେବ ବୋଲି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ନେଲ । ଆଉ ଏବେ ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛ, ତାହା ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ମୀରା ! କେମିତି କହିବି ତମକୁ ମୋ କଥା !!? ଆଉ ନ କହି ବି ରହିପାରୁନାହିଁ । ମୋ ହୃଦୟର ଆବେଗକୁ ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ବୁଝିବ ମୀରା । ହୃଦୟ ଖୋଲି ଦେଉଛି ତମ ପାଖରେ । ହଁ ମୀରା, ପୂରାପୂରି ଖୋଲିଦେଉଛି ତମ ପାଖରେ । ପୂରାପୂରି ଖୋଲି ଦେଉଛି । ଭଲକରି ଦେଖିବ - ସେ ହୃଦୟଟାକୁ ମୀନୁ ଏବେବି ଆବୋରି ବସିଛି । ସତ କହୁଛି ମୀରା ! ଏବେବି ମୀନୁ ମୋ ଚାରିପାଖରେ ଘୂରିବୁଲେ । ଇସାରାରେ ବୁଝାଇଦିଏ ତା'ମନକଥା । ଶୁନଶାନ୍ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ଶୁଣାଯାଏ ତା'ପାଦଧ୍ୱନି, ତା'ପାଦର ଘୁଙ୍ଗୁରର ଛମ୍ ଛମ୍ ଶବ୍ଦ । ସେ ମୋ ହାତରୁ ତୂଳୀ ଛଡାଇନିଏ । ମୋତେ ଶୁଆଇପକାଏ । ମୁଁ ବାରିପାରେ ତା' କବରୀର ବାସ୍ନା । ତା'ଚୂଡିର ରୁଣୁଝୁଣ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଶୁଣି ମୁଁ ଶୋଇପଡେ । ରାତି ପାହେ । ମୋ ଝର୍କା ଆରପାଖରେ ଗୋଲାପ ଗୁଡିକ ହସିଉଠନ୍ତି । ନୀଳପରୀ ଉଠିପଡେ । ତା'ରଙ୍ଗରଙ୍ଗିଆ ଘାଘରା ପିନ୍ଧି ସେ ସାରା ଘରଟାକୁ ରଙ୍ଗୀନ୍ କରିଦିଏ । ତା' ଟିକି ଟିକି ପାଦରେ ପାଉଁଜିର ଶବ୍ଦରେ ଏ ଘର ମୁଖରିତ ହୁଏ । ତା'ପରେ ଅପସରିଯାଏ ମୀନୁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ମୀନୁର ସ୍ମୃତି ବି । ପୁଣି ରାତି ଯେବେ ବହଳ ହୁଏ, ନୀଳପରୀ ଯେତେବେଳେ ଶୋଇଯାଏ, ଶୁଣାଯାଏ ମୀନୁ ପାଦର ଘୁଙ୍ଗୁରର ସେଇ ଛମ୍ ଛମ୍ ଶବ୍ଦ । ଏଇ ମୋର ନିତିଦିନିଆ ଜୀବନ ମୀରା ...... ଦିନେ ତମକୁ ନେଇ ସ୍ୱପ୍ନର ନୀଡଟିଏ ଗଢିଥିଲି । ସ୍ୱପ୍ନର ସେ ନୀଡଟାତ

ଭାଙ୍ଗିରୁଜି ଚୁରମାର୍ ହୋଇଗଲା ତମ ବାପାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶୁଣିବା ପରେ । ଆଉ ତା'ପରେ ...... ମୋ ବାବାଙ୍କ ବଦଳି ଯୋଗୁଁ ଆମକୁ ତମ ସହର ଛାଡିବାକୁ ପଡିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସ୍ମୃତିର ଅତଳ ଗର୍ଭରେ ଲୀନ ହୋଇଗଲେ ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ସେଇ ସୁନ୍ଦର ନୀଡଟିର କଥାସବୁ । ପୁଣି ନୂଆ ଏକ ନୀଡ ଗଢିବାକୁ ଗ୍ଭହିଁଲି ଯେ ତାହା ଅଧାଗଢା ହୋଇ ରହିଗଲା । ସେଇ ଅଧାଗଢା ନୀଡ ଭିତରେ ମୁଁ ଆଜି ଆବଦ୍ଧ । ଆଉ ପୁଣି ନୂଆ ଏକ ନୀଡ କେମିତି ଗଢିବି ମୀରା ? ? ? ମୀନୁକୁ ଭଲପାଉଥିବି, ଅଥଚ ତମକୁ ଏ ଘରକୁ ବଧୂରୂପେ ନେଇ ଆସିବି । ଏହା କ'ଣ ଛଳନା ହେବ ନାହିଁ ? ଏହା କ'ଣ ପ୍ରତାରଣା ହେବନାହିଁ ତମ ପ୍ରତି ? ? ? ପ୍ରତାରଣା ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନକୁ ବାଛି ନେଲି ମୀରା ! ଦିନେ ତମକୁ ଖୁବ୍ ନିବିଡ ଭାବରେ ଚାହିଁଥିଲି । ପାଇଲିନି । ଆଜି ତମେ ମୋ ହାତ ପାହାନ୍ତାରେ । ଅଥଚ ପାଇ ପାରୁନାହିଁ । ଏହା ନିୟତିର ଉପହାସ ନା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ? ? ମନେଅଛି ମୀରା - ତମେ ମୋତେ ଶ୍ରାବଣ ନ ଡାକି କୃଷ୍ଣ ବୋଲି ଡାକୁଥିଲ ଆଉ ସବୁବେଳେ କହୁଥିଲ - ''ଦିନେ ମୀରା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇବ'' । ହେଲେ ପାର୍ଥିବ ଜଗତରେ କୃଷ୍ଣ ବୋଧେ ମୀରା ପାଇଁ ଅପହଂଚ । ଏହା ବୋଧେ ବିଧାତାଙ୍କ ବିଧାନ । ବିଧାତା ଯଦି ମୋତେ ପଚାରନ୍ତି - ''ଆଗାମୀ ଜନ୍ମ ସବୁ ପାଇଁ ତମେ କାହାକୁ ବାଛିବ ? ମୀରାକୁ ନା ମୀନୁକୁ ... ?'' ମୁଁ ମୀନୁକୁ ହିଁ ବାଛିବି ମୀରା, ମୁଁ ମୀନୁକୁ ହିଁ ବାଛିବି । କି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଆଉ ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ ମୋ ମନକଥା ଖୋଲି ଦେଇଛି ତମ ପାଖରେ । ମୋର ଏ ନିର୍ଦ୍ଦୟତାକୁ କ୍ଷମା କରିବନି ମୀରା । କଦାପି କ୍ଷମା କରିବନି । ବରଂ ତମ କ୍ଷୋଭର ଉଦ୍‌ଗୀରଣରେ ଜାଳିପୋଡି ଛାରଖାର କରିଦେବ ମୋ ହୃଦୟର ସବୁ ଉଦ୍‌ବେଳନକୁ । ନୀରବି ଯିବନାହିଁ ମୀରା । ଦେବତାଙ୍କ ମସ୍ତକର ଟୋପି ଟୋପି ଚନ୍ଦନବିନ୍ଦୁ ପରି ସୁନ୍ଦର ସୁଗୋଲ ତମର ସେହି ହସ୍ତାକ୍ଷରରେ କ୍ଷୋଭଭରା ଚିଠିଟିଏ ଅନ୍ତତଃ ଲେଖିବ ମୋ ପାଖକୁ । ପ୍ରିୟତମାର କ୍ଷୋଭ କ୍ଷମାଠାରୁ ମଧୁର । ତେଣୁ ଲେଖିବ ମୀରା, ନିଶ୍ଚୟ ଲେଖିବ । ଆଉ ତମର ସବୁ କ୍ଷୋଭକୁ ଓଜାଡି ଦେବ ସେଥିରେ । ତମ କ୍ଷୋଭମଧୁ ପାନ କରି ଅନ୍ତତଃ ମୁଁ ଟିକେ ଶାନ୍ତି ଲଭିବି । ।।ଇତି।।

ତମର କୃଷ୍ଣ

ଦାୟିତ୍ୱ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ

ଡଃ.ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ କୁମାର ପାଲ
ପ୍ରାଧାପକ, ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଭାଗ

ଜୈନକ ବ୍ୟକ୍ତି ଧଇଁ ସଇଁ ହୋଇ ଆସି ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ପହଚିଂଲେ ଓ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ନୀରବରେ ଛିଡା ହେଲେ । ସ୍ୱାମୀଜୀ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ତୁମର କ'ଣ ହୋଇଛି ବତ୍ସ୍ୟ ! କାହିଁକି ଏପରି ଧଇଁସଇଁ ହୋଇ ମୋ ନିକଟକୁ ଦୌଡି ଆସିଲ ? ତୁମର ଯେତେବେଳେ ଇଚ୍ଛା ସୁବିଧା ଦେଖି ଆଶ୍ରମକୁ ଆସିପାରିବ । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବ ଓ ପ୍ରସାଦ ସେବନ ପରେ ତୁମେ ଘରକୁ ଯିବ । ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କ ଏପରି ବାଣୀ ଶୁଣି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ କହିଲେ - ବାବା ! ମୁଁ ଆଉ ଘରକୁ ଫେରିବି ନାହିଁ କି ଘର ସଂସାର କଥା ବୁଝିବି ନାହିଁ । ସାରା ଜୀବନ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖେ ପାଖେ ରହିବି । ମୋତେ ଆପଣ ଏତିକି ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ, ସ୍ୱାମୀଜୀ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ - ତୁମେ ଘର ଛାଡି ଦେବ ବୋଲି କାହିଁକି କହୁଛ ? ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ କହିଲେ - ବାବା ଘରେ ସବୁବେଳେ ମୋ ଉପରେ ଜୁଲମ୍, ଏଇଟା ହୋଇନାହିଁ, ସେଇଟା ଆସିଲା ନାହିଁ, ପିଲାଙ୍କ ପାଠପଢା ଟିକିଏ ଦେଖୁନ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ପୁଣି ମୋତେ କହୁଛନ୍ତି ଯଦି ଏସବୁକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ତୁଲେଇ ନପାରିବ ତେବେ ତୁମେ କାହିଁକି ଘର ସଂସାର କରୁଥିଲ ? ବାବାଜୀ ହୋଇଗଲ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ଏମିତି ଅନେକ କିଛି । ଏହିପରି ଅନେକ କଥା ମୋ ଉପରେ ଗାଳିଗୁଳଜ କରନ୍ତି ? ବାବା ମୁଁ ଏସବୁ ଝିନଝଟ ତୁଲାଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ସଦାସର୍ବଦା ରହିବି । ଆଉ କେବେ ଘରକୁ ଫେରିବି ନାହିଁ । ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ କଥାଶୁଣି ସ୍ୱାମୀଜୀ କହିଲେ - ନା, ଏଥିରେ ତୁମର କିଛି ଲାଭ ହେବନାହିଁ । ବରଂ କ୍ଷତି ହେବ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମ ମନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈରାଗ୍ୟ ନ ଆସିଛି, ତୁମେ ଘରର ମୋହ ଛାଡିପାରିବ ନାହିଁ । ତୁମେ ସିନା ଘର ଛାଡିଦେବ, କିନ୍ତୁ ଘର ତୁମକୁ ଛାଡିଲେ ହେଲା । ଯଦି ତୁମର ସଂସାରରେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛାନଥିଲା ତେବେ କାହିଁକି ତୁମେ ବିବାହ କଲ ? ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲାଛୁଆଙ୍କର ସଂସାର ମେଲାଇଲ ? ଯଦି ସଂସାର କଲ, ତେବେ ଏଥିପାଇଁ ତୁମେ ଦାୟୀ । ଏଥିରେ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲାଛୁଆଙ୍କର ଦୋଷ ବା କ'ଣ ? ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ସଂସାର କରିସାରିଛ, ତାକୁ ଦେଖାଶୁଣା କରିବା ତୁମର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ନଚେତ୍ ତୁମେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୋଷୀ ହେବ । ସଂସାର ଦାୟିତ୍ୱ ଠିକ୍ ଭାବରେ ତୁଲାଇବାକୁ ହେଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲା, ପିତା, ମାତା, ଭାଇ, ଭଉଣୀ ବନ୍ଧୁ ଆତ୍ମୀୟଙ୍କ ସବୁ ଖବର ତୁମକୁ ବୁଝିବାକୁ ପଡିବ । ଏଥିପାଇଁ ତୁମର ବେଉସା, ଘ୍ରଷବାସ ଛଡା ପିଲାଙ୍କ ପାଠପଢା ବୁଝିବାକୁ ହେବ । ଏଣୁ ଘର ସଂସାର କଲେ ଏସବୁକୁ ତୁମକୁ ତୁଲାଇବାକୁ ପଡିବ । ତୁମେ ରାଗି କରି ଘରୁ ପଳାଇ ଆସିଛ । ତୁମେ ଏଠାରେ ଦୁଇ ତିନିଦିନ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ରହିଯିବ । କିନ୍ତୁ ଘରକଥା ସବୁ ତୁମର ମନେ ପଡିବ । ତୁମର ମନ ସର୍ବଦା ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡିବ । ଯାହାର ପ୍ରଭାବରେ ତୁମେ ପୁଣି ସେହି ଘରକୁ ଫେରିବ । ତେଣୁ ଏଥିରେ ତୁମେ ବିଚଳିତ ନହୋଇ ଘରକୁ ଫେରିଯାଅ । ସେମାନେ ତୁମର ଦୋଷ ଯାହା ଧରୁଛନ୍ତି ତାହା ତୁମ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷଣୀୟ । ଏଥିରୁ ବହୁତ ଶିକ୍ଷା ମିଳେ । ତୁମର ଦୋଷ ଧରିବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ତୁମର ଶତ୍ରୁ ନୁହନ୍ତି, ବରଂ ତୁମର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ମାର୍ଜିତ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ତୁମ ଜୀବନ ସୁଖମୟ ହେବ । ଯଦି ତୁମେ ସଂସାରରେ ରହି ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଖିଲାପ କରିବ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତୁମର ପଛକଥା ସବୁ ମନେପଡି ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ କରିବ ଓ ବହୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇବ । କାରଣ ଏଠାରେ ବୁଝିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ତୁମେ ତୁମର ଦାୟିତ୍ୱ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପାଳନ କରିନାହିଁ । ବହୁ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କଲାପରେ ଦାର୍ଶନିକମାନେ ଏହାର ସତ୍ୟତା ବିଷୟରେ ଶାସ୍ତ୍ର ମାଧମରେ ଜଗତକୁ ସତ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଆଜିକାଲି ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପିଲାମାନେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଗଢା ହେଉଛନ୍ତି । ସବୁକିଛି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଯନ୍ତ୍ର ମାଧମରେ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଗୋଟିଏ କଥା ଉଙ୍କି ମାରିଥାଏ ଯେ ସଂସାରମାନେ ନିଜେ, ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପିଲାମାନେ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଉକିଛି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ସାହିପଡିଶା ଏପରିକି ପିତାମାତା, ଭାଇଭଉଣୀ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନେ ମଧ କିଛି ନୁହନ୍ତି । ସେମାନେ ଯୁଆଡେ ଯିବେ ଯାଆନ୍ତୁ ପଛକେ ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ଯାଏ ଆସେ କେତେ । ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଯୁଗର ପ୍ରଭାବ ଓ ପରିବେଶରେ ଏହି ପ୍ରକୃତିର ପିଲାମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଓ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧର ଅବକ୍ଷୟ ଘଟିଛି । ସେମାନେ ଭାବନ୍ତି ଯେ ପିତା, ମାତା, ଭାଇ, ଭଉଣୀ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯଦି କିଛି କରାଯାଏ ତେବେ ତାହା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହେବ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ । ପୁଣି ସେମାନେ ଭାବନ୍ତି ଏ ଯୁଗର କିଏ ବା ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଯେ ଆମେ କରିବୁ । ସୁଖ କେବଳ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନରେ ମିଳିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଜାଣିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଧର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହା ହେଉଛି ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱ । ତେଣୁ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧରେ ଅନେକ ଫରକ । ଯଦି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଠିକ୍ ଭାବରେ କରାନଯାଏ । ତେବେ

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମନସ୍ତାପ କରିବାକୁ ପଡିବ, ନିଜର ମନକୁ ସ୍ଥିର କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହେବ ଏବଂ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଘାଣ୍ଟିହେବ । ଯାହା କି ନର୍କ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହ ସମାନ । ତେଣୁ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ଜ୍ଞାନ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ । ପୁନଶ୍ଚ ସ୍ୱାମୀଜୀ କହିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ସର୍ବଦା କର୍ମ ସହିତ ଆତ୍ମସମୀକ୍ଷା, ଆତ୍ମଚେତନା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିପାଇଁ ବିବେକ, ବିନୟୀଭାବ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଅହଂଭାବ, ରାଗଦ୍ୱେଷ, ମନ ଚଂଚଳତା, ପରିବାର ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସହିତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯମତା, ସମନ୍ୱୟ ଭାବ, ଦୟା, କ୍ଷମା ଭାବ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଈଶ୍ୱର ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି କରିବା ସହିତ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ବିଶ୍ୱାସ, ଧର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ଆଧାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ସହିତ କର୍ମ ସବୁକୁ ନିଷ୍କାମ କର୍ମରେ ପାଳନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଆତ୍ମ ସମୀକ୍ଷା, ଆତ୍ମ ଚେତନା ଜାଗ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଯିଏ କି ମନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁସ୍ଥ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରାଇଥାନ୍ତି । ଆତ୍ମାକୁ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର କରାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ଆତ୍ମାସ୍ଥିତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଇଥାନ୍ତି । ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଓ ଭାଗବତ ଗୀତାରେ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଆତ୍ମାନୁଭବ ଚେତନା ଫଳରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ଯେଉଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଏ ତାହା ହେଲା - ସ୍ୱୟଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣତା, ସର୍ବପ୍ରେମଭାବ, ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପରତା । ହେ ବତ୍ସ୍ୟ ! ତେଣୁ ତୁମେ ବିଚଳିତ ନହୋଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନସକୁ ପରିହାର କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଢ ମାନସରେ ପହଚିଂବା ପାଇଁ ପଥ ଅନୁସରଣ କର । ଅବିଦ୍ୟା, ଅଜ୍ଞାନର ପରଦାରୁ ହଟିଯାଇ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନର ଉଦୟ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟିତ ହୁଅ ଯେଉଁଥିରୁ ତୁମେ ଅସୀମ ଆନନ୍ଦ ପାଇବ । ତେଣୁ ସଦ୍ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ସମର୍ପଣ ଭାବ ରଖି ଧୈର୍ଯ୍ୟବାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ନିଜର ନିଷ୍ଠାପର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଓହରି ନଯାଇ ଯଥାଯଥ ପାଳନ କରିବା ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ।

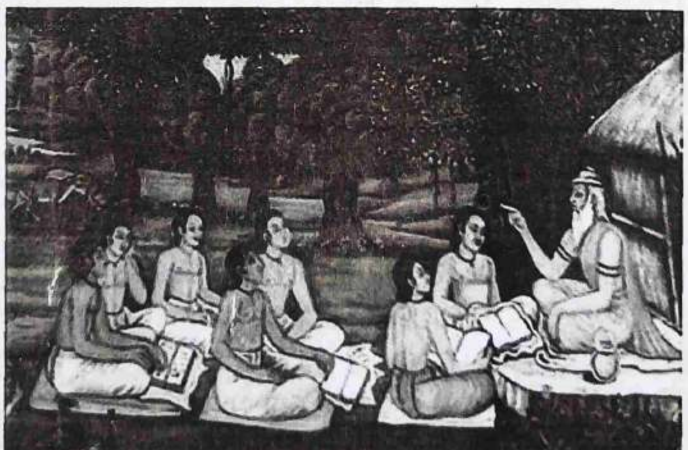

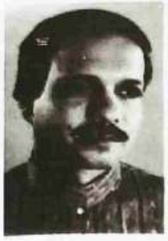

ସଂପ୍ରତିକ ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ସାହିତ୍ୟିକ

ଡଃ. କୁମରମଣି ନାୟକ
ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ, ଇତିହାସ ବିଭାଗ

ଜୀବନ ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ଉପାଦାନ ଯାହାପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରକାର କଳାର ଉଦ୍‌ଭବ । ଜୀବନକୁ ନେଇ ସାହିତ୍ୟିକ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିକରେ, ଚିତ୍ରକର କଳାରେ ରୂପ ଦିଏ, ବିଜ୍ଞାନୀ ବିଜ୍ଞାନ ସୃଷ୍ଟିକରେ ଓ ଐତିହାସିକ ପ୍ରାଚୀନ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରେ । ସବୁର ସୃଷ୍ଟି ଏ ମଣିଷ ରୂପକ ଜୀବ ଏବଂ ତା'ର ଜୀବନକୁ ନେଇ । ସାହିତ୍ୟ ଏକ କଳା - ଯାହା ମଣିଷ ଦ୍ୱାରା, ମଣିଷର ଏବଂ ମଣିଷ ପାଇଁ । ଜୀବନକୁ ନେଇ ସାହିତ୍ୟ, ତେଣୁ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ ଜୀବନର ଛବି । ସମାଜ କହିଲେ ମଣିଷକୁ ହିଁ ବୁଝାଏ । କାରଣ ମଣିଷ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରାଣୀ । ତେଣୁ ମଣିଷର ସୃଷ୍ଟି ସାହିତ୍ୟ ମଣିଷ ସମାଜର ପ୍ରତିଛବି । ସାହିତ୍ୟର ସ୍ରଷ୍ଟା ସାହିତ୍ୟିକ ଯେଉଁ ସମାଜରେ ଜନ୍ମ ନିଏ ସେ ସମାଜରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଛବି ତାର ସାହିତ୍ୟରେ ଫୁଟିଉଠେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ସାହିତ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୂଳକ ଭାବେ ସମାଜ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ, ସେ ହୁଏ ସମାଜ ସଚେତନ ଶିଳ୍ପୀ ଏବଂ ସେହି ସମାଜରେ ସେ ହୁଏ ପ୍ରତିନିଧି, ଦୂରଦ୍ରଷ୍ଟା ତଥା ଯୁଗ ସ୍ରଷ୍ଟା ।

ସାହିତ୍ୟ ଲିଖିତ ହେଉ ବା କଥିତ, ଏହାର ବ୍ୟକ୍ତିକ, ସାମାଜିକ ଓ ବାଚନିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି । ସାହିତ୍ୟରେ ଶବ୍ଦ ଲିଖନ ସହିତ ଅର୍ଥବୋଧର ଗଭୀର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି । ସାହିତ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ଲିଖିତ ହୁଏ, ତାହାର ସାଂସ୍କୃତିକ, ସାମାଜିକ, ଭାଷାତାତ୍ତ୍ୱିକ ଓ ଧାର୍ମିକ ବାସ୍ତବତା ଥାଏ । ମଣିଷ ଜୀବନର ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ଆନନ୍ଦ-ବିଷାଦ, ଆଶା-ନିରାଶା, ମିଳନ-ବିଚ୍ଛେଦ, ପ୍ରେମ-ବିରହ, ସମସ୍ତ କିଛି ଅଛି । ସମସ୍ତ ଦିଗକୁ ନିଜ ଅନ୍ତରରେ ସାମିଲ କଲେ ପରିପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଲେଖା । ଲେଖା ହିଁ ଦିଏ ବାର୍ତ୍ତା-ଘଟଣ ଆଉ ଅଘଟଣର; ସମାଜକୁ ସଚେତନ କରାଏ, ଜଗାଏ ଏବଂ ଉଠିବାର ବାଟ ଦେଖାଏ । ତେଣୁ ସାହିତ୍ୟ ହିଁ ସମାଜର ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ । ସାହିତ୍ୟର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ତର ଅଛି - ଯଥା ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟ, ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ଆଚଂଳିକ ସାହିତ୍ୟ । ସାହିତ୍ୟ ଯଦି ଜୀବନର ପ୍ରତିଛବି, ସମାଜର ଦର୍ପଣ-ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ସାହିତ୍ୟ ସମଗ୍ର ମଣିଷ ସମାଜକୁ ନେଇ ପାରିଛି ତ ? ଆଜିର ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହିତ୍ୟକୁ ନିଜର ଶ୍ରେୟ ଦେବା ପାଇଁ କେବଳ ଏକ ସାହିତ୍ୟିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ହିଁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଏହା ହେଉଛି ସାହିତ୍ୟ-କୈନ୍ଦ୍ରିକତା ବା ଲିଟରାସେଣ୍ଟ୍ରିଜିମ୍ ଫଳରେ ସମାଜରେ ଏକ ଫାଟ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ଏବଂ ସାହିତ୍ୟ ସୀମିତ ପରିଧିରେ ଅଟକି ରହୁଛି । ଏ ଜାଗାରେ ସମାଜର ଆବଶ୍ୟକତା ଅପେକ୍ଷା ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିକୁ ବଡ ବୋଲି ମନେକରାଯାଉଛି । ଫଳରେ ଏ ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ସମାଜ ନିର୍ଭର କରିପାରୁନାହିଁ । ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟିକ ହେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି । ହେଲେ ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜର ଏହି ସାହିତ୍ୟ କେବଳ ଶିକ୍ଷିତ ଶ୍ରେଣୀର ମୁଖପତ୍ର ହୋଇ ରହିଯାଇଛ; ଆନୁଷ୍ଠାନିକତା ଓ ଶିକ୍ଷାୟତନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ସାହିତ୍ୟିକ ଉପଲବ୍‌ଧିର ଏକମାତ୍ର ସ୍ୱୀକୃତି ମଂଚ ହୋଇ ରହିଯାଉଛି । ଏହି ସାହିତ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିପାରୁନାହିଁ । କେବଳ ଲେଖିବା, ପଢିବା ଆଉ ପ୍ରସାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସାହିତ୍ୟକୁ କେବଳ ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅର୍ଥ ମଣିଷ ସଭ୍ୟତାର ସାମୂହିକ ସର୍ଜନାକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବା । ବିଶ୍ୱର ବହୁଲୋକ ଏବେବି ନିରକ୍ଷର । ନିରକ୍ଷର ଯେ ସାହିତ୍ୟର ସ୍ରଷ୍ଟା ନୁହେଁ କହିବା ଭୁଲ୍ । କାରଣ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ଥିଲା ମୌଖିକ ଓ ପରେ ହେଇଛି ଲିଖିତ । ତେଣୁ ଶିକ୍ଷିତ-ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ମୌଖିକ-ସାହିତ୍ୟ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଦୂରରେ, କାହା ସହିତ କାହାର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ଫଳରେ ସାହିତ୍ୟ ସର୍ବଜନ ଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ବିଶ୍ୱ ସାହିତ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ମଣିଷ ଜୀବନ ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ କଥା ଆସୁଛି ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ବା ଦେଶୀୟ ସାହିତ୍ୟ । ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ କଥା ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଜଣାପଡେ ଯେ ଏଠି ଯେଉଁମାନେ ଲେଖନ୍ତି ବା ପଢନ୍ତି ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ କମ୍ । ଏଇ ଲୋକମାନେ ହିଁ ସାହିତ୍ୟର ସର୍ଜନା, ପଠନ, ପ୍ରକାଶନ ଓ ସଂପ୍ରସାରଣ ଦିଗରେ ସଚେତନ । କିନ୍ତୁ ଏମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଗୌଣ । ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାଷାର ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିବା ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସାମଗ୍ରିକ ମଣିଷ ଜୀବନର ଚିତ୍ର ପ୍ରତିଫଳନର ବ୍ୟର୍ଥ । ଆମର ଭାଷାଗତ ବୈଭବତା ଜାତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ଦିଗରେ ଅନ୍ତରାୟ ହେଉଛି । ପରସ୍ପରର ଆକ୍ଷେପ ସାହିତ୍ୟର ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଗୌଣ କରିଦେଉଛି ।

ତୃତୀୟତଃ ଆଚଂଳିକ ବା ପ୍ରାଦେଶିକ ସାହିତ୍ୟ । ଏଠିବି ବହୁ ଭାଷା ଏବଂ ବହୁ ସାହିତ୍ୟ । ଓଡିଆ ସାହିତ୍ୟର କଥା ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇପାରେ । ଓଡିଶାରେ ଆଜିର ଓଡିଆ ସାହିତ୍ୟ କେତେ ପରିମାଣରେ ଓଡିଆ ଲୋକଙ୍କ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ?

ଉତ୍ତର-ବହୁତ କମ୍ । ଅତୀତରେ ଓଡିଆ ସାହିତ୍ୟ ଓଡିଆ ପ୍ରାଣର ସ୍ପନ୍ଦନ ଥିଲା, ଏବେ କିନ୍ତୁ ତା' ନାହିଁ । ଆଗରୁ ପାଠକ-ଲେଖକ ଭିତରେ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା, ସାହିତ୍ୟର ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଥିଲା, ପଣ୍ଡିତ-ଅପଣ୍ଡିତ ସମସ୍ତ ଲୋକେ ସାହିତ୍ୟ ସଭାରେ ଭାଗ ନେଉଥିଲେ ଫଳରେ ଭାଗବତ ଅପାଠୁଆକୁ ପାଠୁଆ କରିଦେଲା । ଆଜିର ସାହିତ୍ୟ ଏବଂ ସାହିତ୍ୟ ସଭା କେବଳ ସାହିତ୍ୟିକଙ୍କ ପାଇଁ । ଏଠି ତୋଷାମଦୀ ଆଉ ଖୋସାମତ ଚାଲେ, ପଦପଦବୀ, ପୁରସ୍କାର, ମାନପତ୍ର ଦିଆନିଆ ହୁଏ । ଫଳରେ ଅନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକ ତା' ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ଖୋରାକପାଇ ଯାଏ । ତେଣୁଁ 'ଲୋ ରେବି, ଲୋ ନିଆଁ, ଲୋ ଚୁଲି'ର ଡାକ ମିଳୁ ନାହିଁ, 'ଆକାଶ ଦୀପ'ର ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ଆବେଗ, 'ମାଟିମଟାଳ' ଆଉ 'ଛ'ମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ'ର ଭାଷା ଆଉ ଭାବ, 'ସାରୀପୁତ୍ତ'ର 'ଫେରିଯାଅ ଭିକ୍ଷୁ- ମୁଁ ଚାହେଁ ଜୀବନ, ନିର୍ବାଣ ନୁହେଁ' । 'ବୁଢା ଶଙ୍ଖାରୀ' ମମତା ଆଉ ଆତ୍ମୀୟତା ଆଜିର ସାହିତ୍ୟରେ ମିଳୁନାହିଁ । ତେଣୁ ସାହିତ୍ୟ ସାମଗ୍ରିକ ଜୀବନରୁ ଦୂରେଇ ରହି, ସୀମିତ ହୋଇଯାଉଛି ।

ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆରତ ଦୁଃଖ ଅପ୍ରମିତ
ଦେଖୁ ଦେଖୁ କେ'ବା ସହୁ
ମୋ ଜୀବନ ପଛେ ନର୍କେ ପଡିଥାଉ
ଜଗତ ଉଦ୍ଧାର ହେଉ ।

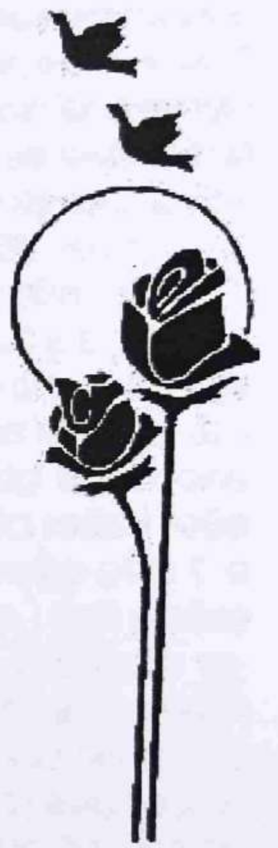

ଛୋଟ ମୋର ଗାଁଟି
ଭୂଗୋଳ ପୋଥି ପତର ପଛେ
ନ ଥାଉ ତା'ର ନାଁଟି ।

ଦୂରେ ଥିଲେ ପାଶେ ଅଛି ଏହାଥିବୁ ଜାଣି
କେତେ ଦୂରେ ଚାନ୍ଦ କେତେ ଦୂରେ କୁମୁଦିନୀ,
ପ୍ରୀତି ଅଭେଦ ତାଙ୍କର, ଯେତେ ଦୂରେ ଥିଲେ ଯେ ଯାହାର ସେ ତାହାର ।

ଚରମ ପତ୍ର ଘେନ ଭଗବାନ
ଚରମ ପତ୍ର ଘେନ
ଆଗାମୀ ଚବିଶ ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ
ଜୀବନର ଏହି ନବ ପ୍ରଭାତରେ
ଖାଲି କର ତୁମ ଗୋଲକ ସିଂହାସନ,
ଚରମ ପତ୍ର ଘେନ ଭଗବାନ
ଚରମପତ୍ର ଘେନ ।

ଇତ୍ୟାଦି.....ଇତ୍ୟାଦି...... ଅନେକ ଗଳ୍ପ, କବିତା, ନାଟକ ଆଉ ଉପନ୍ୟାସ ସବୁ ରହିଛି । ଉଦାହରଣ ଦେଲେ ସରିବ ନାହିଁ । ଆଜି ଯେ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିରେ ବଳିଷ୍ଠତା ନାହିଁ କହିଲେ ଭୁଲ୍ ହେବ । ମାତ୍ର ଏହା ସମୁଦ୍ରକୁ ଶଙ୍ଖେ ।

ଆଜିର ସାହିତ୍ୟରେ ଆବେଗ, ଉତ୍କଣ୍ଠା ଆଉ ମାନବିକତାର ଅଭାବ ବୋଧ ରହୁଛି । ଆଧୁନିକ ଜୀବନ ଜଟିଳ । ମଣିଷ ଆଜି ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ଅନୁଭବ କରୁଛି ନିଃସଙ୍ଗତା । ବିଶ୍ୱର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାହିତ୍ୟରେ ଆଧୁନିକ ଜୀବନର ଏହି ସ୍ରୋତ ଏବଂ ପ୍ରତିସ୍ରୋତ ପ୍ରବାହିତ । ସମୟର ଦ୍ରୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସମୟରୁ ସମୟହୀନତାକୁ ଗତି ମଣିଷର ଚିନ୍ତା ରାଜ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଗଭୀର ଆଲୋଡନ । ଆଜିର ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ ଓ କବିତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ନାଟକରେ ମଧ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ । ସମୟର ଗତି ସହିତ ତାଳ ଦେଇ ଆଜିର ସାହିତ୍ୟିକ ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ବ୍ୟର୍ଥ । ଆଧୁନିକତା ନାମରେ ଅଯଥା ବୌଦ୍ଧିକ ମାୟାଜାଲ ସୃଷ୍ଟି ହେତୁ ସାହିତ୍ୟ ଜନ ଜୀବନରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଛି, ହରାଇ ବସୁଛି ସର୍ବଜନୀନ ଆବେଦନ । ସାହିତ୍ୟର ଏକ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ରହିଛି । ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଏବଂ ସମଗ୍ର ମାନବ ଜାତିର । ଏଥି ପ୍ରତି ସଚେତନ ହୋଇ ସାହିତ୍ୟସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ସାହିତ୍ୟର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ସାମାଜିକ ଜୀବନର ପ୍ରତିନିଧି । ସାହିତ୍ୟରେ ଜୀବନ ହୁଏ ପ୍ରତିଫଳିତ, ସମାଜ ହୁଏ ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ । ସାହିତ୍ୟ ମାଧମରେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ଗୋଟିଏ ଜାତିର ଆତ୍ମା, ଗୋଟିଏ ସଭ୍ୟତାର ପ୍ରକୃତ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବଧାରା ଏବଂ ମଣିଷ ସମାଜର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସ୍ୱରୂପ ।

॥ ଅନାବୃତ ॥

ଡଃ. ସଂଯୁକ୍ତା ମହାନ୍ତି
ପ୍ରାଧାପିକା, ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ

ସାରା ଆକାଶଟା ଆଜି ମେଘାଚ୍ଛନ । କଳା ବାଦଲ ସବୁ ଯେମିତି ହାତ ଧରାଧରି ହୋଇ ଆକାଶର ଏ ପାଖରୁ ସେ ପାଖକୁ ଦୌଡୁଛନ୍ତି । ମଝିରେ ମଝିରେ ବିଜୁଳି ତାଙ୍କ ଦେହରେ ସୁନାର ରଙ୍ଗ ଭରି ଦେଉଛି । ଖୁବ୍ ମନୋରମ ଏ ଘନ ଆଉ ଚପଳାର ଖେଳ । ବାଲ୍‌କୋନିରୁ ଚ୍ହହିଁଲା ସୁଷମା । ସବୁ ପିଲାବେଳର ସ୍ମୃତି କ୍ଷଣିକ ଭିତରେ ରୋମାଂଚ ସୃଷ୍ଟିକଲା । ବୟସ ଆସି ପଚ୍ଚଶ ଟପିଲାଣି । ଆଜିବି ପିଲାଦିନ କଥା ମନେ ପଡିଲେ ଖୁସିରେ ଆତ୍ମହରା ହୁଏ ସୁଷମା । ଏଇମିତି ମେଘ ଉଠେଇଲେ ସବୁ ଭାଇ ଭଉଣୀ ମିଶି ଖୁବ୍ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି । ଗିନାରେ ମୁଢି ତା ସହ ଖଣ୍ଡ ନଡିଆ କି ବାଦାମ୍ ଭଜା ଆଉ "ମା"ଙ୍କ ଶତ ବାରଣ ସେ ହାତ ତିଆରି କାଗଜ ଡଙ୍ଗାକୁ ବର୍ଷାରେ ଭିଜି ପାଣିରେ ଭସେଇବା ବାଃ ଖୁବ୍ ମଜାହୁଏ । ଚ୍ଛଳରୁ ପାଣି ଝରି କୃତ୍ରିମ ନଦୀ ସୃଷ୍ଟିକରେ ଶହ ଶହ ପାଣି ଫୋଟକା କ୍ଷଣିକ ଭିତରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ମିଳେଇ ଯାଏ ତା ଭିତରେ ଭାଇ ସହ ପ୍ରତି ଯୋଗିତା ଚ୍ଲେ କାହା ଡଙ୍ଗା କେତେଦୂର ଭାସି ଭାସି ଯିବ । ହାରିଲେ ଭାଇ ସହ କଜିଆ, ମିଛ କାନ୍ଦ ଇତ୍ୟାଦି । ଶେଷରେ ବାପାଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପରେ ସେ ହିଁ ବିଜୟୀ ହୁଏ । ପାଠ ଭଲ ପଢୁଥିଲା ବୋଲି ବାପାଙ୍କର ଗେହ୍ଲିଥିଲା ମନେ ଅଛି ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା ବୋଲି ବାପା ତାଙ୍କ ଅଫିସରେ ମିଠା ବାଣ୍ଟିଥିଲେ ଆଉ ଗର୍ବର ସହ ମୋ ଝିଅ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି କହିଥିଲେ । ସବୁ କିଛି ସ୍ମୃତି ଏବେ ସତେ ଯେମିତି ଆଖି ଆଗରେ ଜୀବନ୍ତ ରୂପ ନେଇଛି । ମନେ ଅଛି ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ପଢିଲାବେଳେ ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ବାଡ ଉପରେ ନାଲି ଏଣ୍ଡୁଆକୁ ଦେଖି କେତେକଅଣ ପଚ୍ଚରି ପକାଏ । ସତେ ଯେମିତି ସେ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପାରଙ୍ଗମ । ବେଳେବେଳେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ୧୮୦° କୋଣ ସୃଷ୍ଟିକଲେ ମନରେ ଭୟ ଆସେ ।ଏ ଥର ବି ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ ନମ୍ବର ରଖି ପାରିବି ତ ? ଏମିତି କେତେ କଅଣ ସବୁଠୁ ନିଆରା ତା କୈଶୋର ଜୀବନର ଅନୁଭୂତି । ମନଟା ସଫାଦର୍ପଣ ପରି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଆଉ ପବିତ୍ର । ଯେ କୌଣସି ଘଟଣା ସହଜରେ ମନ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ୱପ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରୁଥିଲା । ମନେ ଅଛି ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଉଠା ସିନେମାରେ ଓଡିଶା ସିନେମା "ମମତା" ସେ ସାତଥର ଦେଖିଛି, ଟିକଟ କାଟି ନୁହେଁ ବରଂ ତମ୍ବୁଟେକି ଭାଇସହ ବସ୍ତା ପକେଇ ସବା ଆଗରେ ବସି । ଯେତେଥର ଦେଖେ ସୁଜାତା ଆନନ୍ଦର ଆଖିର ଲୁହ (ହେ ଫଗୁଣ କାନ୍ଦନାରେ) ତା ଆଖିରେ ଟପ୍ ଟପ୍ ହୋଇ ବୋହିଯାଏ । ପୁଣି ବାପାଙ୍କ ସହ ସୋଲେ ସିନେମା ଦେଖି ହିରୋଇନ୍ ଜାଗାରେ ନିଜକୁ ପାଏ । ସେ ମନ ଅନେକ ସମୟରେ ଫିଲ୍ମ ହିରୋଇନ୍ ବି ହୁଏ । ପୁଣି ଆଇନା ଭିତରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତିଛବି ଦେଖି ନିଜକୁ ରାଧା ରୂପରେ ଭାବିବା । ଇସ୍ କି ପ୍ରକାରର ଚିନ୍ତାଧାରା ଥିଲା, ଭାବିଲେ ବହେ ହସି ପକାଏ । ଆଇନା ଦେଖି କଳାରେ ନିଜ ଆଖିରେ ଲାଞ୍ଜି ଟାଣିବା ବେଳେ କହେ ମା' ଦର୍ପଣ ଭିତରେ କୃଷ୍ଣ ମୋତେ ନିରେଖି ଦେଖୁଛନ୍ତି । ହସି ପକାନ୍ତି ମା କହନ୍ତି ମୋ ସୁନାନାକୀ ଝିଅ ପାଇଁ କୃଷ୍ଣ ହିଁ ଆସିବେ ବର ହୋଇ । ସେ ସମୟ ବିତିଗଲା । ଆହୁରି ଆଗକୁ ବଢି ଚ୍ଲିଲା ଜୀବନ । ପାଠ ପଢାରେ ଖୁବ୍ ଭଲଥିଲା ବୋଲି ବାପାଙ୍କର ଗେହ୍ଲୀ ଝିଅ ଥିଲା ଆଉ ସ୍କୁଲରେ ବି ଅଲରାଉଣ୍ଡର ପାଇଁ ଦିଦିମାଙ୍କର ପ୍ରିୟଛାତ୍ରୀ ବି ଥିଲା । ଯା ହେଉ ଭଲରେ ସ୍କୁଲ୍ ଜୀବନ ବିତିଗଲା କଲେଜ ଜୀବନର ଆରମ୍ଭ । ମନ ଲଗେଇ ପାଠ ପଢିଲା । ମା ବାପାଙ୍କର ଆଶା ଝିଅ ଆମର ଡକ୍ଟର ହେବ । ଆ.ଏସସି. ବି ଖୁବ୍ ଭଲ କଲା । ମାତ୍ର ଘରଛାଡି ତାପରେ ବାହାରେ ହଷ୍ଟେଲରେ ରହିବାକୁ ପଡିଲା । ମନ କିନ୍ତୁ ଘରେ ରହିଲା । ଖାଲି ମଉଜ ମଜଲିସ୍‌ରେ ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେଲା । ତା'ପରେ ଉଚ୍ଚ ଅଧୟନ ପାଇଁ ସୁଦୂର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗଲା । ସେଠି ବି ସେମିତି ? ପାରିପାର୍ଶିକ ପରିସ୍ଥିତି ଆଉ ମୁରବୀ ବିହୀନ ଜୀବନ । ଖାଲି ବୁଲିବା ଆଉ ଖାଇବାରେ ସମୟ ଶେଷ । ମନ ଆଉ ପାଠରେ ବିଲ୍‌କୁଲ୍ ନଥିଲା । ଚଗଲା ମନକୁ ସେଠି ଆୟତ୍ତ କରିବା କିନ୍ତୁ ଏତେ ସହଜ ନଥିଲା । ପାଠପଢା ଯେମିତି ସେମିତି ସରିଲା । ବହେ ଗାଳି ମାଙ୍କ ଠୁଁ ଖାଇଲା । ବାପା କିନ୍ତୁ ଚୁପ୍, ବରଂ ମା' ଙ୍କୁ ତାଗିଦ୍ କଲେ ସବୁବେଳେ ଭଲ ନମ୍ବର ରଖିବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ । ଆଗରେ କିଛି ନ କହିଲେ ବି ମା ବାପାଙ୍କର ନୈରାଶୀ ମନକୁ ଠିକ୍ ପଢିପାରୁଥିଲା ସୁଷମା । ସତରେ ସେ ଭୁଲ କରିଛି । ବହୁତ ଆଘାତ ଦେଇଛି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ । ବିଶ୍ୱାସକୁ ବି ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଛି । ଯା ହେଉ ତାପରେ କିନ୍ତୁ ଚ୍ଚକିରୀ ଖଣ୍ଡେ ପାଇଗଲା । ଚ୍ଚକିରୀ ସମୟରେ 'ଶୁଭଙ୍କର'ଙ୍କ ସଂପର୍ଶରେ ଆସି ତାଙ୍କୁ ହିଁ ବିବାହ କଲା । ବିଭାଘର ପରେ ଶାଶୁଘରର ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ । ଘରେ ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁର ଦିଅର ଆଉ ନଣନ୍ଦ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବାକୁ ଲାଗିପଡିଲା ସୁଷମା । 'ମା'ଙ୍କର କେଇପଦ କଥା 'ବଡଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଛୋଟଙ୍କୁ ସ୍ନେହ' ତା ହୃଦୟରେ ଘର କରିଥିଲା ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତା ହେଲେ କଅଣ ହେବ ଗୃହିଣୀ ମାନଙ୍କଠୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଜୀବନ ଖୁବ୍ ଖୁସିରେ କଟିଲା ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ଜୀବନକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ସମୟ କିନ୍ତୁ ଫୁରସତ୍ ଦେଲାନି । ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେମିତି ଯନ୍ତ୍ରଚ୍ଲିତ୍ ମଣିଷ । ଦୌଡି

ଦୌଡି ଥକିପଡିଲାଣି, ସେ ଦେହରେ ଆଉ ଶକ୍ତି ନାହିଁ କି ମନ ବି ଆୟତ୍ତରେ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟର ଖୁସି ପାଇଁ ନିଜ ଖୁସିକୁ ଯେମିତି ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇସାରିଛି । ଶୁଭଙ୍କରଙ୍କ ହାତଧରି ଆସିଥିଲା ସୁଷମା । ଖୁବ୍ ଆଭିଜାତ୍ୟ ଘରର ପିଲାଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ନିଜର ଜୀବନ ଶୈଳି ବି ସେଇ ଢାଂଚରେ ପଡିସାରିଥିଲା । ମାଟିଘର ଛାଡି ପକ୍କା ଘରକୁ ଆସିଥିଲା ସେ ଅନେକ ସ୍ୱପ୍ନ ତା ଆଖିରେ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ ଶାଶୁଘର ଆଉ ବାପଘର ଯେ ଆକାଶ ପାତାଳ ପ୍ରଭେଦ । ବିନା ଦୋଷରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଦୋଷୀ ହେଉଥିଲା ସେ । କିଛି କହିବା ଆଗରୁ ଶହେ ପ୍ରମାଣ ଯୋଗାଡ କରୁଥିଲା । ତା ନିଜ କଥାକୁ କହିବା ପାଇଁ । ଶାଶୁଙ୍କୁ, ଖୁବ୍ ଡରୁଥିଲା କଥା କଥାରେ 'ତୁମ ମାନଙ୍କ ଘରେ ଏଇ ସବୁ ହୁଏ' କହି ଆକ୍ଷେପ କରୁଥିଲେ । ସବୁ ବୁଝିପାରୁଥିଲା ସେ । 'ଶୁଭଙ୍କର' ବି ସବୁ ଶୁଣି ଚୁପ୍ ରହନ୍ତି । ଆଖି ଲୁହ ଆପେ ବୋହି ଆପେ ପୋଛି ହୁଏ । ପ୍ରକୃତରେ ଏ ଜୀବନ କଅଣ ? ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନ ପିଲାବେଳୁ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ହଜାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । କାହିଁ ବୟସ ପଚାଶ ଟପିଲାଣି । ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁ କରୁ ମୁଣ୍ଡ ବାଳ ଧଳା ହୋଇଗଲାଣି ତଥାପି ଜୀବନର ପରିଭାଷା ଏ ଯାଏଁ ବୁଝିପାରିଲାନି । ଆଖିର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ସାକାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସମୟ ଯେମିତି ତା ହାତ ମୁଠାରୁ ଅପସରିଯାଇଛି । ଏଇ ତାହେଲେ ଜୀବନ । ନିଜ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବି ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ । ତା'ଘର କୋଉଁଠି ? କିଏ ତା ନିଜର ? ଘରୁ ତ ମା ବାପା ବିଦା କରିଦେଲେ, ବାପାଘରେ ଏବେ ସେ କୁଣିଆ । ମାପିଚୁପି ଭାଇ ଭାଉଜଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ । ଆଉ ସେ ଯୋର ନାହିଁ କି ଅଳି ଅର୍ଦ୍ଦଳି ଶୁଣିବାକୁ କେହି ନାହିଁ । ଏଠି ସେ ତ୍ୟାଗ ପୂତା ନାରୀ, ନିଜେ ନ ଖାଇ ଅନ୍ୟ ଥାଳିରେ ପରିଶିବା, ନିଜର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନିଜେ ପୁରଣ କରିବା ଏସବୁ ଯେମିତି ଦେହଶୁହା ହୋଇଗଲାଣି ମନେଅଛି ଘରେ କେବେ ରୋଷେଇ କଲେ ପ୍ରଶଂସାରେ ପୋତି ହୋଇପଡୁଥିଲା ସେ । ଏଠି ପ୍ରଶସା ନୁହେଁ ବରଂ ଖୁଣ ବାହାର କରନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ଭାରି କଷ୍ଟ ପାଉଥିଲା ମାନସିକ ଭାବରେ । ଜୀବନର ଏଇ ଅଧାୟ ତା ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ଖୁବ୍ ଜଟିଳ ଥିଲା । ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନ ଆଖିରେ ହଜିଗଲାଣି । ଏବେ କିନ୍ତୁ ପିଲାଙ୍କ ବିଷୟରେ ତା'ର ଚିନ୍ତା । ସେ ଝିଅ ଜନ୍ମ କରିଛି ତା ଭବିଷ୍ୟତ ସୁଧାରିବାକୁ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା ବି କରିଛି କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଜୀବନ କଥା ଭାବିଲେ ତାକୁ ଅନେକ ଭୟ ଲାଗୁଛି । ଅତି ଆଦର ଯତ୍ନରେ ବଢେଇଥିବା ଝିଅର ଭବିଷ୍ୟତ କେମିତି ଗଢିବ ? ? ? ଚାକିରୀ କଲେବି ତା'ର ଦାୟିତ୍ୱ ଅନ୍ୟକୁ ସମର୍ପିଲେ ଯାଇ ଶାନ୍ତିରେ ମରିପାରିବ ସେ । ପିଲାଦିନେ ଆଈମା ଠୁ ଶୁଣିଥିବା "ବୁଢୀ ଅସୁରଣୀ ଆଉ ରାଜ କୁମାର" ଗପ ସତରେ କଅଣ ସତ ହେବ ? ? ? ସତରେ କଅଣ କୋଉ ରାଜକୁମାର ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡାରେ ଆସି ତା ନୟନ ପିତୁଳାକୁ ରାଣୀ କରିନେବ ? ? ? ନା ତା'ରି ଜୀବନର ପୁନଃ ରିପିଟେସନ ହେବ ? ? ? "ମା ମା' ତୁ ଏଠି କଅଣ କରୁଛୁ" ସାନ ଝିଅର ଡାକରେ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହେଲା ସୁଷମା । ଆଖି ଉଠାଇ ଚାହିଁଲା । କଳା ବାଦଲ କିନ୍ତୁ ବର୍ଷାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେଇସାରିଲାଣି । ଅସରାଏ ବର୍ଷାରେ ଓଦା ବାଇ ଚଢେଇ ତା କୁନି ଅଣ୍ଟରେ ଦେହ ସଫା କରୁଛି । ତା ଶାଢୀବି ପାଣି ଛିଟାରେ ଅଧା ଓଦା । 'ନା ରେ ଏଇମିତି ବସିଥିଲି" ମନ କିନ୍ତୁ ମେଘ ଆଛନ୍ନ ଆକାଶପରି ଉଦାସ । ଅଜଣା ଭୟରେ ଆତଙ୍କିତ ସେମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ । ଭବିଷ୍ୟତ ତିଆରି କରିବାର କ୍ଷମତା ନାହିଁ ତା'ର ଖାଲି ସଂସ୍କାର ଦେବ ଯାହା ପାଇଛି ନିଜ ମା' ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ, ତା'ପରେ ଜୀବନ ଯାତ୍ରାରେ କିଏ କେତେଦୂର ସଫଳତାର ସହ ଚାଲିପାରିବ ସେ'ତ ସମୟ ହିଁ ବତେଇବ । ଠାକୁରକଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିବା ବେଳେ ମନେ ମନେ ନିଜ ସ୍ୱାମୀ ଆଉ ଛୁଆଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ମନାସିଥାଏ । ଶାଶୁ ଶଶୁର ମା' ବାପା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବେଶୀ ନହେଲେ ବି କରିଛି ତାପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏବେ ତା ପୃଥିବୀ ସୀମିତ ଏଇ ସଂସାରକୁ ନେଇ । ଏହି ପରିବାରକୁ ବୋହୂ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ଏଇଠୁଁ ହିଁ ତାର ଶେଷ ଯାତ୍ରା ହେବ ମଶାଣିକୁ । ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି ତା ମୁଣ୍ଡରେ ସ୍ନେହରେ ହାତ ବୁଲେଇ ତା'କୁ ତା ଦୁଃଖରେ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେବାକୁ । ସବୁ ହଜି ଗଲେଣି କାଳର କରାଳ ଗର୍ଭରେ । ମା' ବାପା ଶଶୁର ସବୁ ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ମଣିଷକୁ ଭଗବାନ ତା'ଠୁ ଛଡେଇ ନେଇ ସାରିଛନ୍ତି । ଶାଶୁ ବି ବୁଢୀ ହେଲେଣି ଆଉ ଆଗପରି କିଛି କହୁନାହାନ୍ତି । ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଆଉ ରୋଗପାଇଁ ସେ'ବି ଚୁପ୍ । ଜୀବନ କିନ୍ତୁ ଆଗକୁ ଚାଲିଛି । ଖାଲି ଯନ୍ତ୍ରଚାଳିତ ପରି । ସକାଳଠୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଏକା ପ୍ରକାରର କାମ । ଏଠି କାନ୍ଦିବାକୁ ସମୟ ନାହିଁ କି କାନ୍ଦିଲେ କେହି ଆହା କହିବାକୁ ନାହିଁ । ଏଇ ତାହାଲେ ଜୀବନ । ଏବେ ବୁଝିପାରୁଛି ମହାପୁରୁଷ ମାନେ ମହାପୁରୁଷ କାହିଁକି ? ? ? ନିଜ ପରିବାରଠୁଁ ଅଧିକା ସମାଜକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି ସେମାନେ । ମାତ୍ର କେମିତି ? ଏ ପୁରା ପରିବାର ତାରି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ତା ପରିବାରକୁ ଛାଡି ଯିବ ତ କୁଆଡେ ଯିବ ? ଭାଇ ଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ନିଜ ପରିବାର ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ । ଆଉ ଆଗପରି ସମ୍ପର୍କ ରଖିପାରୁନି ସେ, ସବୁବେଳେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରି କରି ଏବେ ସେ ଥକିପଡିଲାଣି ଆଉ ପାରୁନି । କାହାର ଆକ୍ଷେପ ଆଉ ତା' ଜୀବନରେ କିଛି ଫରକ ଆଣୁନି । ସେ ଯେମିତି ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟିଯାଇଛି । ପିଲାବେଳେ ମା' ଶାଢୀ ନେଇ ମିଛରେ କରୁଥିବା ସଂସାର ଏବେ କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବ । ଆଉ କିଛି ଭାବିପାରୁନଥିଲା ସେ । ଏବେ ଖାଲି ମହାଯାତ୍ରାକୁ ଅପେକ୍ଷା । ତା ଚାରିପଟେ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ବୃତ୍ତ ଯେଏବେ ଅନାବୃତ ।

ଅସହାୟତା

ଡଃ.ଶୁଭେନ୍ଦୁ ଦାସ
ପ୍ରାଧାପକ, ରସାୟନ ବିଭାଗ

ଆଜି କଲେଜରେ ପରୀକ୍ଷା ବିଭାଗରେ ବସିଥିଲି । ବ୍ୟସ୍ତଥିଲି ପରୀକ୍ଷା କାମରେ । ଶୁଣିଲି ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳାର ଗୋଟେ ପିଲା କଥା ହେଉଥିଲା ଆମ ବଡବାବୁଙ୍କ ସହ । ତାକୁ ବଡବାବୁ କହୁଥିଲେ, ୧୦୭୦ ଟଙ୍କା ପଡିବ ଫର୍ମଫିଲ୍ଅପ ପାଇଁ, ଆଜିଠୁ ୪୫୦ ଟଙ୍କା ଫାଇନ ପିଲାଟି ସବୁ ଶୁଣିଲା । କହିଲା ମୁଁ ଟିକେ ଆସେ । ବଡବାବୁ ତାକୁ ଗର ଗର ହୋଇ ଗାଳି ଦେଉଥିଲେ, ଫର୍ମଫିଲଅପ କରିବୁ ନା ଏଠି ଫାର୍ସ କରୁଛୁ, କିଛି ନଶୁଣିଲା ପରି ସେ ବାହାରକୁ ବାହାରିଗଲା । ପ୍ରାୟ ୧ ଘଣ୍ଟା ପରେ ପୁଣି ସିଏ ଫେରିଆସିଲା । ବଡବାବୁ ତାକୁ କହିଲେ ଦେ ପଇସା ରସିଦ୍ କାଟିବା । ପିଲାଟି କହୁଥିଲା । ମୋ ପାଖରେ ୧୦୨୦ ଟଙ୍କା ଅଛି । ବଡବାବୁ ତାକୁ କହୁଥିଲେ ୧୦୭୦ ଟଙ୍କାରୁ କମରେ ଫର୍ମଫିଲଅପ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ, ମୁଁ ତାକୁ ଗାଳିଦେବା ଆରମ୍ଭ କଲି, ଏତେ କେୟାରଲେସ କଣ ପାଇଁ, ମଜା ଲାଗୁଛି ଏତେ ଫାଇନ ଦେବାକୁ, ତୋର ଭୁଲ ଯୋଗୁଁ ବାପା ମା' ଆଜି ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କଲେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ପିଲାଟି ନିରୁତ୍ତର ରହିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ପଚାରି ଚାଲିଥାଏ କିନ୍ତୁ ସେ ମୌନ ଥାଏ । ବହୁତ ପଚାରିବା ପରେ, ଶେଷରେ ସିଏ କାରଣଟି ଜଣାଇଲା କାହିଁକି ସିଏ ଫର୍ମଫିଲ୍ଅପ ପାଇଁ ଡେରିକଲା ।

ତାର ବାପା ମା' ଯେଉଁଠି କାମ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ପଇସା ଦେବାକୁ ଡେରି କଲେ, ତେଣୁ ତାର ଫର୍ମ ଫିଲଅପ ମଧ ଡେରିହେଲା । ପଚାରିଲି ତାକୁ ତୋର ଯିବା ପାଇଁ ପଇସା ଅଛି ନା ନାହିଁ, କହିଲା ନାଁ । ଆଖି ମୋର ଛଳଛଳ ହୋଇଗଲା । ଭାବିଲି ଆମଘରେ ଯେଉଁମାନେ କାମ କରନ୍ତି, ବେଳେ ବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କ ପଇସା ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ କରୁ । ସହଜ ଭାବରେ କହିଦେଉ ଆଜି ପଇସା ନାହିଁ କାଲି ନେବୁ ବା ଆଜି ଗୁରୁବାର ଲକ୍ଷ୍ମୀବାର ପଇସା ଦେବିନି । କିନ୍ତୁ ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କ କିଛି ଅସୁବିଧା ପାଇଁ ସେମାନେ ପଇସା ମାଗୁଥିବେ, କିନ୍ତୁ ଆମ ନାଁରେ ସେମାନେ ଆଉ କିଛି ନକହିପାରି ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି କି ଅସହାୟତା ସତରେ ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗାଳ୍ପିକ ମନୋଜ ଦାସଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗଳ୍ପ ପଢିଥିଲି ଅସହାୟତା ଉପରେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ଏପରି ସମୟ ନେଇ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଗତି କରିଥାଏ । କୋଭିଡ-୧୯ ଏଭଳି ଅସହାୟତାର ସମୟ ଅନେକ ମଣିଷର ଜୀବନରେ ଆଣିଦେଇଛି, ଏଇ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲା । ମୁଁ ବି ୨୦୨୧ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଏଭଳି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାମନା କରିଛି । ଏନଏସଏସର ଏକ ପ୍ରୋଗ୍ରାମରେ ଘୁରି ବୁଲୁଥାଏ । ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ । ହଠାତ୍ ଏପ୍ରିଲ ୧ ତାରିଖରେ ମୋତେ ଜ୍ୱର ଆଲିଲା । ମୋ ସହଧର୍ମୀଣୀ କହିଲେ, ପ୍ରବଳ ଖରାରେ ବୁଲିଛ, ତେଣୁ ବୋଧହୁଏ ଭାଇରାଲ ଜ୍ୱର ହେଲା । ଅସମ୍ଭବ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହେଉଥାଏ ମୁଁ । ଦୁଇଦିନ ପରେ ମୋ ଦୁଇଝିଅ ଏବଂ ମୋ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ମଧ ଜ୍ୱର ଆସିଗଲା । ମୋ ଜ୍ୱର ୧୦୩/ ୧୦୪ରୁ କମିଲା ନାହିଁ . ଏଥର ମୋର ମନରେ ଛନକା ପଶିଲା । ଏହା ଆଉ କୋଭିଡ ନୁହେଁ ତ । ଚାରିଜଣ ଯାକ ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଇ ସେମ୍ପୁଲ ଦେଇଆସିଲୁ । ତା'ପରଦିନ ରିପୋର୍ଟ ଆସିଗଲା । ସବୁ ଆମେ ପଜିଟିଭ ଥିଲୁ । ୮୪ ବର୍ଷର ବୁଢିମାକୁ ଠିକ କଲୁ ଭଉଣୀ ଘରକୁ ପଠାଇବୁ ବୋଲି କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବି ତାକୁ ନେବା ଦରକାର । ଏ ମାରାତ୍ମକ ରୋଗକୁ ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ଡର । ଭଉଣୀକୁ ଫୋନ କରି ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଦେଲି । ସେ କହିଲା ରହ ମୁଁ ଏବଂ (ତା ସ୍ୱାମୀ) ସାଙ୍ଗରେ କଥା ହେଇ କହୁଛି । ଯାହା ହେଉ ସେମାନେ ରାଜି ହୋଇଗଲେ । ମା' ମୋ ଯାଇ ଆଇସୋଲେସନର ତାଙ୍କ ଘରର ତଳେ ଗୋଟେ ଅଲଗା ରୁମ୍‌ରେ ରହିଲା । ତା ଭିତରେ ମୋର ଦେହ ଆହୁରି ଅଧିକ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଗଲା । ମୋତେ ମୋର ସବୁ ଭାଇ, ଭଉଣୀ, ଭିଣୋଇ ସମସ୍ତେ ମୋତେ ବାଧ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ହସପାତାଲ୍‌ରେ ଏଡମିସନ ନେବାକୁ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଏକା ଜିଦ୍ ଥିଲା, ମୁଁ ହସପିଟାଲ ଯିବିନାହିଁ, ମୋ ଜିଦ୍‌ରେ ଅସହାୟ ହୋଇପଡିଥିଲା ମୋର ପତ୍ନୀ । ଘରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜିଦ୍ ମୋତେ ହସପିଟାଲରେ ଏଡମିସନ କରିବାକୁ, ମୋର ଜିଦ୍ ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯିବି ନାହିଁ, ଶେଷରେ ଏପ୍ରିଲ ୧୩ ତାରିଖ ଦିନ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ଖୋଜା ଚାଲିଲା ମୋର ସିଫ୍‌ଟିଙ୍ଗ ପାଇଁ । ଅସହାୟ ଭାବରେ ସମସ୍ତେ ଖୋଜି ବୁଲୁଥିଲେ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସଟିଏ । କିନ୍ତୁ ମିଳିବା ଏତେ ସହଜ ନଥିଲା । କାରଣ ଏଭଳି ଫେମିଲି ୪ ଜଣ ଯାକ କୋଭିଡ୍ ଆକ୍ରାନ୍ତକୁ ନେବ କିଏ । ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ମିଳିଲା , ସକାଳୁ ଖୋଜା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ମିଳିଲା ଦିନ ୧୨ଟରେ । ସେ ଯାହାହେଉ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଏଡମିସନ ନେଲି ଆର୍ମି ହସପିଟାଲରେ ମୋତେ ଏଡମିସନ କରେଇବାରେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ

କଲା ଡିକୁ । ମୁଁ ହସପିଟାଲ ବେଡକୁ ଗଲି, ଆଉ ସେମାନେ ଫେରିଗଲେ ଆମ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଘରକୁ । ସେହିଦିନ ରାତିରେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପ୍ରବଳ ଜ୍ୱର ଆସିଗଲା । ମୋ ଦୁଇ ଝିଅ ତାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି । ଆଉ ଡିକୁ ସେମାନଙ୍କର ସବୁ ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା ବୁଝୁଥାଏ । କି ଅସହାୟ ସତରେ ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ଖବର ପାଇ ଆହୁରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡିଲି , ଏପଟେ ମୋର ଯିଏ ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ ପୁଲାର ଦେହାନ୍ତ ହେଲା କୋଭିଡରେ ଆପୋଲ ହସପିଟାଲରେ । ଖବରପାଇ ମଧ ତାକୁ ଦେଖିପାରିଲି ନାହିଁ । ପାଂଚ ଦିନ ପରେ ହସପିଟାଲରୁ ଡିସଚାର୍ଜ ହୋଇ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଘରକୁ ଗଲି । ସେଠି ପହଚିଂ ଦେଖିଲି ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ବହୁତ ବେଶୀ ଅସୁସ୍ଥ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଜିଦ୍ ତାକୁ ହସପିଟାଲରେ ଏଡମିସନ କରିବାକୁ କିନ୍ତୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଘରେ ରହି ଚିକିତ୍ସା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପାଂଚ ଦିନ ପରେ ସିଏ ସୁସ୍ଥ ହେଲା । ସମସ୍ତେ ସୁସ୍ଥ ହେଲୁ । କିଛିଦିନ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହି କୋଭିଡ ରିପୋର୍ଟ ନେଗେଟିଭ ଆସିବା ପରେ ସମସ୍ତେ ଫେରିଲୁ ବାରିପଦା । ସେ ସମୟରେ ପ୍ରତିଦିନ ମୃତ୍ୟୁ ଖବର ପାଇବା ଏକ ନିତିଦିନିଆ ଘଟଣା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଶେଷରେ ମୋର ପୁରା ପରିବାର ସକୁଶଳେ ଘରକୁ ଫେରିବା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଭଗବାନଙ୍କର ଦାନଥିଲା ।

ହସେ ବରଗଡ କାନ୍ଦେ ମାନଗଡ

ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ବଶା
ପ୍ରାଧାପକ, ଇତିହାସ ବିଭାଗ

ସେଦିନ ଭାରତୀୟ ଜନତାପାର୍ଟି ବନ୍ଦ ଡାକରା ଦେଇଥିଲା । ତେଣୁ ଗାଡିମଟର ସବୁ ବନ୍ଦ ଥିଲା । ଦୁଇ ଚକିଆ ଗାଡି ବି କମ୍ ଯିବା ଆସିବା କରୁଥିଲା । ମୁଁ ନହଣିଆ ଛକରେ ବଡ ବିକଳରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି ଗୋଟିଏ ଲିଫଟ୍ ପାଇଁ । ଗୁରିଆ ପାନ ଦୋକାନରୁ ପାଚଂରୁ ଛଅଖଣ୍ଡ ପାନ ଖାଇ ସାରି ସମାଜ ପେପରଟିକୁ ଦୁଇଥର ପଢିସାରିବା ପରେ ମଧ କୌଣସି ଗାଡିମଟରର ବାସନା ନଥିଲା । ବଡବ୍ୟସ୍ତ ଲାଗୁଥାଏ । କାରଣ ମେହେରଦା ସ୍କୁଲର ଗୋଲ୍ଡେନ୍ ଯୁବୁଲି ଫଙ୍କସନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବ, ନଯାଇପାରିଲେ ବହୁତ ଖରାପ କଥା ହେବ । କାରଣ ଏତେ ବଡ ସୁଯୋଗଟି ମିଳିଛି ଆଉ ତାପରେ ବି ରାତ୍ରି ୭ଟାରୁ ଉଠି ନିଶଦାଢି କାଟି ସ୍ପିଚ୍‌ର ଡାଇଲଗ ମୁଖସ୍ତ କରି ନିଜକୁ ଏତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାଟା ପାଣିଫଟକା ପରି ଫାଟିଯିବ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ମୋ ପଛପଟୁ ଭଟଭଟ କରି କଣ ଗୋଟିଏ ଗାଡିର ଶବ୍ଦ ହେଲା ଏବଂ ଗାଡିଟି ଆସି ମୋ ପଛକୁ ଲାଗି ଛିଡା ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ପଛକୁ ଅନାଇ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲି । ସେଇ ଗାଡିଟା ଥିଲା ମେହେରଦା ହାଇସ୍କୁଲର ପୂର୍ବତନ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ଚହଟିଆ ବଡଜେନାଙ୍କ ସ୍ପେଲଣ୍ଡର, ଅତୀତରେ ଯିଏ ଥିଲେ ମୋର ବସ୍ । ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଦେଖା ହେଲେ ବି ଚିହ୍ନିବାରେ ମୋର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହେଲାନାହିଁ । କାରଣ ସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ ବି ତାଙ୍କ ନାକ ପାଖରେ ଥିବା ବଡ ତିଳ ଚିହ୍ନଟି ସେମିତି ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣଥିଲା । ହେଡ୍‌ସାର ରିଟାୟାର୍ଡ କରିବା ପର ଠାରୁ ତାଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଏଇଟା ପ୍ରଥମ ଦେଖା । ମେହେରଦା ହାଇସ୍କୁଲର ସୁବର୍ଣ୍ଣଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବରେ ଆମେ ଦୁଇଜଣ ଥିଲୁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥି । ମୁଁ ଥିଲି ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା ଆଉ ହେଡ୍‌ସାର୍‌ଥିଲେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ।

ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଖେରପାଳିଆ ବାବୁଙ୍କ ମାରୁତି ଗାଡିଟା ଆସି ମୋ ପାଖରେ ଛିଡା ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ତରତର ହୋଇ ତାଙ୍କ ମାରୁତି ଗାଡିରେ ଉଠିଗଲି । ଗାଡି ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲିଲା । କିନ୍ତୁ ମୋର ଦେହ ଓ ମନ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ କସରତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଦେହ ଚାହୁଁଥିଲା ସାର୍‌ଙ୍କ ପଛରେ ବସିଯିବାକୁ ଓ ମନ ଦେହକୁ ଯେପରି ଅନ୍ୟ ଆଡକୁ ଟାଣି ନେଉଥିଲା । ମୁଁ ନିଜ ଉପରେ ବିଗୁଡିଥିଲି । ଅନ୍ତତଃପକ୍ଷେ ସାର୍‌ଙ୍କ ଗାଡିରେ ମୋର ବସିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଭିତରେ ମୁଁ ହଜିଯିବା ସହିତ ଚାଲିଯାଇଥିଲି ୪୧ ବର୍ଷ ତଳକୁ । ଯେତେବେଳେ ବଡଜେନା ସାର୍ ଥିଲେ ହେଡ୍‌ମାଷ୍ଟର ଓ ମୁଁ ଥିଲି ତାଙ୍କ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଡ ।

ଲୋକ ହିସାବରେ ବଡଜେନା ସାର୍‌ଙ୍କ ତୁଳନା ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ନିପଟ ମଫସଲ ଗାଁ ମାନଗଡରୁ ଜନ୍ମ ନିଜକୁ ସମାଜରେ ବେଶ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରିଥିଲେ । ମାନଗଡିଆମେଘର ମଜବୁତ ଇତିହାସ ଉପରେ ସତେ ଯେପରି ହେଡସାର୍ ଥିଲେ ମୁକସାକ୍ଷୀ । ସ୍କୁଲ ଷ୍ଟାପ ତଥା ସେ ଅଚଂଳର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆପଣାର କରିବାର କଳା ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା । ମୋଟ ଉପରେ ସମସ୍ତେ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ପାଇବା ପରି ମୁଁ ମଧ ତାଙ୍କଠାରୁ ଅନେକ ସୁବିଧା ପାଇଥିଲି । ସ୍କୁଲ ନଆସି ଆଟାଣ୍ଡେନସ ଖାତାରେ ଅନେକଥର ଦସ୍ତଖତ କରିଛି । ଏତେ ପରେ ବି କ'ଣ ପାଇଁ ସାର ସମସ୍ତଙ୍କ ହିସାବ ପୃଷ୍ଠାରୁ ହଜିଗଲେ ମୁଁ ଜାଣିପାରିଲିନି ।

ଶଙ୍କରପୁରଠାରୁ ଅଙ୍ଗାରଦା ହେଉଛି ୩୨ କି.ମି. । ଏହି ଅଙ୍ଗାରଦା ବଜାରରେ ଥିଲା ମେହେରଦା ହାଇସ୍କୁଲ । ସବୁଦିନ ଜେନା ସାର୍ ତାଙ୍କ ବାଇକରେ ସ୍କୁଲକୁ ଆସନ୍ତି । ନହଣିଆ ଛକ ପାଖରେ ପଲଟୁ ପାନ ଦୋକାନରୁ ପାନ, ଗୋଲଡଫ୍ଲାକ୍, ବିସ୍କୁଟ, ଚୁଡାଭଜା ଇତ୍ୟାଦି ବାଛି ତାଙ୍କ ଝୁଲା ବ୍ୟାଗରେ ପୁରାନ୍ତି । ଡିଲକ୍ସ ପାନ ପ୍ୟାକେଟ ଗୁଡିକ ପେଣ୍ଟ ପକେଟରେ ପୁରାନ୍ତି ଆଉ ପକେଟଟି ଛୋଟ ହିମାଳୟ ପାହାଡ ଭଳି ଉଚ୍ଚ ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ନହଣିଆ ଛକ ଆଗକୁ ଶାନ୍ତି ଦିଦି ଛିଡା ହୋଇଥାନ୍ତି । ଶାନ୍ତିଦିଦିଙ୍କ ଘର ବରଗଡ । ସେ ନୂଆକରି ଟ୍ରାନ୍ସଫର ହୋଇଆସିଥାନ୍ତି । ସ୍କୁଲରୁ ଜଏନ୍ କଲାଦିନରୁ ସେ ହେଡସାରଙ୍କ ସହିତ ବାଇକରେ ଯାଆନ୍ତି । ସେ ସବୁଦିନ ଛକ ଆଗରେ ବରଗଛ ମୂଳରେ ସାର୍‌ଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ହେଡସାର୍ ଶାନ୍ତିଦିଦିଙ୍କ

ଷ୍ଟପେଜରେ ଗାଡିଛିଡା କରିଦିଅନ୍ତି । ଶାନ୍ତିଦିଦି ମୁଚକୁନ୍ଦିଆ ହସଟିଏ ହସି ହେଡସାର୍‌ଙ୍କ ବାଇକରେ ଘଷିହୋଇ ବସିଯାଆନ୍ତି । ହେଡ୍ ସାର ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡା ଝପଟାଇବା ପରି ଆଗକୁ ଝପଟାଇ ଦିଅନ୍ତି ତାଙ୍କ ବାଇକଟିକୁ ।

ସେଦିନ ଥିଲା ବିଶ୍ୱକର୍ମାପୂଜା । ସବୁଦିନ ପରି ମୁଁ ନହଣିଆ ଛକରେ ଗାଡିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ସେଦିନ ବେଶି ଗାଡି ଆସୁନିଥିଲା । ହଠାତ୍ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି ଗଛ ମୂଳରେ ଶାନ୍ତିଦିଦି ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ମୁଁ ନହଣିଆ ଛକ ଆଗକୁ ଚାଲିଗଲି । ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସେଇଠାରେ ହେଡସାର୍‌ଙ୍କ ଗାଡିକୁ ଅଟକାଇ ବସିଯିବି ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ହେଡସାର୍ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ରାଜଧାନୀ ବସକୁ ହାତ ଦେଖାଇବା ପରି ମୁଁ ହାତ ଦେଖାଇବାରୁ ସାର୍ ଗାଡି ଛିଡାକଲେ । ହସିଦେଇ କହିଲେ ବସ । ମୋତେ ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗିଲା । ମୁଁ ସାରଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା ନକରି ରହିପାରିଲି ନାହିଁ । ଛାତି ପକେଟରୁ ପାଂଚଟଙ୍କିଆ ନୋଟଟି ବାହାର କରି ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପକେଟରେ ରଖିଦେଲି । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଗାଡିଟି ଅଟକିଗଲା । ହଠାତ୍ ବ୍ରେକ୍ ମାରିଦେବାରୁ ମୁଁ ସାରଙ୍କ ଉପରକୁ ଚଢିଗଲି । ତାପରେ ଯାହା ଦେଖିଲି ମୁଁ ପିଇଥିବା ସବୁ ପାଣିତକ ଝାଳ ହୋଇ ଦେହ ସାରା ବହିଯାଇଥିଲା । କାରଣ ଶାନ୍ତିଦିଦି ସାମନାରେ ଛିଡା ହୋଇଛନ୍ତି । ଭେନଟୀ ଓହଳାଇଛନ୍ତି । ଲିପଷ୍ଟିକ ମରା ଓଠ । ହାତୀ ଶୁଣ୍ଢ ଭଳି ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ହଲାଉଥାଆନ୍ତି । ହେଡ ସାର ମୋତେ କହିଲେ - ଦିଗବାବୁ କଣ କରିବା ? ମୁଁ ସାର୍‌ଙ୍କ କଥା ଶୁଣି କହିଲି - ସାର୍ ମୁଁ ଓହ୍ଲାଇଯାଉଛି । ଦିଦି ଯାଆନ୍ତୁ । ମୁଁ ପଛ ଗାଡିରେ ଯିବି । ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇ ହେଡସାର୍ କହିଲେ - ଦିଗବାବୁ ବଡ ଖରାପ ହେଲା । ଏତେ ଲୋକ ସାମ୍ନାରେ ଆପଣ ଗାଡିରୁ ଓହ୍ଲାଇଗଲେ ।

- ନା ସାର୍ ବରଂ ମୋର ବହୁତ ଭାଗ୍ୟ । କାରଣ ଦଶହାତ ହେଲେବି ତ ଆପଣଙ୍କ ଗାଡିରେ ବସିପାରିଲି । ତାପରେ ସାର୍ ମୁଁ ଏତେ ବଡ ଲୋକ ନୁହେଁ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ଗାଡିରୁ ଓହ୍ଲାଇଗଲେ ମୋତେ ଅପମାନ ହୋଇଯିବ ।

ମୁଁ ସାର୍‌ଙ୍କ ଗାଡିରୁ ଓହ୍ଲାଇଯାଇଥିଲି । ସାର୍ ଶାନ୍ତି ଦିଦିଙ୍କୁ ଧରି ଆନ୍ଧ୍ର ଲଟେରୀ ଜିତିବାପରି ଆଗକୁ ମାଡିଯାଇଥିଲେ । ଛକରେ ଲୋକ ଗହଳି ସାମ୍ନାରେ ପରାଜିତ ସୈନିକ ପରି ମୁଁ ଅପମାନକୁ ଢ଼ାଙ୍କେଇବା ପାଇଁ ହସୁଥିଲି ସିନା ମୋତେ ଯେମିତି ଲାଗୁଥିଲା ମୋ ଦାନ୍ତଗୁଡିକ ଝଡିଯାଇଛି ଆଉ ମାଢି ଦୁଇଟି ଖାଲି ପାକୁ ପାକୁ ହେଉଛି । ମୋର ମନେପଡିଲା ସପ୍ତାହ ଆଗରୁ ଏହି ଛକରେ ହିରୋହୁଣ୍ଡା ଗାଡିରେ ଶାଢୀ ପଶିଯାଇ ଲଙ୍ଗଳା ହୋଇପଡିଥିଲେ ଠକ୍କର ବାବୁଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସେଦିନ ଗାଡିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥିଲେ ବି ମୋତେ ଦେଖି ସତେ ଯେପରି କି ଲୋକମାନେ ହସୁଥିଲେ ।

ସେଦିନର କଥା ଠିକ୍ ମନେଅଛି । ଯେଉଁଦିନ ବୀଣା ଭାଉଜଙ୍କ ଜୀବନରେ ଝଡଉଠିଲା । ହେଡସାର ବଡିଭୋରରୁ ଶାନ୍ତିଦିଦିର ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁଷୁ ଥାଆନ୍ତି ଆଉ ଶାନ୍ତିଦିଦି ପାଇପିରୁ ପାଣି ବାହାରିବା ପରି ବାନ୍ତି କରୁଥାଆନ୍ତି । ଶାନ୍ତିଦିଦିଙ୍କୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି ବୀଣାଭାଉଜ ବୋଧହୁଏ ହେଡସାର୍‌ଙ୍କ ପ୍ରେମ ଜ୍ୟାମିତିର ସାମାନ୍ୟ କଥନରୁ ଉପପାଦ୍ୟଟିକୁ ବୁଝିପାରିଥିଲେ । ଘରେ ଜଣେ ଅପରିଚିତା ମହିଳାକୁ ଦେଖି ପୁଅ ଗୁନା ପଚାରିଥିଲା - ବୋଉ, ଆମ ଘରେ ଏ କିଏ ? ମେହେରଦା ସ୍କୁଲର ଦିଦି । ଦିଦି ତ ସ୍କୁଲରେ ରହନ୍ତି ସେ ଆମ ଘରେ କାହିଁକି ରହୁଛନ୍ତି ବୋଉ ? ସେକଥା ମୋ ଅପେକ୍ଷା ତୋ ବାପାଙ୍କୁ ପଚାର ।

ବୀଣାଭାଉଜ ଠିକ୍ ବୁଝିସାରିଥିଲେ ହେଡସାର ଓ ଶାନ୍ତିଦିଦିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କକୁ । ସେ ଆଟେଚି ସଜାଇବାରେ ଲାଗିଲେ । ହେଡସାର ଭାଉଜଙ୍କୁ ଆଟେଚି ସଜାଇବାର ଦେଖି କହିଲେ-ବୀଣା, ଛୁଆ ମାନଙ୍କ ଟିଫିନ ସଜାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆଟେଚି ସଜାଉଛ, କଥା କ'ଣ ? ଛୁଆମାନେ ଆଜି ସ୍କୁଲ ଯିବେନି ?

- ନା, ସେମାନେ ଆଉ ଏଠି ପାଠ ପଢିବେନି । ଆମେ ଗାଁକୁ ଯିବୁ ।
- ବୀଣା, ତୁମେ ପାଗଳ ହୋଇଗଲ ? କ'ଣ ହେଲା ଯେ ଗାଁକୁ ଚାଲିଯିବ ?
- କାରଣଟା ତୁମେ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣ । ଗଛରେ ବସା ବାନ୍ଧିଥିବା ଶାବକ ଛୁଆକୁ ସାପ ମୁହଁରୁ ବଚାଇବା ପାଇଁ ଯାହା ସବୁ ମା' କରନ୍ତି ତାହା ମୁଁ କରୁଛି ।
- ତୁମେ ଗାଁରେ ଚଳିପାରିବ ? ଗାଁରେ ଛୁଆମାନେ ମଣିଷ ହେବେ ?
- ତୁମେ ତ ଗାଁରେ ଚଳିଥିଲ ? ତୁମେ କେମିତି ମଣିଷ ହେଲ ?
-ପିଲାମାନେ ପଢିବେ କେଉଁଠି ? ସେଠି ଶିଶୁ ମନ୍ଦିର ଅଛି ?
-ଗାଁରେ ଶିଶୁମନ୍ଦିର ନଥାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଶିବ ମନ୍ଦିରତ ଅଛି । ବ୍ରେଡ ବଟର, ଗ୍ଲୁଓମିନ ନଥାଇପାରେ ଭାତ ମୁଢିତ ଅଛି ।

ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ପେଟ ପୁରିବା ଦରକାର ।

- ମୁଁ ଦେଖୁଛି ତୁମର ବହୁତ ଅହଂକାର । ତୁମେ ଯେଉଁ ଗାଁକୁ ଯାଉଛ ସେଇ ଗାଁର ସମ୍ପତ୍ତି କଣ ତୁମ ବାପର ?

- କିଏ କହିଲା ସେ ସମ୍ପତ୍ତି ମୋ ବାପର ବୋଲି । ସେ ସମ୍ପତ୍ତିତ ତୁମ ବାପର । କିନ୍ତୁ ତୁମ ବାପର ସମ୍ପତ୍ତିରେ କ'ଣ ତୁମ ପୁଅ ଝିଅର ଅଧିକାର ନାହିଁ ? ରାଣ କହୁଛି ଲୋକ ଘରେ ମୂଲଲାଗିବି ପଛେ ତୁମ ବାପ ସମ୍ପତ୍ତିର ଖୁଦଟିଏ ବି ମୁଁ ଖାଇବିନି ।

- ବୀଣା, ମୁଁ ଶାନ୍ତିକୁ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରଖିଦେବି । ସେ ଏଠି ରହିବନି ।

-ଦେଖ ତୁମେ ରାଜା ହୋଇପାର ମୁଁ କିନ୍ତୁ ରାଣୀ ହୋଇପାରିବିନି । ମୋର ସେ ମହାନତା ନାହିଁଯେ ଶତରକ୍ଷିତା ଗହଣରେ ରାଣୀ ହୋଇ ଅନ୍ତପୁରରେ ରହିବି ।

ସେହିଦିନଠାରୁ ବୀଣା ଭାଉଜ ଓ ଦୁଇପିଲା ଗାଁକୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ବୀଣା ଭାଉଜ ବହୁତ କଷ୍ଟ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଲୋକେ କୁହନ୍ତି । ପୁଅ କାନାଡାରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଝିଅ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ସିଡନରେ ସଫଟ୍‌ୱୟାର ଇଞ୍ଜିନିୟର । ବୀଣା ଭାଉଜ ଝିଅ ପାଖରେ ରହୁଛନ୍ତି ।

ସେଦିନ ଥୁଣ ବିନ୍ଧାଣି ପାଖରୁ ଶୁଣିଲି ହେଡସାର୍ ଶାନ୍ତି ଦିଦିଙ୍କୁ ବାହା ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ଲେଲା ମଜୁନୁ ଠାରୁ ଆହୁରି ଦୃଢ ଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରେମ ସମ୍ପର୍କ । ହେଡ୍ ସାରଙ୍କ ଠାରୁ ଡିଲକ୍ସ ପାନଖିଆ ଶିଖିଥିଲେ ଶାନ୍ତିଦିଦି । ଲୋକେମାନେ କୁହନ୍ତି ସାର୍ ଯେତେବେଳେ ପାନ ଖାଉଥିଲେ କୌଣସି ପ୍ୟାକେଟ୍ ବା ପାନ ବଟାରୁ ନୁହେଁ ସେ ଶାନ୍ତିଦିଦିଙ୍କ ପାଟିରୁ ଅଧା ପାନ ନେଇ ଖାଉଥିଲେ । ଦିଦି ଆଁ କରିଦେଲେ ପାଟିରୁ ପାନ ବାହାର କରି ନିଜ ପାଟିରେ ପୁରାଇଦେଉଥିଲେ । ସମୟଚକ୍ରରେ ଶାନ୍ତି ଦିଦି ଦୁଇ ପୁଅର ମା ହୋଇ ସାରିଥିଲେ । ଦୁଇପୁଅ ଥିଲେ ଗୁଣ୍ଡା ବଦମାସ । ସାରଙ୍କୁ ପିଟନ୍ତି । ହରିବଙ୍ଗାଳୀ କୁହନ୍ତି । ହେଡସାର୍ ଏବେ ଏକା ରହୁଛନ୍ତି ବାଶୁଳି ଧର୍ମଶାଳାରେ । ଆଉ ସେହି ଧର୍ମଶାଳାରୁ ଆଜିର ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥି । ମୋର ଏହି ଭାବନା ଭିତରେ ମୁଁ ଭୁଲିଯାଇଥିଲି ସତରେ ମୁଁ କେଉଁ ଆଡକୁ ଯାଉଛି । ହଠାତ୍ ଖେରପାଲିଆ ବାବୁ କହିଲେ - ସାର୍ ସ୍କୁଲ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ମୁଁ ମାରୁତିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପାନ ବଟୁଆରୁ ପାନ ଗୋଟିଏ ବାହାର କରି କଳରେ ଜାକି ସ୍କୁଲ ଆଡକୁ ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । ସ୍କୁଲ ସାମ୍ନା - ଗେଟ ଫୁଲରେ ସୁନ୍ଦର ସଜ୍ଜା ହୋଇଥିଲା । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ପଛପଟରୁ ହେଡ ସାର୍ ଡାକିଲେ - ଦିଗବାବୁ ରୁହନ୍ତୁ ସାଙ୍ଗ ହୋଇଯିବା । ସାରଙ୍କ ଡାକରେ ମୁଁ ଅଟକିଗଲି । ମୋତେ ଦେଖିସାରି ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ଆଖି ଦୁଇଟି ଲୁହରେ ଭିଜିଯାଇଥିଲା । ଆଉ ମୋତେ ଲାଗୁଥିଲା । ସାର୍ ଲୁହ ଢାଳୁନାହାନ୍ତି ସେହି ଗାଁ ମାନଗଡ ଓ ସେଇ ମାନଗଡିଆ ମେଘ ସତେ ଯେମିତି ଲୁହ ଢାଳୁଥିଲା .... ।

ନାଗା ରହସ୍ୟ

ଅର୍ଣ୍ଣଦା ଶଙ୍କର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
ଅଧ୍ୟାପକ, ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗ

ଆଜି ମୋର ଜିଜ୍ଞାସାର ତରଙ୍ଗମାନେ ମୋତେ ବିଚଳିତ କରୁଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ସମସ୍ତଠାରୁ ବିଯୁକ୍ତ ହେବାର ଇଚ୍ଛାରେ ଆଜି ମନ ଅନ୍ୱେଷଣାରତ । ଆଶା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ମନୋରଥ । ମନ ଆଜି ପହଚିଂଛି ଏକ ନିକାଂଚନ ବନ ପ୍ରଦେଶରେ ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶର ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ । ଆଉ ଆଜି ଏହା ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅରଣ୍ୟପ୍ରଦେଶର ନିଷିଦ୍ଧାଂଚଳ । ଏଠାରେ କେହିବି ରହିପାରନ୍ତିନି । କାହାରି ଉପସ୍ଥିତି ଆପଣଙ୍କୁ ଚମତକୃତ କିମ୍ବା ଭୟଭୀତ କରିପାରେ । ସାଧୁ, ସନ୍ଥ, ହିଂସ୍ରଜୀବ, ଆକସ୍ମିକ ଭୂସ୍ଖଳନ, ନାଗା ବା ଅନ୍ୟକେହି ? ଏପରି ସ୍ଥାନରେ ବାତୁଳଙ୍କ ପରି ଭ୍ରମଣ ଯଦିଓ ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ତଥାପି ଏ ମନ ଆଜି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟହୀନ ନୁହେଁ । ଜିଜ୍ଞାସାର ଅନ୍ତ ବା ଶମନ କେବଳ ଅନ୍ୱେଷଣ ବା ନୂତନ ତଥ୍ୟର ଆବିଷ୍କାରରେ ହିଁ ସମ୍ଭବ । ତେବେ ଜିଜ୍ଞାସାଟି କ'ଣ ? ଜିଜ୍ଞାସା ନାଗାମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କାରଣ - ଏମାନେ ସ୍ୱୟଂ ନିଜେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ରହସ୍ୟ । ଯାହାର ଉଦ୍-ଘାଟନ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମୁଁ ମୋର ଏହି ଅନ୍ୱେଷଣର ସିଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ପହଚିଂଛି ଏକ ଦିବ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କ ସାନିଧ୍ୟରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଆଜି ଆରମ୍ଭ ହେବ ଏକ ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତିର ପ୍ରକାଶ । ମୁଁ ମୋର ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଛ ଏକାଥରେ ଅଜାଡି ଦେଲି - ନାଗା କିଏ ? ନାଗା ଅର୍ଥ କ'ଣ ? କଣ ପାଇଁ ଏ ବେଶ ? କ'ଣ ଏମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ? ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଭିନ୍ନତା କ'ଣ ପାଇଁ ? ଭସ୍ମର ଆବଶ୍ୟକତା କ'ଣ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ? ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ...... ମୋର ଏତେ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ତପିବର ସ୍ମିତ ହାସ୍ୟକଲେ ଓ କହିଲେ - ସ୍ଥିର ବତ୍ସ ତୁମେ ସ୍ୱୟଂ ବେଦାନ୍ତି ନିଜେ ହିଁ ପୂର୍ବ ପ୍ରମାଣିତ ଏଣୁ ତୁମ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମୁଁ ଦେବି ନାହିଁ । ତୁମକୁ ଏଥିପାଇଁ ସ୍ୱୟଂ ଯୋଗ୍ୟତାର ଅଧିକାରୀ ହେବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ହେ ଦାମୋଦର ନନ୍ଦନ ପ୍ରଭାତ ନାରାୟଣ ସର୍ବାନନ୍ଦ ଶିଷ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ହିଁ ସବୁକିଛି ଜ୍ଞାନ ହେବ । ଏଣୁ ଅଭିଜ୍ଞାନ କର ବା ଅନୁଧାନ କର । ଜିଜ୍ଞାସାର ଅନ୍ତ ଅନ୍ୱେଷଣ ଏବଂ ଅନ୍ୱେଷଣ ଅନୁଧାନରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ । ସଂସାର ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଏବଂ ଜିଜ୍ଞାସାର ଅନୁଧାନ ବଡ କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର ଅଟେ । ତଥାପି ତଥ୍ୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଉ ।

ଅନୁସନ୍ଧାନର ଉପକ୍ରମ -

ନାଗା ଅଭିବାଦନ ମନ୍ତ୍ର - ଓଁ ନମୋ ନାରାୟଣ । ନାଗାମାନେ ଶିବ ରୁଦ୍ରଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ମାନି ନଥାନ୍ତି ଓ ଏମାନେ ତ୍ରିଶୂଳ, ଡମ୍ବରୁ, ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ, ଖଣ୍ଡା, ଶଙ୍ଖ, କୁଣ୍ଡଳ, କମଣ୍ଡଳୁ, ହାତରେ ବଂଦା ବା କଡା, ଚିମୁଟା, ଚମଡା ବେଲ୍ଟ, କୌପୁନୀ (ଦିଗମ୍ବରା ଅଲଗା ଅଛନ୍ତି) ମସ୍ତକରେ ଓ ଶରୀରରେ ଭସ୍ମ ବିଭୁତି ଲଗାଇଥାନ୍ତି । ଏମାନେ ଗୁରୁସେବା, ଆଶ୍ରମକାର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରାର୍ଥନା, ତପସ୍ୟା ଏବଂ ଯୋଗାଦି କ୍ରିୟା କରିଥାନ୍ତି । ନାଗା ସାଧୁ ଭୋର ଚାରିଟାରୁ ଉଠିଥାନ୍ତି । ନିତ୍ୟକ୍ରିୟା ଶୌଚ ସ୍ନାନାଦି ପରେ ପ୍ରଥମେ ଶୃଙ୍ଗାର କରିଥାନ୍ତି । ପରେ ହୋମାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ରିୟା ଯଥା - ଧ୍ୟାନ, ବଜ୍ରୋଳ, ପ୍ରାଣାୟାମ, କପାଳଭାତି କ୍ରିୟା ଏବଂ ନୌଳି କ୍ରିୟାଦି କରନ୍ତି । ନାଗାମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିବସରେ ଥରେମାତ୍ର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଭୋଜନ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟାକର୍ମ ପରେ ଧ୍ୟାନରେ ଶୟନ କରିଥାନ୍ତି ।

ନାଗା ଅତୀତ -

ଆଦିଗୁରୁ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ପୁନଃ ସନାତନ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସେ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ବିଭିନ୍ନ ମଠ ମନ୍ଦିର ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର । ତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ମଠ ଚାରିଗୋଟି ଅଟେ ଯଥା - ପୂର୍ବରେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପୀଠ ଓଡିଶା - ପୁରୀ (ଋଗବେଦ), ଦକ୍ଷିଣରେ ଶାରଦା ପୀଠ କର୍ଣ୍ଣାଟକ - ଶୃଙ୍ଗେରୀ (ଯର୍ଜୁବେଦ) ପଶ୍ଚିମରେ ଦ୍ୱାରିକା ପୀଠ ଗୁଜୁରାଟ - ଦ୍ୱାରକା (ସାମବେଦ), ଉତ୍ତରରେ ଜ୍ୟୋତିର ମଠ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ - ବଦ୍ରିନାଥ (ଅର୍ଥବ ବେଦ) । ଏହାଛଡା ଏହି ମଠ ତଥା ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଧର୍ମଦ୍ରୋହୀମାନଙ୍କର ପ୍ରତିରୋଧ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଆଖଡା ତଥା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ଏହିପରି ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ ମଲ୍ଲ ଓ ଯୋଦ୍ଧାମାନଙ୍କର ତଥ୍ୟ ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠାରୁ ଆମମାନଙ୍କୁ ମିଳିଥାଏ । ବହୁବାର ରାଜା, ମହାରାଜାମାନେ ଏହି ନାଗାମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଥିଲେ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ କି ଅଘୋରୀ, ସନ୍ୟାସୀ, ବାମାବର୍ତ୍ତୀ, ଯତି, କାପାଳିକ, ତାନ୍ତ୍ରିକ ଆଦି ନାଗା ସମ୍ପ୍ରଦାୟଠାରୁ ଅଲଗା ଅଟନ୍ତି । ନାଗା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ହେଉଛି ସନାତନ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଏକ ସୁରକ୍ଷା କବଚ । ଏହାର ଇତିହାସ ବହୁ ପୁରାତନ ଅଟେ । ଅହମ୍ମଦ

ଅବ୍ଦାଲି ନାମକ ମୁସଲମାନ ଶାସକ ଯେତେବେଳେ ମଥୁରା - ବୃନ୍ଦାବନ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ ପରେ ଗୋକୁଳରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିଲେ, ସେହି ସମୟରେ ଚାଳିଶ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ନାଗାସାଧୁମାନେ ଆକ୍ରମଣର ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାପରେ ବିଭିନ୍ନ ଆଖଡାର ନାଗାମାନେ ନିଜ ଯୋଦ୍ଧା ବେଶ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ଓ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ଅନୁଧାନ ତଥା ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହାର ଅନୁପାଳନରେ ସଂଯମିତ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ନେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ମୁଖ୍ୟ ତେରଟି ଆଖଡାର ମହନ୍ତମାନେ ସ୍ୱଆସନରେ ବିରାଜିତ ହେଲେ ।

୧. ଶ୍ରୀ ନିରଞ୍ଜନୀ ଆଖଡା- ୮୨୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଗୁଜୁରାତ ମାଣ୍ଡବୀ, ଇଷ୍ଟଦେବ କାର୍ତ୍ତିକ ସ୍ୱାମୀ । ଏହାର ଶାଖା ପ୍ରୟାଗରାଜ, ଉଜ୍ଜୈନ, ହରିଦ୍ୱାର, ତ୍ରୟମ୍ବକେଶ୍ୱର ଓ ଉଦୟପୁରରେ ଅଛି ।

୨. ଶ୍ରୀ ଜୁନାଗଡ ଆଖଡା-୧୧୪୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡର କର୍ଣ୍ଣପ୍ରୟାଗ । ଏହାର ଅନ୍ୟ ନାମ ଭୈରବ ଆଖଡା ଅଟେ । ଏମାନଙ୍କ ଇଷ୍ଟଦେବ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ । ଏହି ଆଖଡାର ମୁଖ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳୀ ହେଲା ବାରାଣାସୀ ହନୁମାନ ଘାଟ । ହରିଦ୍ୱାରରେ ମାୟାଦେବୀ ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ଏମାନଙ୍କର ଆଶ୍ରମ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

୩. ମହାନିର୍ମାଣ ଆଖଡା - ଏହା ୬୭୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । କିଛି ବିଦ୍ୱାନଙ୍କ ମତରେ ଏହାର ଜନ୍ମ ଝାଡଖଣ୍ଡର ବୈଦ୍ୟନାଥ ମନ୍ଦିରରେ ହୋଇଥିଲା । ଏମାନଙ୍କ ଶାଖା ଯଥା - ହରିଦ୍ୱାରର ଉଜ୍ଜୟିନୀ, କନଖଳ ଇତ୍ୟାଦିରେ ରହିଛି । ଏମାନେ ୧୨୬୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ମହନ୍ତ ଭଗବାନ ଗିରିଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଏଗାର ହଜାର ନାଗା ମିଶି କନଖଳ ମନ୍ଦିର ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାକାଳେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ଏମାନଙ୍କର ନିବାସ ରହିଛି । ଯେଉଁମାନେ କି ସେମାନଙ୍କ ପାଚଂହଜାର ବର୍ଷ ପୁରାତନ ପରମ୍ପରାକୁ ଅନୁଶାସିତ ହୋଇ ପାଳନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

୪- ଶ୍ରୀ ଅଟଳ ଆଖଡା - ଏହା ୫୬୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଗୌଡବାନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏମାନଙ୍କ ଇଷ୍ଟଦେବ ହେଲେ ଗଣେଶ । ଏମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ପୀଠ ହେଉଛି ପାଟନା ।

୫. ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ ଆଖଡା - ଏହା ୮୫୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ବେରାରରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳୀ ହେଲା ବାରଣାସୀ ।

୬. ଶ୍ରୀ ଆହ୍ୱାନ ଆଖଡା - ୬୪୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ପୁନଃ ୧୬୦୬ରେ ସଂଯୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । ଇଷ୍ଟଦେବ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଓ ଗଜାନନ । ଏହାର କେନ୍ଦ୍ର ହେଲା କାଶୀ କିନ୍ତୁ ଏହାର ଅନ୍ୟ ଆଶ୍ରମ ଋଷିକେଷତ୍ର ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

୭. ଶ୍ରୀ ପଚାଂଗ୍ନି ଆଖଡା - ୧୧୩୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସ୍ଥାପନା । ଇଷ୍ଟଦେବ ଗାୟତ୍ରୀ । ପ୍ରଧାନ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥଳୀ କାଶୀ ।

୮. ଶ୍ରୀ ନାଗପନ୍ଥୀ ଗୋରଖନାଥ ଆଖଡା - ଏହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ୮୬୬ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ଅହଲ୍ୟା ଗୋଦାବରୀତୀରରେ ହୋଇଥିଲା । ଏମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟଦେବ ପ୍ରଭୁଶ୍ରୀ ଗୋରଖନାଥ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବାରଜଣ ପନ୍ଥ । ଏହି ନାଗା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଯୋଗିନୀକୌଳ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଶାଖା ତ୍ରୟମ୍ବକେଶ୍ୱର ଯାହା ତ୍ରୟମ୍ବକ ମଠିକା ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟେ ।

୯. ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣବ ଆଖଡା - ଏହି ବାଳାନନ୍ଦ ଆଖଡା ୧୫୧୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦାରାଗଞ୍ଜରେ ଥିବା ଶ୍ରୀମଧ ମୁରାରୀରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ନିର୍ମୋହୀ, ନିର୍ବାଣୀ, ଖାକି ନାମରେ ତିନୋଟି ଶାଖା ଅଛି ।

୧୦. ଶ୍ରୀ ଉଦାସୀନ ପଚାଂୟତି ବଡ ଆଖଡା - ୧୯୧୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଏହା ସ୍ଥାପିତ । ଏହାର ସଂସ୍ଥାପକ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଉଦାସୀନ ।

୧୧. ଶ୍ରୀ ଉଦାସୀନ ନବୀନ ଆଖଡା - ଏହା ୧୭୧୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ମହନ୍ତ ସୁଧାର ଦାସଜୀ ମହାରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

୧୨. ଶ୍ରୀ ନିର୍ମଳ ପଚାଂୟତ ଆଖଡା - ଏହା ୧୭୮୪ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସ୍ଥାପିତ । 'ଏମାନେ ଗୁରୁ ସାହିବ'କୁ ଇଷ୍ଟ ଭାବରେ ମାନିଥାନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଶାଖା ହରିଦ୍ୱାର, ଉଜ୍ଜୈନ ଏବଂ ତ୍ରୟମ୍ବକେଶ୍ୱରରେ ଅଛି ।

୧୩. ଶ୍ରୀ ନୀର୍ମୋହୀ ଆଖଡା - ୧୭୨୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରାମାନନ୍ଦ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଏହି ଆଖଡାର ବିଭିନ୍ନ ମଠ ମନ୍ଦିର ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ, ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ, ରାଜସ୍ଥାନ, ଗୁଜୁରାତ ଓ ବିହାରରେ ରହିଛି । କୁହାଯାଏ କି ଲୋମଶ ଋଷି ଏହି ଆଖଡାର ସଂସ୍ଥାପକ ଅଟନ୍ତି ।

ଯଦ୍ୟପି ଏତିକିରେ ନାଗା ରହସ୍ୟର ଅବସାନ ଘଟିନଥାଏ ତଥାପି ମନର ଉତ୍କଣ୍ଠାକୁ ଚାପି ରଖିବାକୁ ହେଲା କାରଣ ନାଗାମାନଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗଙ୍ଗାଶାହୀ ସ୍ନାନ । ଏଣୁ ପୁଣି ଫେରିବାକୁ ହେଲା ନଶ୍ୱର ଜୀବ ଜଗତକୁ .... ।

ଓଁ ତତ୍ ସତ୍

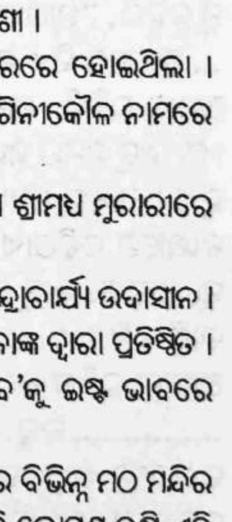

ଏକ ସରଗପୁରୀର କଥା

ସସ୍ମିତା ପାତ୍ର
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା,ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ଗାଁରୁ ଆସି ସହରରେ ଫ୍ଲାଟ୍ ଘର ନେଇ ରହିଲୁ । ହେଲେ ପିଲାଙ୍କର ଖେଳିବା ବୁଲିବା ପାଇଁ ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ ଭଳି ଜାଗାଟିକେ ପାଇଲୁ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ଝିଅ ଈଶୁକୁ ପ୍ରତିଦିନ ଘର ପାଖରେ ଥିବା ପାର୍କକୁ ନେଇଯାଏ । ଘରେ ଏକା ରହି ବୋର ଲାଗୁଥାଏ, ତେଣୁ ସେଠି ଏତେ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ପାଇ ଦେଢବର୍ଷର ଝିଅ ମୋର ବହୁତ ଖୁସି ହେଉଥାଏ, ତା'ସାଙ୍ଗଙ୍କୁ ମୋତେ ବି କଥାବାର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ସାଙ୍ଗ ମିଳିଯାଆନ୍ତି । ବହୁତ ଦିନ ପରେ ସୀମା ମାଉସୀ ପାର୍କକୁ ଆସିବାର ଦେଖିଲି ତାଙ୍କ ନାତୁଣୀ ସାଙ୍ଗରେ । ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦର ଦିନ ହେବ ସେ ଆସୁନଥିଲେ । ସବୁ ଦିନ ଈଶୁ ତାଙ୍କ ନାତୁଣୀ ସହ ଖେଳୁଥାଏ ଆଉ ଆମେ ଗପସପ ହେଉ । ସେଇ ପ୍ରତିଦିନର ଦିଘଣ୍ଟା ଦେଖାସାକ୍ଷାତ ଭିତରେ ଆମ ଭିତରେ ଏକ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କ ଗଢି ଉଠିଥିଲା । ଏତେଦିନ ପରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଖୁସି ହେଇ ପାଖକୁ ଯାଇ ପଚାରିଲି ମାଉସୀ ନମସ୍କାର, ଆଉ ଭଲ ଅଛନ୍ତିନା ! ତାପରେ ସେ ଖିନେଇ ହୋଇ ଧୀର ସ୍ବରରେ କହିଲେ - 'ହଁ ରେ ମା' ଦେହଟା ଟିକେ ଭଲନଥିଲା' । ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ମୁଁ ପୁଣି ପଚାରିଲି-'କଣ ହେଇଥିଲା ? ଏବେ ଭଲ ଅଛନ୍ତିନା ?' ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ''ସେଦିନ ରାତିରେ ବାଥରୁମ ଯିବା ପାଇଁ ଉଠିଲା ବେଳକୁ ମୁଣ୍ଡଟା ବୁଲାଇଦେଲା ଆଉ ମୁଁ ପଡିଗଲି ତାପରେ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ବ୍ଲଡ ପ୍ରେସର ଟିକେ ବଢିଯାଇଛି ।''

.... ''ତମେ ତ ଜାଣିଛ, ଘରେ ମୋର ପୁଅ ବୋହୁ ଆଉ ନାତୁଣୀ । ଝିଅମାନେ ତ ବାହାହେଇ ବାହାରେ ଦୂରରେ ରହିଲେ । କିଛି ହେଲେ ହଠାତ୍ ଆସିପାରିବେ ନାହିଁ । ପୁଅ ସେଦିନ ଆମ ସମ୍ପର୍କୀୟର ବାହାଘରକୁ ଯାଇଥାଏ । ଏତେ ରାତିରେ ବୋହୂଟି ମୋର ଗାଡି ଡାକି ମୋତେ ଏକା ନେଇ ହସ୍ପିଟାଲରେ ଭର୍ତ୍ତିକଲା । ସେଠି ତିନି ଦିନ ରହିଲି ରାତି ଦିନ ଅନିଦ୍ରା ହୋଇ ମୋ ପାଖରେ ରହିଲା, ବହୁତ ସେବା କରିଛି ମୋର, ସତେ ଯେମିତି ନୂଆ ଜୀବନ ଦେଇଛି ମୋତେ ।'' ଏମିତି ତାଙ୍କର ସବୁକଥା ଗୋଟି ଗୋଟି କହିସାରି ନିଶ୍ୱାସ ମାରି ଉପରକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, ''ତା ପରି ବୋହୂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମିଳୁ'' । ମୁଁ କହିଲି, ''ମାଉସୀ ! ଝିଅମାନେ ଆସିପାରିଲେନିତ କ'ଣ ହେଲା ? ବୋହୂ କ'ଣ ? ଝିଅ କ'ଣ ? ସେବିତ ଝିଅ ଭଳି '' ... ତାପରେ ସିଏ କହିଲେ, ''କଥାଟା କହିଲୁ ଠିକ୍, ବୋହୁ ଝିଅ ଭଳି କିନ୍ତୁ ଝିଅ ନୁହେଁ'' । ମୁଁ ପୁରା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଅନାଇ ରହିଲି । ମାଉସୀ କହିଲେ, ''ଏଠି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାକ କ'ଣ ଅଛି ? ଝିଅମାନେ ତ ହେଲେ ନିଜ ହାତ ଗଢା କଣ୍ଢେଇ । ମା ତାକୁ ସମୟ ସହ ତାଳ ଦେଇ ତିଆରି କରିଥାଏ । ତେଣୁ ତାର ଭାବ ଭାବନାକୁ ସହଜରେ ଜାଣିହୁଏ, ଏବଂ ତାକୁ ବୁଝାଇ ହୁଏ । ହେଲେ ବୋହୂ ପରା ପରଝିଅ, ପରର ଅଂଶ ବିଶେଷ, ସେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଜାଗାରେ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କାର, ପରିବେଶ, ଶିକ୍ଷା ଦୀକ୍ଷାରେ ବଢିଥାଏ । ତେଣୁ ତାର ଇଚ୍ଛା ଅନିଚ୍ଛାକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବାକୁ ପଡେ । ସେ ସବୁକୁ ସମ୍ମାନ ସୁଯୋଗ ଦେବାକୁ ହୁଏ । ତେବେଯାଇ ବୋହୂଟି ସକାଳର ଫୁଲପରି ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହୋଇ ତା'ର ମହକରେ ସାରା ପରିବାରକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିଥାଏ । ଶାଶୁଙ୍କର କେହି ଧାଡି ପ୍ରଶଂସା ତା ଉପରେ ଅଭିମନ୍ତ୍ରିତ ଜଳପରି ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଶାଶୁଙ୍କ ଠାରୁ ଶିଖି ଆଗାମୀ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଶାଶୁଙ୍କର ପ୍ରତିରୂପ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରେ ।

.... କିନ୍ତୁ, ଯେଉଁ ଘରେ ଶାଶୁ ବୋହୁର ପରସ୍ପର ସ୍ୱାଭିମାନ, ଅଧିକାରର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ । ସେଠି ଦୁଇଜଣଙ୍କର ସମ୍ପର୍କର ବନ୍ଧନରେ ଶୀଥିଳତା ଆସେ । ସେତେବେଳେ ପୁଅଟିର ମନ ଅଶାନ୍ତ ରହେ । ସବୁବେଳେ ଚାପଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ କାମରେ ମନ ଲଗାଇ ପାରେନାହିଁ । କ'ଣ ବା କରିବ ସିଏ ? ଏପଟେ ଜନ୍ମ ଦେଇ ବଡ କରିଥିବା ମା' ଆଉ ସେପଟେ ନିଜ ଘର ପରିବାର ଛାଡି ତା ଭରସାରେ ଆସିଥିବା ଝିଅଟିଏ । '' ?

ସତରେ ସେଦିନ ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଯେମିତି ହତବାକ୍ ହୋଇ ଅନାଇ ରହିଥିଲି ତାଙ୍କୁ । ମାଉସୀ ହସି ଦେଇ କହିଲେ, ''କ'ଣ ହେଲା ? କିଛି ବୁଝିପାରିଲୁନି ... ? ହଉ ଆସ, ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ମୁଁ ସରଳ କରି ବୁଝାଇ ଦେଉଛି । ଦେଖ ଏଇ ଚାରିପାଖରେ ଲାଗିଥିବା ରଜନୀ ଗନ୍ଧା ଗଛ ସବୁକୁ । ଏଠି ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଗଛ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବୁ । ଗୋଟିଏ ପଟେ ମାଟିକୁ ଜାବୁଡି ଧରି ରଜନୀଗନ୍ଧା ଗଛ ଗୁଡିକ କିଭଳି ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ମେଲାଇ ପେନ୍ଥା ପେନ୍ଥା ଫୁଲରେ ମହକି ଉଠିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ହେଲେ ଝିଅ ପରି । ଦ୍ୱିତୀୟରେ, ଭଲ ସେ ଦେଖ ସେଇ କୁଣ୍ଡ ଗୁଡିକରେ ଲାଗିଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ଚାରା ଗୁଡିକୁ । କେଉଁ ଏକ ମାଟିକୁ ଜାବୁଡି ଥିବା ଗଛର ମୂଳରୁ କାଟିଆଣି ପୋତା ହୋଇଛନ୍ତି । ସତରେ ମୂଳଗଛରୁ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ କେମିତି ଦୁସ୍ଥ, କରୁଣ ଦିଶୁଛନ୍ତି ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ବେସାହାରା ଚାରା । ଏଥିରେ ପାଣି, ଖତ, ସାର, ସମୟ ସମୟରେ ଦେଇ ଅତି ଆଦରରେ ସେବା ଯତ୍ନ

କରିବାକୁ ପଡେ । ଯେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ଚେର ଟାଣ ହୋଇ ମାଟିକୁ ଆପଣାର ନକରିପାରିଛି । ଅତି ସାବଧାନତା ସହିତ ଦେଖାଶୁଣା କରିବାକୁ ହୁଏ, ଏମାନେ ହେଲେ ବୋହୂ ଭଳି ।''

ଏତିକି କହି ଖୁସିରେ ହସିଦେଲେ ସତେ ଯେମିତି ଏକ ବୋହୂ କଷ୍ଟ ସମସ୍ୟାର ଏକ ସରଳ ସମାଧାନ କରିଦେଲେ । ମୋତେ କୁଣ୍ଢାଇ ନେଇ କହିଲେ ''ଜୀବନଟା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ ରେ ମାଆ ! ନିଜେ ଖୁସିରେ ରହିବାକୁ ହେଲେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିଜର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଲୁଚେଇ ଖୁସିରେ ରଖିବାକୁ ହୁଏ । ଏହାହିଁ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମ । ଏଥିରେ ଜିତିବାକୁ ହେଲେ ଅନ୍ୟକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେବାକୁ ହୁଏ, ନହେଲେ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମରେ ବାଜି ହାରି ଏକା ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଥିବେ ।।''

ଏହି ସବୁ କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ କେତେବେଳେ ସମୟ ବିତିଗଲା ଜାଣିପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଘରକୁ ଫେରିବା ଟିକେ ବିଳମ୍ବ ହେବାରୁ ସୀମା ମାଉସୀଙ୍କ ବୋହୂ ପାର୍କକୁ ତାଙ୍କ ଶାଶୁଙ୍କୁ ନେବାପାଇଁ ଆସି ପଛରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ ସବୁକୁ ଶୁଣୁଥିଲେ । ମାଉସୀଙ୍କ ମମତାଭରା କଥାରେ ତାର ଦୁଇ ଆଖିରୁ ଲୋତକ ଧାର ଧାର ହୋଇ ବୋହିଯାଉଥାଏ । ମାଉସୀ ଯେତେବେଳେ ପଛକୁ ବୁଲି ପଡିଲେ, ସେ ତାଙ୍କୁ ଛାତିରେ ଜାବୁଡି ଧରିଲା । ଉଭୟଙ୍କ ଆଖିରୁ ଝରୁଥିଲା ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ । ମୁଁ ଅବାକ୍ ହୋଇ ଦେଖୁଥିଲି ସେ ଦୃଶ୍ୟ-ସୁଧାମୟ ସେ ଦୃଶ୍ୟ । କେତେ ପବିତ୍ର ସେ ଦୃଶ୍ୟ, ଆଉ ଭାବୁଥିଲି ସବୁ ଘରେ ଏମିତି ବୁଝାମଣାର ଅମୃତ ଝରୁଥାନ୍ତା କି ! ଘର ହୋଇଯାଇଥାଆନ୍ତା ସରଗପୁର । ପେନ୍ଥା ପେନ୍ଥା ଖୁସି ସବୁ ଝରି ପଡୁଥାନ୍ତା ସବୁ ଘରର ଅଗଣାରେ ....।

ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

ସୁପ୍ରିୟା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ନାୟକ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମସ୍ୟା ଏକ ଉପହାର । ବିନା ସମସ୍ୟାରେ ଆଗକୁ ବଢିଲେ ନୂତନ ସ୍ୱାଦ ପାଇପାରିବା ନାହିଁ । ବିନା କାଠିରେ କେବେ ଚାବି ତିଆରି ହୋଇନଥାଏ । ସେହିପରି ଭଗବାନ କେବେ ଏମିତି ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟିକରିନାହାନ୍ତି ଯାହାର ସମାଧାନ ନାହିଁ । ଖାଲି ଆମର ଧୈର୍ଯ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ସେ ସମୟ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁଠି ସମସ୍ୟା ହିଁ ସମସ୍ୟା !! ଘରେ କୁହ କି ବାହାରେ କୁହ .... ଜଣାରେ ହେଉ ବା ଅଜଣାରେ ହେଉ ସବୁଠି ଅଶାନ୍ତି । ମୁଁ, ତୁମେ, ସେମାନେ କେହିବି ଭଲରେ ନାହାନ୍ତି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ହେବନାହିଁ । କରୋନା ପ୍ରଭାବରୁ ଅଭାବ ଅନାଟନ, ଅଶାନ୍ତି, ଅଶିକ୍ଷା, ସନ୍ଦେହ, ପ୍ରତାରଣା, ଛଳନା, ପରଶ୍ରୀକାତରତା,କପଟ, ହିଂସା, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, କଳହ, ହତ୍ୟା, ଚୋରି ଡକାୟତି, ନିର୍ଯ୍ୟାତନା କିଛି ନା କିଛି ମଣିଷର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାକୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରି ନାରକୀୟ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟକୁ ଠେଲି ଦେଉଛି । ସବୁଠୁ ପରିତାପର ବିଷୟ ଯେ.... ବିଶେଷ କରି ଅସହାୟ ଗରିବ ଓ ନୀରିହ ଲୋକମାନେ ସମସ୍ୟା ଘେରରେ ରହୁଛନ୍ତି । ନୈରାଶ୍ୟର ଶିକାର ହୋଇ ନିଜର ମାନସିକ ଭାରସାମ୍ୟ ହରାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ବିଚାର ନ କରି ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଦୁର୍ନୀତିର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ବାଧ ହେଉଛନ୍ତି ଆଜିର ମଣିଷ । ନୈତିକତାର ଅଭାବ ହେଲେ, ନିକୃଷ୍ଟତା ବଢିଗଲେ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟାମାନ ଦେଖାଯାଏ । ଆତ୍ମୀୟତା, ଉଦାରତା, ସମଭାବଦୃଷ୍ଟି ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ, ମିଳିମିଶି ରହିବା, ବାଣ୍ଟିକରି ଖାଇବା ଅଭ୍ୟାସ କଲେ ସାମାଜିକ ତଥା ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସହଜରେ କରାଯାଇପାରେ । କହିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଆତ୍ମିକ ପ୍ରଗତି ଓ ସାମାଜିକ ସମୃଦ୍ଧି ପାରସ୍ପରିକ ସ୍ନେହ ସୁଖଶାନ୍ତି ସହଯୋଗ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଓ ଜୀବନର ସମସ୍ତ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି, ସମୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଥାଏ ।

କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ....ମନୁଷ୍ୟ ମନରୁ ହିଂସା, ପରଶ୍ରୀ କାତରତା ଦୂର ହେଲେ ସମସ୍ତ ସମସ୍ୟା ଆପେ ଆପେ ଦୂର ହୋଇଯିବ । ଅନ୍ୟାୟ ନକରି .... ଯଦି ସରଳ ଜୀବନ, ଉଚ୍ଚ ବିଚାର ନୀତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ତେବେ ଅଳ୍ପ ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଅଳ୍ପ ଆୟ ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ସୁଖ ଓ ସମୃଦ୍ଧ ଜୀବନ ଯାପନ କରିପାରିବେ । ସବୁବେଳେ ମନେରଖିବା ଯେ, ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥା ଆମର ଶେଷ ଅବସ୍ଥା ନୁହଁ, ଜୀବନର ବହୁତ ଭଲ ଦିନ ବାକିଅଛି, ତେଣୁ ଆମେ କ୍ଷଣିକ ଦୁଃଖରେ ବିଚଳିତ ନ ହୋଇ ନିର୍ଭୟରେ ଜୀବନଯାପନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଧର୍ମ

ସୁଦାମ ମୁର୍ମୁ
+ ୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା,ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ କରୁଥିବା ମଣିଷ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଧର୍ମକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥାଏ । ସେହି ଧର୍ମ ଏକେଶ୍ୱରବାଦ, ଅନେକଶ୍ୱରବାଦ, ନାସ୍ତିକବାଦ, ମାନବିକତାବାଦ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ହୋଇଥାଉ, ପୃଥିବୀରେ ମଣିଷ ଜନ୍ମ ହେଲା ମାତ୍ରେ ଯେକୌଣସି ବିଶ୍ୱାସରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥାଏ । ଏହି ଟଳମଳ କଳୁଷିତ ସମାଜରେ ଧର୍ମର ପ୍ରକୃତ ପରିଭାଷା କ୍ୱଚିତ୍ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ବନ୍ଧନରୁ ମଣିଷ ମୁକ୍ତିପାଇନଥାନ୍ତି ।

ମଣିଷ ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସମୟ ଠାରୁ ହିଁ, ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ଅନେକ କିଛି ଶିକ୍ଷା ତା'କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଯେମିତିକି ଛୋଟ ବେଳୁ ଆମକୁ ଶିଖାହୋଇଅଛି ଯେ, ''ସବ୍‌କା ମାଲିକ୍ ଏକ ହେ'', ''ଈଶ୍ୱର ଏକ ରୂପ ଅନେକ'', ପ୍ରକୃତରେ ସେଇଆ ଅଟେ କି ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ଶିଖା ହୋଇଥିବା ଶିକ୍ଷା ରୂପକ କୂପରୁ ବାହାରିବାକୁ ପଡିଥାଏ, ଏବଂ ଶେଷରେ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡିଥାଏ ।

''ସବ୍‌କା ମାଲିକ୍ ଏକ ହେ'', ''ଈଶ୍ୱର ଏକ, ରୂପ ଅନେକ'' ଏହି ଦୁଇଟି ବିଖ୍ୟାତ ଉର୍ଦ୍ଧୃତାଂଶ ବିଷୟରେ ଅଳ୍ପ ବଖାଣିବାକୁ ଚାହେଁ । ଯେତେବେଳେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ମଧରେ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଥାଏ । ସେତେବେଳେ କେତେକ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ମନିଷୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଚାର କରିଥିଲେ ଯେ ''ସବ୍‌କା ମାଲିକ ଏକ୍ ହେ'' ଏବଂ '' ଈଶ୍ୱର ଏକ, ରୂପ ଅନେକ'' । ଏହାର ସଂଜ୍ଞା ଯଦି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଏ, ଦେଖିବା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ରୂପ ଅଲଗା ହୋଇଥିଲେ ମଧ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନାମ ଅଲଗା ହୋଇଥିଲେ ମଧ ଈଶ୍ୱର ଏକ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଈଶ୍ୱରପ୍ରେମୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ସେଠାରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସଂଜ୍ଞା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିନ ହୋଇଥାଏ ।

ଯଦି ଏପରି ହୋଇଥାଏ ତେବେ 'ଧର୍ମ' ର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ କ'ଣ ? 'ଧୃ' ଧାତୁରେ 'ମନ୍' ପ୍ରତ୍ୟୟ ଯୋଗ ହୋଇ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି 'ଧର୍ମ' ଶବ୍ଦଟି । 'ଧୃ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଲା ଧାରଣ କରିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା ଆମକୁ ଧାରଣ କରିଛି ବା ଧରି ରଖିଛି, ତାହାକୁ ହିଁ ଧର୍ମ କୁହାଯାଏ । କେତେକ ନୀତି, ନିୟମ, ଶୃଙ୍ଖଳା ବା ବିଧାନ ଯାହା ଗୋଟିଏ ସମାଜକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ, ରକ୍ଷାକରେ ଏବଂ ପରିଚାଳିତ କରେ, ତାହାକୁ ହିଁ ଧର୍ମ କୁହାଯାଏ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିଲେ ଆତ୍ମାର ସଂସ୍କୃତି ବା ଆତ୍ମାର ବିଧାନକୁ ଧର୍ମ କୁହାଯାଏ ।

ଯଦି ଧର୍ମ ଏତେ ସରସ, ସୁନ୍ଦର, ରକ୍ଷାକାରୀ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଧର୍ମ ନାମରେ ଯୁଦ୍ଧ କାହିଁକି ହୋଇଥାଏ ? ଯଦି ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ମଣିଷ ନିଜକୁ ବାରମ୍ବାର ପଚାରିଥାଏ । ତେବେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ଆତ୍ମାର ଶୃଙ୍ଖଳାରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଅହଂର ବିଧାନକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି କେତେକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ପ୍ରଥା, ଉତ୍ସବ ଆବେଗ ଇତ୍ୟାଦିରେ ନିମଜ୍ଜିତ ହୋଇ ଅନ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ସେତେବେଳେ ନିଜ ବିଶ୍ୱାସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟର ବିଶ୍ୱାସକୁ କଳୁଷିକ କରୁଥାଏ ଏବଂ ଶେଷରେ ରକ୍ତପାତର କାରଣ ହୋଇଥାଏ ଧର୍ମ ।

ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟି କୋଣରୁ 'ଧର୍ମ'କୁ ତିନିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯଥା : ବସ୍ତୁଧର୍ମ, ଜୈବଧର୍ମ ଓ ମାନବ ଧର୍ମ । ବସ୍ତୁଧର୍ମ ହେଉଛି ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ବୁଝାଏ, ଯେପରିକି ସୂର୍ଯ୍ୟର ଧର୍ମ ଆଲୋକ ଦେବା, ଅଗ୍ନିର ଧର୍ମ ଦହନ କରିବା, ଜଳର ଧର୍ମ ଶୀତଳତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ତୃଷ୍ଣା ନିବାରଣ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । ଜୀବର ଧର୍ମ ହେଉଛି ବୃଦ୍ଧି, ପ୍ରଜନନ ଏବଂ ବଂଶ ବୃଦ୍ଧି । ମାନବ ଧର୍ମର ବୈଶିଷ୍ଟ ହେଲା ପ୍ରେମ, ଆନନ୍ଦ, ଶାନ୍ତି, ଦୟା । ବିଶ୍ୱସ୍ତତା, ଭଦ୍ରତା, ଆତ୍ମସଂଯମ ଏବଂ ପରୋପକାରୀତା ଏହି ନଅଟି ବୈଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ ମାନବ ଧର୍ମର ଅଂଶବିଶେଷ ନୁହେଁ ।

ଶେଷରେ ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ଏତିକି କହିବାକୁ ଚାହେଁ, ଯେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଅନ୍ୟ ନାମ ଅଟେ 'ପ୍ରେମ' । ପ୍ରେମକୁ ଯଦି ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ଧର୍ମର ବିପରୀତ ଦିଗ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧର୍ମ (ହିଂସା, ହତ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି) ପଥରେ ଗତି କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା । ପରମପୂଜନୀୟା ମଦର ଟେରେସା ଧର୍ମର ପ୍ରକୃତ ଉଦାହରଣ ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି, ଯିଏ ନିଜ ଜନ୍ମ ମାଟିକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଅନ୍ୟଦେଶରେ ଦୁଃଖୀ, ଦରିଦ୍ର, କୁଷ୍ଠ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଆତ୍ମତୁଲ୍ୟ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ । ଧର୍ମର ଦୁଇଟି ନିୟମକୁ ମନରେ ରଖି ଆଗକୁ ବଢିଲେ ମଣିଷ ସର୍ବପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ, ଏହି ଦୁଇଟି ନିୟମ ହେଲା ''ତୁମ୍ଭେ ଆପଣାର ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣ, ସମସ୍ତ ମନ, ସମସ୍ତ ଅନ୍ତକରଣ ଦେଇ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କର ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ହେଲା ତୁମ୍ଭେ ଆପଣାର ପ୍ରତିବେଶୀକୁ ଆତ୍ମତୁଲ୍ୟ ପ୍ରେମ କର । ''

ଓଁ

ରାଜା ମଣୀନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଉଦାରତା

ନିଳିମା ପାତ୍ର
+୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା , ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟରେ ଗୁଷ୍କୁରା ନାମକ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ରେଳଷ୍ଟେସନ ଥିଲା । ଦିନେ ଗୋଟିଏ ରେଳଗାଡି ଆସି ସେହି ଷ୍ଟେସନରେ ଅଟକିଗଲା । ଓହ୍ଲାଇବା ଲୋକ ତରବର ହୋଇ ଓହ୍ଲାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ ଚଢ଼ିବା ଲୋକ ଠେଲା ପେଲା ହୋଇ ଗାଡିରେ ଚଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ମଧ ଗାଡିରୁ ଓହ୍ଲାଇଲା । ସେ ତା'ର ଗଣ୍ଠିଲିକୁ ଘୋଷାରି ଘୋଷାରି କୌଣସି ମତେ ଦୁଆର ପାଖରୁ ନେଇ ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ ତଳକୁ ଆଣିପାରିନଥିଲା । କେତେକ ଲୋକ ଗଣ୍ଠିଲିକୁ ଡେଇଁ ଡବା ଭିତରକୁ ପଶିଯାଉଥାନ୍ତି ଓ ଓହ୍ଲାଉଥାନ୍ତି । ବୁଢ଼ୀଟି ବହୁତ ଲୋକଙ୍କୁ ଆକୁଳ ହୋଇ ଅନୁରୋଧ କଲା । ଗଣ୍ଠିଲିଟିକୁ ତା'ମୁଣ୍ଡକୁ ଉଠାଇ ଦେବା ପାଇଁ, ଅଥଚ କେହି ତା' କଥା ଆଡକୁ ଧାନ ଦେଉନଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଏପରି ଚାଲିଯାଉଥାନ୍ତି । ସତେ ଯେପରି ସେମାନେ କାଲ । ଗାଡିଛାଡିବା ସମୟ ହୋଇଗଲା । ବିଚାରୀ ବୁଢ଼ୀ ଅତି ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଏପଟ ସେପଟକୁ ଚାହୁଁଥାଏ । ତା'ଆଖିରୁ ଠପ୍ ଠପ୍ ହୋଇ ଲୁହ ଝରିପଡିଲା ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଡବାରେ ବସିଥିବା ଜଣେ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ବୁଢ଼ୀ ଉପରେ ପଡିଲା । ସେତେବେଳକୁ ଗାଡି ଛାଡିବାର ଘଣ୍ଟି ବାଜିସାରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ତାହାକୁ ଖାତିର ନକରି ଅତିଶୀଘ୍ର ଡବାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡିଲେ ଓ ବୁଢ଼ିର ଗଣ୍ଠିଲି ଉଠାଇ ତା ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ରଖିଲେ । ତା'ପରେ ସେଠାରୁ ଦୌଡିଯାଇ ଗାଡିରେ ବସିବା ମାତ୍ରେ ଗାଡି ଚାଲିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା । ବୁଢ଼ୀ ଗଣ୍ଠିଲି ମୁଣ୍ଡାଇ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ କହିଲା - 'ପୁଅ ରେ ! ଭଗବାନ ତୋର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ ' । ଆପଣମାନେ ଜାଣିଛନ୍ତି କି ? ବୁଢ଼ୀ ମୁଣ୍ଡକୁ ଗଣ୍ଠିଲି ଉଠାଇ ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ କିଏ ଥିଲେ ? ସେଥିଲେ କାସିମ୍ ବଜାରର ରାଜା ମଣୀନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦୀ । ସେ ସେହି ଗାଡିରେ କଲିକତା ଯାଉଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ ସେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ଯାହା ପାଖରେ ପ୍ରଚୁର ଧନ ଥିବ ଓ ସେନା ଥିବ, ସେ ପ୍ରକୃତ ରାଜା ନୁହେଁ ବରଂ ଯାହାର ହୃଦୟ ଉଦାର ଏବଂ ଯେ ଦୀନଦୁଃଖୀ ଓ ଦୁର୍ବଳଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରେ, ସେ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ରାଜା । ଏପରି କେବଳ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ ବରଂ ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ଲୋକ ମଧ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ମାଳୀ ଓ ଚାଷୀ

ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ କର
+୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା , ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ହତାଶ ହୋଇ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ପହଚିଂ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ - "ଆଜ୍ଞା, ମୋଭଳି ଜଣେ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଲୋକର ଅବସ୍ଥା ଦେଖନ୍ତୁ । ମୁଁ ଚାହିଁଥିଲି ମୋ ପିଲାମାନେ ମୋଭଳି ଶୃଙ୍ଖଳିତ ହୁଅନ୍ତୁ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ପିଲାମାନଙ୍କ ଲାଗି ମୋ ଘରେ କଠୋର ଶୃଙ୍ଖଳା ରଖିଲି । ବହୁତ ନିୟମ ରଖିଲି । କିନ୍ତୁ କିଛି ଲାଭ ହେଲା ନାହିଁ । ମୁଁ ଚାହୁଁଥିଲି ମୋ ପିଲାମାନେ ବହୁତ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତୁ, ଭଲ ଚାକିରି କରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ମୋର ଗୋଟିଏ ପୁଅ କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳାଳୀ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛି ତ ଆଉ ଜଣେ ଚାହୁଁଛି ସମାଜ ସେବା କରିବ ବୋଲି । ମୁଁ ସେଥି ଲାଗି ନିରାଶ ହୋଇଯାଇଛି" ।

ଗୁରୁ ଭଦ୍ର ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲେ - "ଆପଣ କଥାଟା ଠିକ୍ ଭାବେ ବୁଝିନାହାନ୍ତି ବୋଲି ଏମିତି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । ଈଶ୍ୱର ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ମାଳୀ କରି ପୃଥିବୀକୁ ପଠାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଜଣେ ଚାଷୀ ଭଳି ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଈଶ୍ୱର ଏ ପୃଥିବୀକୁ ଏକ ଉଦ୍ୟାନ ତୁଲ୍ୟ ମନୋରମ ସ୍ଥାନ ଭାବେ ଦେଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ସେଥିଲାଗି ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ଉଦ୍ୟାନରେ ବିଛିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ଓ ସୌରଭର ଫୁଲ ଗଛ ଏପରିକି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସପ୍ତଫେଣି ମଧ ସ୍ଥାନପାଏ । ଜଣେ ମାଳୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଉଦ୍ୟାନ ତିଆରି କରିପାରେ କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଚାଷୀ ଭଳି କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଫସଲ କରିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ତ ଆପଣ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଇଛା ବିରୋଧରେ ଯାଉଛନ୍ତି ?

ତେଣୁ ଆପଣ ପିଲାମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ଚିହ୍ନନ୍ତୁ । ପ୍ରତିଭାକୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ବୋଲି ଭାବି ତାକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇବା ସହିତ ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚରିତାର୍ଥ କରିବା ଲାଗି ଉଦ୍ୟମ କରନ୍ତୁ ।"

ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରୁ ଏହିକଥା ଶୁଣି ଭଦ୍ରଲୋକ ନିଜର ଭୁଲ ବୁଝି ପାରିଲେ ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କଲେ ନାହିଁ ବରଂ ନିଜସ୍ୱ ରୁଚିରେ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତର ପଥ ନିର୍ବାଚନ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସହଯୋଗ କଲେ ।

ଲୋଭ ଓ କୁକର୍ମର ଫଳ ବିଷମୟ

ଶୋଭାରାଣୀ ଦଣ୍ଡପାଟ
+୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା , ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ଅନେକ ଦିନ ତଳର ଘଟଣା । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପାହାଡରେ ଦୁଇପଟରେ ଦୁଇଗୋଟି ଗାଁ ରହିଥାଏ । ସେହି ପାହାଡ ଉପରେ ଦୁଇଗୋଟି ଚୋର ରହୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି କାମଧନ୍ଦା ନଥାଏ ଏବଂ ଗାଁ ଗାଁ ଚୋରି କରି କେବଳ ମଉଜମସ୍ତି କରୁଥାନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ ବହୁଦିନ କଟିଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ତ ଆଉ ଦିନେ ଅନ୍ୟଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଚୋରି କରିଚାଲିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟବଶତଃ କେବେ ହେଲେ ମଧ ଧରାପଡୁ ନଥିଲେ । ଏହାପରେ କିଛିଦିନ ସେମାନେ ଯେଉଁ ଗ୍ରାମକୁ ଚୋରି କରିବା ପାଇଁ ଗଲେ, ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ କିଛି ହେଲେ ମଧ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ନାହିଁ । ଏଣୁ ସେ ଦୁହେଁ ଅକର୍ମା ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଖାଦ୍ୟପେୟ ମଧ ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ଏହିପରି ଭାବରେ କିଛିକାଳ ବିତିଗଲା ପରେ ସେ ଦୁହେଁ ସେମାନେ ପାହାଡ ଉପରେ ବସି ଅନ୍ୟ କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଚୋରି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉପାୟ ପାଂଚିଲେ । ତା'ପରେ ଦିନେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଚୋରି କରିବା ପାଇଁ ଗଲା ମାର୍ଗରେ କୌଣସି ଏକ ଶିଳା ଫାଙ୍କରେ ଗୋଟିଏ ଚୋରର ଗୋଡ ପଶିଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଚୋରଟି ସହ ମିଶି ସେହି ଶିଳାଟିକୁ ଟିକିଏ ଘୁଚାଂଇ ଗୋଡ ବାହାର କରିବା ସମୟରେ କିଛି ଚିକ୍‌ଚିକ୍ କରୁଥିବା ପଦାର୍ଥ ତାଙ୍କୁ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଲା । ତାହା ଦେଖି ଚୋର ଦୁହେଁ ଉକ୍ତ ଶିଳାଟିକୁ ହଟାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହିଶିଳା ତଳେ ଖୋଳିବା ପରେ ସେମାନେ ବହୁତ ସୁନା ପାଇଥିଲେ । ସୁନା ଦେଖି ଚୋର ଦୁହିଁଙ୍କ ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ, କାରଣ ସୁନା ଗୁଡିକ ପ୍ରାୟ ଦଶ କିଲୋ ଓଜନର ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସୁନାଗୁଡିକ ଅସଲି ନା ନକଲି ତାହା ତାଙ୍କୁ ଜଣା ନଥିଲା । ଏଣୁ ସେଦୁହେଁ ଏହି ସୁନାଗୁଡିକୁ ଯାଚଂ କରିବା ପାଇଁ ବଣିଆ ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ଏହାପରେ ଚୋର ଦୁହେଁ ସୁନାଗୁଡିକୁ ଲୁଚାଇ ବଣିଆ ଘରକୁ ଗଲେ ଏବଂ ତା' ସହ ଆଲୋଚନା କରି ସ୍ଥିର କଲେ ଯେ, ଯଦି ସୁନାଗୁଡିକ ଅସଲି ହୋଇଥିବ ତା'ହେଲେ ଅଧା ଅଧା ଭାଗ କରାଯିବ । ଅଧା ସୁନା ପାଇବା ଆଶାରେ ବଣିଆ ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ଚୋର ଦୁହେଁ ବଣିଆଟିକୁ କହଥିଲେଯେ ଏକଥା କାହାରିକୁ ହେଲେ କହିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଚୋର ଦୁହିଁଙ୍କ ସହ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଏ ସମସ୍ତ କଥା ତା' ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଥିଲା । ବଣିଆର ସ୍ତ୍ରୀ ସୁନା ଲୋଭରେ ପଡି ବଣିଆକୁ ଗୋଟେ ଯୋଜନା କରିବାର ଉପାୟ ଦେଇଥିଲା । ଯୋଜନାନୁସାରେ ବଣିଆ ଦୁଇଗୋଟି ବିଷଯୁକ୍ତ ଲଡୁ ତା' ମୁଣି ଭିତରେ ନେଲା ଏବଂ ସ୍ଥିର କଲା ଯେ, ଯଦି ସୁନାଗୁଡିକ ଅସଲି ହୋଇଥିବ ତା'ହେଲେ ଚୋର ଦିହିଁଙ୍କୁ ବିଷଯୁକ୍ତ ଲଡୁ ଖୁଆଇ ମୁଁ ସବୁତକ ସୁନା ନେଇ ଆସିବି ।

ଏହାପରେ ବଣିଆ ଚୋର ଦୁହିଁଙ୍କ ସାଥିରେ ସୁନା ରଖିଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ଗଲା ଓ ସୁନା ଗୁଡିକର ଯାଚଂ କଲା ପରେ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ସେଗୁଡିକ ଖାଣ୍ଟିସୁନା । ଏହା ଦେଖି ଚୋର ଦୁହେଁ ଅଧା ସୁନା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପୁରା ସୁନା ପାଇବାର ଲୋଭରେ ବଣିଆଟିକୁ ପିଟି ପିଟି ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ । ତା'ପରେ ସେମାନେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନାଗୁଡିକ ପାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖୁସିରେ ନାଚିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହାର ଠିକ୍ କିଛି ସମୟ ପରେ ଗୋଟିଏ ଚୋରର ନଜର ବଣିଆର ମୁଣି ଉପରେ ପଡିଲା । ତା'ଭିତରେ ଦୁଇଟି ବଡ ଲଡୁ ଦେଖି କହିଲା - ଆରେ ବାଃ ! କେଡେ ସୁନ୍ଦର ଲଡୁଗୁଡିକ, ଚାଲ ଏଗୁଡିକୁ ଏବେ ଖାଇବା । ଅନ୍ୟ ଚୋରଟି ସେପଟେ କହିଲା-ଏମିତି ତ ବହୁ ସମୟରୁ କିଛି ଖାଇ ନାହିଁ ଭୋକରେ ପେଟ ଗର୍ଜନ କଲାଣି, ''ଏଣୁ ଦେ ଗୋଟିଏ ଲଡୁ ।'' ଏହାପରେ ଚୋର ଦୁହେଁ ବିଷଯୁକ୍ତ ଲଡୁ ଖାଇ ବିଷଜ୍ୱାଳାରେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ପଡିଲେ ଏବଂ କାହକୁ ମଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତି ହେଲା ନାହିଁ ।

ନୀତିଶିକ୍ଷା - ଏଥିରୁ ଆମକୁ ଶିକ୍ଷା ମିଳିଲା ଯେ, ଅତ୍ୟଧିକ ଲୋଭର ପରିଣାମ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟଙ୍କର ହୋଇଥାଏ । ।

Principal with the Teaching Staff

Principal with the Non-Teaching Staff

Our Pride

RECIPIENTS OF PH.D. DEGREE DURING 2021-22

Dr. Purnendu Ku. Paul
Reader in Philosophy

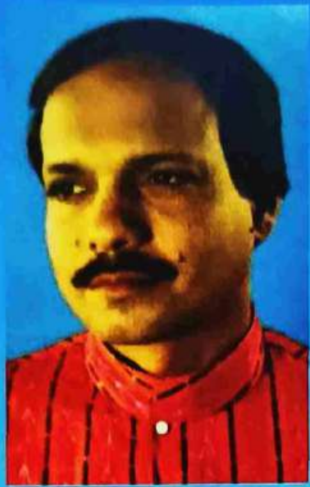

Dr. Kumarmani Nayak
Reader in History

Dr. Kedar Ch. Parida
Reader in Mathematics

STUDENTS' ACHIEVEMENTS DURING 2021-22

DEBA KANTA DHAL
+3 3rd Yr.Arts Attended National Integration Camp held at Agartala, Tripura, 2021

ROUT SINGH
Attended Inter University Athletic competition held at Berhampur University from

JAMADAR MUNDA
+3 3rd Yr Arts Attended East Zone Inter University Football Tournament held at KISS,University Bhubaneswar from 24.12.21 to 29.12.2021

JATINDRA BADRA
+3 3rd Yr Arts Attended East Zone Inter University Football Tournament held at KISS,University Bhubaneswar from 24.12.21 to 29.12.2021

Activities

ଭାରତୀୟ ରେଡକ୍ରସ ସୋସାଇଟି, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଶାଖା
INDIAN RED CROSS SOCIETY
Odisha State Branch
Date : Oct... 26-28, 2021
Organised by : Youth Red Cross,B.B. College, Baiganbadia
CO-ORDINATOR
HON'BLE GUEST
PRINCIPAL
CHIEF GUEST
CONVENOR

INDIAN RED CROSS SOCIETY
Odisha State Branch
YOUTH RED CROSS
&
RED RIBBON CLUB
B.B. COLLEGE, BAIGANBADIA

ଯୁବ ରେଡକ୍ରସ

ଭାରତୀୟ ରେଡକ୍ରସ ସୋସାଇଟି
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଶାଖା
ଡେଙ୍ଗୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ସଚେତନତା
ସୌଜନ୍ୟ:- ଯୁବ ରେଡକ୍ରସ

National
Constitution Day
FATHER OF INDIAN CONSTITUTION
ECO CLUB
B.B. HIGHER SECONDARY SCHOOL
BAIGANBADIA
YOUTH RED CROSS & RED RIBBON CLUB
B.B. COLLEGE, BAIGANBADIA, MAYURBHANJ
HEALTH ◇ SERVICE ◇ FRIENDSHIP

ମାଟିର ରଙ୍ଗ

ଡଃ. ସଂଯୁକ୍ତା ମହାନ୍ତି
ପ୍ରାଧାପିକା, ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ

ମୁଠାଏ ମାଟି ଗନ୍ଧରେ
ଏତେ କି ଆକର୍ଷଣ ଅଛି ଯେ,
ସାରା ସଂସାରଟା ଇଛାକରେ
ବିଲୀନ ହେବାକୁ ତା ହୃଦୟ ଭିତରେ ? ?
କେବେ ସବୁଜ ଦୁର୍ବାଦଳ ଅବା ମହାଦ୍ରୁମ ସାଜି
ପବନର ହାତଧରି ଝୁଲି ଝୁଲି
ନୀଳ ଆକାଶରେ ତାରା ସବୁଙ୍କୁ
ମନଭରି ନିରେଖିବା ପାଇଁ
ପ୍ରେମିକ ରୂପରେ ତ
କେବେ ପୁଣି ମରୁଭୂମିର ତପ୍ତ ବାଲୁକା ଶଯ୍ୟା
ଆଉ କାହିଁ ନଭଶ୍ଚୁମ୍ବୀ ପର୍ବତର ଅଗମ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର ଶୀଳା
ଅବା କେଉଁଠି ତା ରୂପରେଖ
ଶୀତଳ ନରମ କମନୀୟ
ବେଳାଭୂମିର ବିସ୍ତିର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାନ୍ତର ସାଜେ
ଯାହା........
ସବୁ ଅଜଣା ଅଚିହ୍ନା ପଦଚିହ୍ନକୁ
ସଜାଏ ନିଜ ଛାତିରେ
ନୂଆ ଗଳ୍ପର ଶୀର୍ଷକ ରଚିବାକୁ ଅଭିଜ୍ଞ ଗାଳ୍ପିକ ରୂପରେ
ପୁଣି ତା ବିଶାଳ ହୃଦୟର ଅଦ୍‌ଭୂତ ପରିପ୍ରକାଶ ହୁଏ
ଯେବେ ମହାଦ୍ରୁମର ନିର୍ଭୀକ ଅବୟବସବୁ
ଲମ୍ବିଯାଏ
ତା ହୃଦୟ ବିଦାରି
ନିଜ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ଅନ୍ୱେଷଣରେ
ସେତେବେଳେ
ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଛାତିରେ ସାଉଁଟି
ରଙ୍ଗୀନ କଳି ସବୁଙ୍କୁ ସେ ରୂପଦିଏ
ପ୍ରୀତି ପୁଷ୍ପ ରୂପରେ
ସଂସାରର ମଙ୍ଗଳ ଆଶାରେ ।

ନାରୀଟିଏ ତୁ ....

ଡଃ. ଅଳକା ମଞ୍ଜରୀ ଭୂୟାଁ
ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା, ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗ

ତୁ .... ନାରୀ
ଚିରସ୍ରୋତା ନଈଟିଏ ପରି
ବାରମ୍ବାର ଜନ୍ମ ହେଉ ତୁ
ଜାୟା, ଜନନୀ ଆଉ ଭଗିନୀ ରୂପରେ ।
ସବୁ ଲଜ୍ଜା, ଅପମାନ, ଈର୍ଷାର ଗରଳକୁ
ଢୋକି ଦେଉ ଅକ୍ଳେଶରେ ନୀଳକଣ୍ଠ ଭଳି
କିନ୍ତୁ ହାୟ -
ତୋତେ ମାରିଦିଆଯାଏ ମାଆ ପେଟରୁ
ପୁଣି ଯୌବନରେ ଧର୍ଷିତା ହେଉ
ରାଜରାସ୍ତାରେ
କେତେ ବେଳେ ପୁଣି ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଉ
କେଉଁ ଅଜଣା ଦେଶରେ ।
ତଥାପି ତୁ ଏକା ଲଢୁଥାଉ
ବିପଦ ସହିତ
କେତେବେଳେ ଜୟ ହୁଏ ତୋର ପୁଣି
କେତେବେଳେ ଯାଉ ତୁହି ହାରି,
ତଥାପି ଲଢିବା ଛାଡୁନା ...
ଏତେ ବଳ ଆସେ ଯେ କିପରି ?
ପୁଣି ....
ସଂସାର ଭିତରେ ରହି ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରୀତିର ପରଶ
ବାଣ୍ଟୁଥାଉ ହସି ହସି, ନିଜ କଷ୍ଟକୁ ଢୋକି ।
ତୋ ପଣତରେ ଆଶ୍ରିତ ହୋଇ
ପୁତ୍ର କନ୍ୟା ହୁଅନ୍ତି ବିଜୟୀ
ସ୍ୱାମୀଟିଏ ତୋ ବିନା ପାରେନା ଯେ ଲଢି,
ଆଉ ପିତାମାତା ବୃଦ୍ଧକାଳେ
ତୁ ହିଁ ହେଉ ଆଶାବାଡି ।
ଏତେ ପରେ ବି ....
ବେଳେ ବେଳେ ତୋତେ ଜାଳିପୋଡି
ପାଉଁଶ କରିଦିଆଯାଏ ।
ପିଲାଏ ବାଣ୍ଟନ୍ତି ମାସିକିଆ ଭାଗ
ଏବଂ ଶେଷରେ ....
ଜରାଶ୍ରମ ହୁଏ ତୋର ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳ ।
ତେଣୁ ....
ହେ ମାନବ ସମାଜ,
ଜାଗିଉଠି ଆଜି
ଗୋଟେ ଦିନ କାହିଁକି ? ନାରୀ ପାଇଁ
ସବୁଦିନ ହେଉ ମହିଳା ଦିବସ
ନାରୀଟିଏ ସମାଜରେ ବଂଚୁ
ନିଜ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ନେଇ ।

(ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମହିଳା ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ)

ମା'

ପ୍ରଭାତୀ ନାଥ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ମା' ନାମ ସତେ କେତେ ମଧୁର
ତୁଳନା ନାହିଁ ତାର
ସୁଖ ଶାନ୍ତିର ମନ୍ଦିର ସିଏ,
ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତିର ଡୋର ।

ତାହାରି କଥା ସତେ ଅମୃତ
ଭରିଦିଏ ମୋ ପ୍ରାଣେ ,
ସରଗ ସୁଖ ଲଭଇ ମୁହିଁ
ମୋ ମନ ସିଏ କିଣେ ।

ଅଝଟ ମନ ବୁଝିଯାଏ ମୋ
ମାଆ ମୁହଁକୁ ଦେଖି
ମୋର ସୁଖରେ ସିଏତ ସୁଖୀ

ମୋର ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ ।

ମନକଥା ମୋ ମାଆ ଜାଣିଛି
ସିଏ ମୋହର ଗୁରୁ
କେତେ କଥା ମୁଁ ଶିଖି ଯାଉଛି
ନିତି ତାହାରିଠାରୁ ।

ସଦା ମୋହର ଶୁଭ ମନାସେ
ଦିଏ ମୋତେ ଆଶିଷ
ତାହାରି ସେବା ତା'ପୂଜାକରି
ଜୀବନ ମୋ ହେଉ ଶେଷ ।

କହିଲେ କହିବେ କହୁଛି

ଡଃ. ଶ୍ରୀନାଥ ସାମଲ
ପ୍ରାଧାପକ, ଅର୍ଥନୀତି ବିଭାଗ

କହିଲେ କହିବେ କହୁଛି, ଇଏ ସତରେ କି ଯୁଗ ଆଇଚି,
ଗାଇ ବିକିଦେଇ କୁକୁର ପାଳୁଛି ଯୁଗ ଯେ ବଦଳି ଯାଇଛି ।
ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗୀ ବନ୍ଦ ହୋଇଛି କ୍ଲବ୍ ଘରେ ଡିଜେ ବାଜୁଛି,
କେବେ ପୁଣି ସେଠି ମଦର ବନ୍ୟାରେ ଦେଶୀ କୁକୁଡା ଯେ ଭାସୁଛି ।
ମେଧାବି ପିଲାଟି ସାର୍ଟିପିକେଟ ଧରି ରାଜ ରାସ୍ତାରେ ବୁଲୁଛି,
ଅଯୋଗ୍ୟ ପିଲାଟି ଦିଆନିଆ କରି ଚାକିରୀରେ ପଶି ଯାଉଛି ।
ମଦୁଆ ଲୋକଟି ପୁଅ ମୁଣ୍ଡଛୁଇଁ ଆଉ ପିଇବନି କହୁଛି,
ସଞ୍ଜ ନଇଁଗଲେ ପେଟେ ପିଇଦେଇ ରାସ୍ତାକଡରେ ଗଡୁଛି ।
କହିଲେ କହିବେ କହୁଛି ....
ପିଅନ, କିରାଣୀ ଚାକିରୀ କରିବି କିଏ କୋଟିପତି ହେଉଛି
କେତେବେଳେ କିଏ ଅଜାଣତେ ପୁଣି ଭିଜିଲାନ୍ସ ଜାଲେ ଫସୁଛି ।
ଅଫିସ ଗାଡିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦମ୍ପତି ପଇଡରୁ ପାଣି ପିଉଛି
ଜରିଗୋଟା ପିଲା ଆଙ୍ଗୁଳି ପୁରାଇ ପଇଡରୁ ଶସ ଖୋଜୁଛି ।
ପଇସା ନଦେଲେ ଅଫିସରୁ ଏଠି ଫାଇଲଟା ହଜିଯାଉଛି
ପକେଟ ଗରମ ହୋଇଗଲେ କା'ର ଫାଇଲଟା ଘିରିଘିରି ହୋଇ ଧାଉଁଛି ।
ଔଷଧ ନପାଇ ଛଟପଟ ହୋଇ କା'ର ପ୍ରାଣ ପକ୍ଷୀ ଉଡିଯାଉଛି
ଦାନା ପାଇଁ କିଏ ଦାଦନ ଖଟୁଛି କା'ର କୁକୁର ହରଲିକ୍ସ ପିଉଛି ।
ନାରୀ ସୁରକ୍ଷାର ପାଇଁ ଏଠାରେ ଭାଷଣ ବାଜି ଯେ ଚାଲିଛି
ଜନମରୁ ନାରୀ ଏଠି ପାଇନି ରକ୍ଷା କନ୍ୟା ଭ୍ରୁଣ ହତ୍ୟା ଚାଲିଛି ।
ରକ୍ଷକ ଏଠି ଭକ୍ଷକ ସାଜେ ବାଡ ଯେ ଫସଲ ଖାଉଛି
ଯୌତୁକ ଜୁଇରେ ନିତି ପ୍ରତିଦିନ କେତେ ଯେ ଜୀବନ ଯାଉଛି ।
କହିଲେ କହିବ କହୁଛି ....
ପାଠ ପଢା ପାଇଁ ମୋବାଇଲ ଧରି କିଏ ଗଛ ବା ପାହାଡ ଚଢୁଛି
ଗରୀବ ପିଲାଟି ମୋବାଇଲ ପାଇଁ ବସି ଜାମୁକୋଳି ବିକୁଛି ।
ଆଉ ଜଣେ କିଏ ମୋବାଇଲ ପାଇଂ ଫ୍ରି ପାୟାର ଖେଳ ଖେଳୁଛି
ପିତାମାତା ତାକୁ ଆକଟ କଲାରୁ ଜୀବନକୁ ହାରି ଦେଉଛି,
ହେଡ୍‌ଫୋନ ଗେଞ୍ଜି ସହଯାତ୍ରୀଟି କା ସାଙ୍ଗରେ କଥା ହେଉଛି
ପାଖଲୋକଟି ଯେ ବୋକାଭଳି ତାଙ୍କୁ ବଲବଲ କହି ଚାହୁଁଛି ।
ବାଳକୁ ରଙ୍ଗେଇ ଦାନ୍ତକୁ ଲଗେଇ ବୁଢା ଟୋକା ହୋଇ ଯାଉଛି
ଫେସବୁକ୍ ଖୋଲି ନାମ ବଦଳାଇ କା ସାଥେ ଚାଟିଙ୍ଗ କରୁଛି

କହିଲେ କହିବେ କହୁଛି ....
ଘାଟି ରକ୍ଷା ପାଇଁ ସୀମାନ୍ତରେ ସେଠି ଜବାନ ସହିଦ ହେଉଛି,
ହନିଟ୍ରାପ ଜାଲେ ଫସି ପୁଣି କିଏ ଦେଶକୁ ନିଲାମ କରୁଛି ।
ସ୍ୱାମୀର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କିଏ ସାବିତ୍ରୀବ୍ରତ ପାଳୁଛି
କେଉଁଠି କେମିତି ସତ୍ୟବାନକୁ ସାବିତ୍ରି ଜାଳି ଦେଉଛି ।
ଓଷା ବାର ବ୍ରତ ପାଳନ ପାଇଁ କି ସମୟ ଯେ ନାହିଁ କହୁଛି ।
ହୋଟେଲକୁ ଯାଇ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମେଳେ ଚିକେନପୋକଡା ଖାଉଛି ।
ଏଣ୍ଡୁରି, ଆରିସା,ମଣ୍ଡା ମୁଆଁ ଛାଡି ପିଜା ବରଗର ଖାଉଛି
ବୟସ ତାତିରେ ଜାଣି ପାରୁନାହିଁ ରୋଗ ବ୍ୟାଧି କେତେ କିଣୁଛି ।
ଏଇଠି ଜନମ ନେଇଛି, ଏହିଠାରେ ପାଠ ପଢିଛି
ମୁଦ୍ରା ସୁନ୍ଦରୀର ଆକର୍ଷଣରେ ବିଦେଶକୁ ଚାଲି ଯାଉଛି ।
ପୂଜାପାଠ ନିତି କରୁଛି, ଗୀତା ଭାଗବତ ପଢୁଛି
ସକାଳୁ ଉଠିଲେ ବାଡିଖଣ୍ଡେଧରି କା'ବାଡିରୁ ଫୁଲ ଟାଣୁଛି ।
କହିଲେ କହିବେ କହୁଛି .....
ମୁଁ ଏତିକିରେ ଆଜି ରହୁଛି ।

ସ୍ୱାର୍ଥପର ଦୁନିଆ

ଗୀତାରାଣୀ ବାରିକ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ସ୍ୱାର୍ଥପର ଦୁନିଆରେ କେହି ନୁହେଁ କାହାର ....
ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଏଠି ସଭିଏଁ ନିଜର ।
କେତେ ଆଶା ନେଇ ମନ ତୋଳିଥାଏ ଘର ......
ଅବିବେକୀ ମନୁଷ୍ୟ ଯେ କରଇ ଛାରଖାର ।।
(ପୁଣି) ମିଠା ମିଠା କଥା କହି ଲୋଭିନିଏ ମନ ....
ବିଶ୍ୱାସର ସେତୁଟିଏ କରଇ ନିର୍ମାଣ ।

ମିଛ ମାୟା ଭରା ଏଇତ ଦୁନିଆଁ
ଅବୁଝା ହୃଦୟ ବୁଝି ତ ପାରେନା,
ଛଳନା ନିଆଁରେ ଜଳି ଜଳି ସିଏ
ଜୀବନ ନଉକା ବାହି ତ ପାରେନା ।

ନିଷ୍ଠୁର ଏ ଦୁନିଆଁରେ
ଭାଇ ଆଜି ନିଜ ଭାଇକୁ ଚିହ୍ନେନା,
ଭାଇ ରକ୍ତେ ଖେଳେ ହୋଲି
ରକ୍ତର ବନ୍ଧନ ନିଭାଇ ପାରେନା ।

ଶ୍ରବଣ କୁମାରର ଦେଶ
ଏଇ ଆମ ଭାରତ ବର୍ଷ,
ଜରାଶ୍ରମେ କଟେ ଏଠି
ପିତିମାତାଙ୍କ ବୃଦ୍ଧ ବୟସ ।

ସମୟ ସୁଅରେ ମୁଁ ଆଜି
ଜୀବନ ନାଆ ମୋ ବାହୁଛି,
ଦୁନିଆର ଦୋଛକିରେ କିଏ
କିଏ ଭଲ କିଏ ମନ୍ଦ
ଖୋଜି ଯେ ଚାଲିଛି ।

ତୁମ ବିନା ଏ ଜୀବନ ଶୂନ୍ୟ

ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ
ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ, ରାଜନୀତି ବିଭାଗ

ମା ଗୋ ..... ତୁମ ବିନା
ମୋ ଜୀବନ ଲାଗେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ....
ସବୁବେଳେ ମନେପଡେ
ତୁମରି ସେ ବାତ୍ସଲ୍ୟ ମମତା ....
ତୁମ ସେନେହ ପଣତର
ମଧୁ ମୟ ଆଦର ସୋହାଗ ....
କେତେ ଯେ ଲୋଡା ପଡେ ମୋ ପାଇଁ
ସେକଥା ତୁମେ ବା ବୁଝିବ କେମିତି ? ? ?

ମା ଗୋ ତୁମ ବିନା
ଆଜି ସବୁ ଥାଇ ମୋର ପାଶେ
ଲାଗେ ସତେ କିଛି ନାହିଁ .....
କିଛି ନାହିଁ ମୋର ....
ଏକ ବିରାଟ ଶୂନ୍ୟତା ....
ବେଢି ଅଛି ଚାରି ପାଶେ ଅବା

ମା ଗୋ ... ଏ ସଂସାର ରଥ
ଆଜି କେମିତି ଚାଲିଛି ...
ଆସି ଦେଖିଯିବ କି ଥରେ ? ? ?
ତୁମ ପୁଅ କେମିତି ଆଜି ବି
ଢାଳୁଛି ଲୁହ ....
ହୃଦୟ ଫଟାଇ କରୁଛି ଚିତ୍କାର,
କେହି ନ ଦେଖିଲେ ବି
ତୁମେ ତ ଅନୁଭବେ
ବୁଝୁ ଥିବ ନିଶ୍ଚେ
କାରଣ ପ୍ରତିଟି କ୍ରିୟା ର ସମାନ
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଅଛି ତ .....
ଏଇ ଜଗତରେ
ଯାହା ବିଜ୍ଞାନ ଦେଇଛି ପ୍ରମାଣ ....
ତା'ଛଡା ତୁମେ ମୋର ମା .... ନା

ମା ଗୋ ..... ଭାବିଥିଲି
ଏ ଜୀବନେ ତୁମେ
ମୋତେ ଦେଖାଇବ ରାହା
ଆଗକୁ ବାଟ ଚାଲିବାର ....
ହେଲେ ମୁଁ ଯେ ହତଭାଗା,
ଭାଗ୍ୟ ମୋର ସାଥେ ହିଁ ନଥିଲା
ସାମାନ୍ୟ ଅବୁଝା ମଣା ର କଳା ଢେଉ
ରେ ଭାସି ଗଲ ତୁମେ .....
କେଉଁ ଏକ ଅଫେରା ଜଗତେ ....
ମୋତେ ଛାଡି ଏଇ ଦୁଃଖୀ ଦରିଆରେ ।

ମା ଗୋ .... ଆଜି ଏଇ ଜଗତରେ
ଋତୁ ପରେ ଋତୁ ଆସେ,
କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରେ ଦିନ, ବାର, ମାସ
ସବୁ ଆସେ ଆଉ ଯାଏ .....
ହେଲେ ମୋ ମନ ର ବେଳାଭୂମି
ସବୁବେଳେ ନିଥର ନିଶ୍ଚଳ ।

ତୁମ ବିନା ..... କୁହ ମା ......
ତୁମ ବିନା କେହି ବି
ଦେଇ ପାରିବ ମୋତେ
ତୁମ କୋଳ ର ଉଷ୍ମତା ? ? ?
ନିରାପତ୍ତା ଆଉ ଆଗକୁ ବାଟଚାଲିବାର
ଏକ ଆବେଗ ଭରା ଆଶୀର୍ବାଦର
ସୁନ୍ଦର ନିଶ୍ଚିନ୍ତତା ବୋଧ ? ? ?
ଏଇ ତୁଳିତଳ୍ପ ଶଯ୍ୟା,
ଏଇ ବିରାଟ ଅଟ୍ଟାଳିକା, ଏଇ ସବୁ
ବିଳାସ ବ୍ୟସନ ଆଜି
ସବୁ ଲାଗେ ତୁଚ୍ଛ ତୁମ ବିନା ।

ଦଣ୍ଡେ ଅଟକାଇ ଦିଅ ଘଡି

ଜୟଶ୍ରୀ ଦାଶ
ଅଧ୍ୟାପିକା, ଓଡିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ,

ନିୟମର ଦାୟରେ ଜଳିଯାଉଛି ଭାଗ୍ୟ,
ମୁଁ ଏଣିକି ଭୁଲିବାକୁ ବାଧ
ମୋ ଘର ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଳି ଅର୍ଦ୍ଦଳି
ବାରିପଟର ସଜନା ଫୁଲରେ ବସୁଥିବା ମହୁମାଛି ....
ଖୋଲା ଗେଟ ଭିତରେ ମୋ ପ୍ରିୟ ଫୁଲକୁ ଚୋବାଇ
ଖାଇଯାଉଥିବା
ହୃଦୟ ହୀନା ଛେଳି ।
ପାରିବତ ଟ୍ରେ ରେ ବାଢିନିଅ ଭାତ
ଯାହା ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେ ପାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାନ୍ଧିଛି
ଖୁବ୍ ଯତ୍ନରେ
ପିଲାମାନେ ଚିହ୍ନି ଶିଖନ୍ତୁ ସମୟ
ଯାହା ମୁଁ କରିପାରିନାହିଁ
ତାକୁ ନିଜେ କରିବାକୁ ।
ମୁଁ ଏଥର ସରକାରଙ୍କ ସବୁ ନିୟମରେ ବନ୍ଧା
ମୋତେ ବଚାଇବାକୁ ପଡିବ ପେଶା
ନିଶାର ସଉକରେ ଏଣିକି ତାଲା ।
ମୋ କଥା ଜମ୍ମା ପଚାରନା
ମୁଁ ଖାଇଛି କଣ ?
ଟିଫିନ ନେଇଛି କଣ ?
ମେଡିସିନ ସରିଲା କି ନାହିଁ ?
ଏସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋତେ ନୁହେଁ...
ବରଂ ତୁମେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପଚାର,
ମୁଁ ତ ସମୟର ଦାସ ।
ମନ୍ତ୍ର ସବୁ ଶବ୍ଦ ଡେଇଁଲା ବେଳେ
ଭାରି ଅସହାୟ ଲାଗେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଫୋଟ
କେମିତି ବଦଳି ଗଲାଣି ନିୟମ
ପାରିବତ ଦଣ୍ଡେ ଅଟକାଇ ଦିଅ ଘଡି
ମୋ ହୃଦୟରେ ବେଗ ଛୁଇଁଲାଣି ଶହେରୁ ବେଶି ।
ଛ' ତିଅଣ ନ'ଭଜା କୁ ସମୟ କାହିଁ
ଏଥର ସପ୍ତାହର ସାତଦିନ ଯାକ
ପଢାହେଉଛି ପାଠ ।
ହେ ଈଶ୍ୱର ତୁମେ କିଛି କର ...।
ତମେ ତ ହେତୁ ପରଠାରୁ ହିରୋ ବୋଲାଇଛ ସ୍କୁଲ ପ୍ରାର୍ଥନା
ର ।
କାହିଁକି କେଜାଣି ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହ ଡେଇଁଲେ
ମୋର ଏକ ଭିନ୍ନ ପୃଥିବୀ
ମୁଁ ବିଭୋର କେବେ କେବେ
ପୁଣି କେବେ ଖୁବ୍ କ୍ଲାନ୍ତ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘର ବାହୁଡିଲେ
କଅଁଳ ଦିଶନ୍ତି ମୋ ପିଲାମାନେ
ହାୟ ... !
ମୋତେ କୋରି ପକାଉଛି ମୋ ବିବଶପଣ
ସମୟ ଦେହରେ ଖାଲି ଅଛିଣ୍ଡା ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ
ଘଡିଏ ଅଟକି ଯା'ରେ ମନ
ଢେଉ ପରି ଆସୁଥିବା ବୋଝ
ଦିନେ ଝଡ ପରେ ହୁଏତ ସୁଧୁରିବ ସବୁକିଛି ।

ମୋ ପିଲାଦିନ

ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ବେହେରା
+୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ଓଡିଆ ସ୍ନାତକ

ପିଲାଦିନ କଥା ମନେ ପଡିଗଲେ
ଆଖିରେ ଆସଇ ଲୁହ
ଗୋଟିଗୋଟି ମୋର ସବୁ ମନେପଡେ
କେମିତି ଭୁଲିବି କୁହ ।
ଭାରିମନେ ପଡେ ମାମୁଁ ଘର ଗାଆଁ
ଛୁଟି କଟା ଖରା ଦିନ
ବଡ ହୋଇଗଲି ପାଶୋରି ପାରୁନି
ଅଭୁଲା ଅମୂଲ୍ୟ ଚିହ୍ନ ।
ସେଇଗାଆଁ ତୋଟା କାଗଜର ଡଙ୍ଗା
ସେଇ କାଚ ଗୁଲି ଖେଳ
ମନେପଡିଯାଏ ନଟୁ ଘୁରା ମଜା
ସାଙ୍ଗ ସାଥୀଙ୍କର ମେଳ ।
କାହିଁ ଗ୍ୱଲିଗଲା ମୁରବୀ ଆକଟ
ମିଛି ମିଛି ବାହ୍ୱା ଘର ।
ଭାରିମନେ ପଡେ କଉଡି ଖେଳକୁ
ଗୁରୁଜୀଙ୍କ ବେତ ଡର ।
ଆଉ କି ଫେରିବ ସେ ସମୟ ସବୁ
ଭାରି ହୃଦେ କୋହ ଉଠେ
ଫେରିଯିବା ପାଇଁ ସେ ପିଲା ଦିନକୁ
ଅବୁଝା ଏ ମନ ଛୁଟେ ।

ଆମ ବାପା

ସୁବ୍ରତ କୁମାର ଦାଶ
ପ୍ରାଧାପକ, ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ

ବାପା ବାପା ବୋଲି ଡାକ ଶୁଭେ କେତେ ମଧୁର,
ବାପା ଡାକିଦେଲେ ବାପାଙ୍କ ହସ ଦିଶେ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ।
କେତେ ପୂଣ୍ୟବଳେ ତୁମ କୋଳେ ନେଇଥିଲୁ ଜନମ,
ତୁମପରି ବାପାଙ୍କ ସନ୍ତାନ ଆମେ, ଧନ୍ୟ ଆମ ଜୀବନ ।
ହାତ ଧରି ଶିଖାଇଥିଲ ବାପା ଆମକୁ ଠୁକୁ ଠୁକୁ ଚାଲି,
ହାତଛାଡି ଚାଲିଗଲ ବାପା ପାରୁନୁ ତୁମକୁ ଭୁଲି ।
ତୁମବିନା ଏ ସଂସାର ଲାଗୁଛି ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ,
ଘରେ ବାହାରେ ଯୁଆଡେ ଚାହିଁଲେ ଦିଶୁଛି ତୁମ ମୁହଁ ।
ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇବା, ଟିଭିରେ ଖେଳ ଦେଖିବା ସବୁ ମନେ ପଡିଯାଉଛି,
ତୁମ ସ୍ମୃତି ସାଉଁଟି ସାଉଁଟି ଦିନ କଟିଯାଉଛି ।
ତମ ପ୍ରେରଣାରେ ଆମେ ସବୁ କର୍ମରେ ହୋଇଛୁ ନିୟୋଜିତ,
ସତ୍ ପଥରେ ଚାଲିଛୁ ଆମେ ତୁମ ଆଦର୍ଶର ହୋଇ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ।
ଗର୍ବ, ହିଂସା ଭାବ ନଥିଲା ତୁମ ହୃଦୟ ଭିତରେ,
ଯେତେ କହିଲେ ବି କମ୍ ହେବ ତୁମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।
ଯେଉଁଠି ଥାଅ ଭଲରେ ଥାଅ, ଆମ ଉପରେ ଥାଉ ତୁମ ଆଶିଷ,
ତୁମେ ଆମ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ବାପା ତୁମେ ଆମ ଶୁଭଚିନ୍ତକ ।
ତୁମପରି ବାପା ଆମକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ ସବୁ ଜନ୍ମରେ,
ତୁମ ପାଦ ତଳେ ପ୍ରଣାମ କରୁଛୁ, ଗ୍ରହଣ କରିବ ଆନନ୍ଦରେ ।

ତୁମରି ସନ୍ଧାନେ

ରଶ୍ମିତା ସେଠୀ,
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ, କଳା (ଓଡିଆ ସମ୍ମାନ)

ହେ ଗୁରୁ ! ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ତୁମେ !
ତୁମେ ବିମ୍ବ ମୁଁ ପ୍ରତିବିମ୍ବ
ମୋ' ବାରେ ଯେସନ ଭାବିବ
ଇଙ୍ଗିତ ମୋତେ ମିଳିଯିବ ॥

ତୁମ କଳ୍ପନାର ତରଙ୍ଗ
ମନେ ମୋ ଭରିଥାଏ ରଙ୍ଗ,
ଘଟଇ ଭାବର ମିଳନ
ଏକତ୍ର ହୁଏ ମନ ପ୍ରାଣ ॥

କର୍ମ ବା ଅକର୍ମ ଭିତରେ
ତୁମ ଲୀଳା ମୁଁ ବୁଝିପାରେ,
ସୁକର୍ମ ବେଳ ସାଥେ ଥାଅ
କୁକର୍ମ ପୂର୍ବେ ବାଧା ଦିଅ ॥

ମୋ' ପାପବୃତ୍ତି ଦୂର କରି
ଶୁଦ୍ଧ କର୍ମ ଶିଖାଅ ହରି,
ମୋ' ମନରେ ଜାଗିଲେ ଦମ୍ଭ
ଅଚିରେ କରିଥାଅ ଭଙ୍ଗ ॥

ଅଧର୍ମୀକୁ ପରା ଦେଖାଅ ପଥ
ବନିବାକୁ ତୁମ ସୁଭକ୍ତ,
ଏ ଆନ୍ତରିକ ଇଚ୍ଛା ମୋ'ର
ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ହେ ଭଗବାନ ॥

ଜୀବନ

ପ୍ରିୟଙ୍କା ଘୋଷ
+୩ ୩ୟ ବର୍ଷ, (ଓଡିଆ ସମ୍ମାନ)

ଜୀବନ, ସେ ସଂଘର୍ଷର ରୂପାନ୍ତର
ଭରି ରହେ ସେଠି ମତ ମତାନ୍ତର ।
ସେ ଯେ ଅନୁଭବରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ,
ପୁଣି ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ଚଳମାନ ।

ଦୁଃଖ ସୁଖ ସବୁ ଆସିଣ ଜୀବନେ
ବଢାନ୍ତି ଜୀବନ ମାନ
ସ୍ମୃତି ଅନୁଭୂତି ପାଖେ ପାଖେ ରହି
ସଫଳ କରନ୍ତି ଜୀବନ ।

ଲୁହ, ଲହୁ ଦେହୁ କେତେ ବହିଯାଏ
ହିସାବ ବର୍ଣ୍ଣନାତୀତ,
ଜୀବନ ଶ୍ରେଣୀରେ ସୁସ୍ଥେ ବସି ଆମେ
କଷୁଛୁ ଘଟଣା ଗଣିତ ।

ସଂସାରର ମାୟା ଅଟେ କାଳ ଛାୟା
ସମୟ ସେ ବଳବାନ,
ଭଗ୍ନ ଘଟୁ ସେ ଯେ ଜଳ ବୁନ୍ଦା ପ୍ରାୟ
ସରୁଥାଏ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ।

ଜୀବନ ନଉକା ବାହିବା ପାଇଁକି
ଧର୍ମ ସାଜିଥାଏ କାତ,
ଜୀବନ ମନ୍ଦିର ତୋଳିବା ନିମନ୍ତେ
ସାଧୁତା ହିଁ ମୁଖ୍ୟ ନେତ ।

ସତ୍ୟ, ଧର୍ମ, ନ୍ୟାୟ ସବୁକୁ ଆଦରି
ପାଉ ଆମେ ସ୍ଥାନ ଶୀର୍ଷ,
ସୁକାର୍ଯ୍ୟ ସୁଚିନ୍ତା କରିପାରିଥିଲେ
ସାଜୁ ଯେ ଆମେ ଆଦର୍ଶ ।

ଜୀବନର ଅର୍ଥ ଲାଗଇ ସରଳ
ହେଲେ ହେଁ ନିଗୁଢ ତତ୍ତ୍ୱ,
ବୁଝିବାକୁ ହେବ ବେଳ ଥାଉ ଥାଉ
ଆଦରି ଅପ୍ରିୟ ସତ୍ୟ ।

ମୃତ୍ୟୁ ଏକ ଯାହା ସତ୍ୟ ଚିରନ୍ତନ
ଜୀବନ ଥିଲେ ହେଁ ଲଭି
କେତେକ ବଚିଂଲେ ନ କାନ୍ଦନ୍ତି କେହି,
କେମିତି ବଚିଂଲେ ଭାବି ।

ନକଲି ମଣିଷ

ମୋନାଲିସା ବେହେରା
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ, କଳା,ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ (ସମ୍ମାନ)

କୁକୁର ପୋଷିବା ମନେ ରହେ ସବୁ
ବାପା ମାଆ ମନେ ନାହିଁ ।
ଫ୍ରିଜ୍ କୁଲର ମନେ ରହେ ସବୁ
କଳସୀକୁ ଦେଖି ନାହିଁ ॥
ଟେପ୍ ପାଣି ପିଆ ମନେରହେ ସବୁ
ଜାଣିନି ଝରଣା ପାଣି ।
ଟିଭି ସିରିଏଲ୍ ମନେ ରହେ ସବୁ
ଜାଣିନି ଘର କାହାଣୀ ॥
ହେଲୋ ହାଏ ହାଏ ସବୁ ମନେ ଅଛି
ପ୍ରଣାମ ମନେ ପଡେନି ।
ହିଲ୍ ଷ୍ଟେସନକୁ ମନେ ତୁ ରଖିଛୁ
ଚାରି ଧାମକୁ ଚିହ୍ନିନି ॥
ଅଙ୍କଲ୍ ଆଣ୍ଟି ସବୁ ମନେ ଅଛି
କକା ମାମୁଁ ଜାଣି ନାହିଁ ।
ବରମୁଣ୍ଡା କଥା ମନେ ତୁ ରଖିଛୁ
ପାଇଜାମା ଚିହ୍ନି ନାହିଁ ॥
ଦୋସ୍ତୟାର ମେମୋରୀରେ ଅଛି
ଭାଇ ବନ୍ଧୁ ଭୁଲିଗଲୁ ।
ଡାକ୍ତର କଥାରେ କମ୍ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ
ମେକ୍ଅପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲୁ ॥
ଉଧାରୀ ଘିଅରେ ପରଟା ଖାଉଛୁ
ବାପା ମାଆ ଉପବାସ ॥
ନିଜେ ଫେସ୍ ଖାଇ ବାସି ଦେଉ ତାଙ୍କୁ
ମୁହଁରେ ଫୁଟାଇ ହସ ॥
ଶଳା ଜନ୍ମଦିନ ମନେ ରଖିଅଛୁ
ନ ପଚାରି କହିଦେଉ ।
ବାପାମାଆଙ୍କର ଜନମ ଜାତକ
କେବେ ମନେ ନ ପକାଉ ॥

ବନ୍ଧୁ

ପ୍ରିୟଙ୍କା ବାସୁରୀ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା (ଓଡିଆ)

କି ଅବା ଲେଖିବି ତୁମପାଇଁ ବନ୍ଧୁ
ସର୍ବ ଗୁଣବତୀ ତୁମେ,
ନାମଯେ ତୁମର ବାଣୀ କୃଷ୍ଣଙ୍କର
ଜାଣନ୍ତି ଗୀତାର ନାମେ ॥
ଗୀତା ପରି ତୁମ ଉଚ୍ଚ ଚେତନାରେ
ଦର୍ଶାଅ ଜୀବନ ପଥ,
ବିପଦୁ ଉଦ୍ଧାରି ଭ୍ରମୁଁ ପାରିକରି
ଚଲାଅ ସଂସାର ରଥ ॥
ଉଚ୍ଚ ନୀଚ ଭେଦ ଜାଣ ନାହିଁ ତୁମେ
ସଭିଁଙ୍କୁ କରି ନିଜର
ବିପଦ ବେଳରେ ସଦା ସାଥେ ଥାଅ
ଭାବନାହିଁ କେବେ ପର ॥
କଥାରୁ ତୁମର ଝରେ ମହୁ ଝର
ହସରୁ ମୁକୁତା ଝରେ,
ବନ୍ଧୁର ନାଆରେ ନାଉରୀ ସାଜିଲେ
ଖୁସିର ଲହରୀ ଫେରେ ॥
ତୁମପରି ବନ୍ଧୁ ମିଳୁଥାଉ ମୋତେ
ଦୁଃଖ ଛୁଇଁବନି ପାଶ,
ବନ୍ଧୁର ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ତୁମେ
ବନ୍ଧୁର ହସରେ ହସ ॥

ସ୍ୱପ୍ନ

ଦୀନକୃଷ୍ଣ ନାୟକ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ର ସମ୍ମାନ

ଖୋଜିନାହିଁ କେବେ
କି ଖୋଜିବି ନାହିଁ ଅମରାବତୀ,
ଖୁବ୍ ଭଲ
ମୋର ଏଇ
ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମଳ ଧରିତ୍ରୀ ।

ଚାହୁଁ ନାହିଁ ବୁଡିରହିବାକୁ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରର ସୁଖରେ,
ମୁଁ ବେଶ ନିର୍ଲିପ୍ତ
ଏଇ ଆକାଶ ଚାନ୍ଦୁଆତଳେ ।

ମୋର ସ୍ୱପ୍ନ ଖାଲି ଏତିକି ଯେ
ନେସି ଦିଅନ୍ତି କି
ପ୍ରତିଟି ପ୍ରାଣରେ
ଶାନ୍ତି ପ୍ରିତୀର ମହକ,

ନା ଏଠି ହୁଅନ୍ତା
ଗୋଳା ଆଉ ଗୁଳିର ତାଣ୍ଡବ
ନା ଧର୍ମର ନାମରେ
ଜେହାଦ୍ ଓ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦ ।

ଅନ୍‌ଲାଇନ ପାଠପଢା

ସୁକାନ୍ତି ମୁର୍ମୁ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

କୋରନା ଆଣିଲା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ
ଅନଲାଇନ ପାଠପଢା
ଫିଜିକାଲ ଛାଡି ଡିଜିଟାଲ ହେଲା ।
ଏ ଯୁଗର ପାଠପଢା
କ୍ଲାସ ରୁମ ସବୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା
ମୋବାଇଲ ସବୁ ହାତରେ,
ପିଲାଏ ପଢନ୍ତି ଡିଜିଟାଲ ପାଠ
ସ୍ମାର୍ଟ ଫୋନ୍‌ର ଆପ୍‌ରେ ।
ଏଇ ପାଠ ପଢା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି
ଡିଜିଟାଲ ଡିଭିଜନ
ସେଇ ପିଲା ପାଠ ପଢିବି କେମିତି
ନାହିଁ ଯା'ର ସ୍ମାର୍ଟଫୋନ ।
ଗରିବ ପିଲାଟା ଫୋନର ବିନା
ପଢାରୁ ହୁଏ ବଂଚିତ,

ମାଗି ଯାଚି ଯଦି ଫୋନ ଆଣିଲା
ଲାଇନ୍ ରହେ କିଂଚିତ ।
ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଆଗରେ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରୀବି
ପରାଜୟ ମାନି ନିଏ,
ସ୍ମାର୍ଟ ଫୋନଟେ ନପାଇ ଶେଷରେ
ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରି ଦିଏ ।
ଘରୋଇ ସ୍କୁଲର ପିଲାମାନେ ସିନା
ଡିଜିଟାଲ ହୋଇ ଗଲେ,
ସରକାରୀ ସ୍କୁଲ ଗାଁ ପିଲା ସବୁ
ଶିକ୍ଷାରୁ ବଂଚିତ ହେଲେ ।
ସରକାରୀ ସ୍କୁଲରେ ଡିଜିଟାଲ ପାଠ
ଯଦିବା ନହେଲା ନାହିଁ,
ଶିକ୍ଷା ବେପାରୀ ଏ ଘରୋଇ ବାଲାଙ୍କୁ
ସରକାର ଛାଡିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେମ

ରବୀନ୍ଦ୍ର ବେହେରା
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ପ୍ରେମସିନା ଆସିଥାଏ
ଜୀବନରେ ଥରେ
ସଦା ପୂଜା ପାଉଥାଏ
ହୃଦୟେ ମନ୍ଦିରେ ।

ପ୍ରେମ କେବେ ମରେ ନାହିଁ
ସଦାସେ ଅମର
ପ୍ରେମ ମାନେ ନୁହେଁ ଖାଲି
ଶଙ୍ଖା ଓ ସିନ୍ଦୁର ।

ପ୍ରେମତ କେବଳ ଦୁଇ
ମନର ମିଳନ
ଭାବର ମିଳନ ଆଉ
ଆତ୍ମାର ମିଳନ ।

ତ୍ୟାଗ ଯେ କରେ ସେ ପାଏ
ପ୍ରେମୀର ମାନ୍ୟତା ।
ପ୍ରାପ୍ତି ନୁହେଁ ତ୍ୟାଗ ଅଟେ
ପ୍ରେମର ସତ୍ୟତା ।

ମୋ ପ୍ରିୟ କଲେଜ

ପ୍ରିୟବ୍ରତ ବେହେରା
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ସଂସ୍କୃତ ସମ୍ମାନ

ସତେ କି ସୁନ୍ଦର କଲେଜ ଆମର
ବି ବି କଲେଜ ତା'ନାମ,
ପାଠପଢୁ ଆମେ ଏଇଠି ସମସ୍ତେ
ସତରେ ସରଗ ଧାମ ।
ଗୁରୁଜୀ ଆମର ପରମ ଈଶ୍ୱର
ସେମାନେ ତ ପିତାମାତା,
ହୃଦୟୁ ହଟାଇ ହିଂସାର ଭାବନା
ଦେଖାନ୍ତି ସୃଜନ ରାସ୍ତା ।
ଏ କଲେଜ ଅଟେ ବିଦ୍ୟାରଥ ଆମ
ଗୁରୁ ତାହାର ସାରଥୀ,
ବିପଦେ ଆପଦେ ସାହାସ ଶକତି
ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଥାନ୍ତି ।
ଆମ ପାଇଁ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ପୁଣ୍ୟ ପୀଠ ପୁଣ୍ୟଧାମ,
ସତେ କି ସୁନ୍ଦର କଲେଜ ଆମର
ବି.ବି.କଲେଜ ତା'ନାମ ।

ଶୀତୁଆ ସକାଳ

ସାଗରୀକା ନାଥ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ପହିଲି ଉଷାର ଶୀତର ସକାଳ
ଥୁରୁଥୁରୁ ଦେହ ମନ,
ପାକଲା ଜେଜେଙ୍କ ନାଲି ଚାହା ପାଣି
ଜିଣି ନେଇଥାଏ ମନ ।
ଗ୍ରାମର ଯୁବକ ଶୁଷ୍କ ତରୁଡାଳେ
ନିଆଁ ପୁଉଁଥାଏ ବସି,
ଭାଲୁକୁଣି ଆଗ ଅଗଁଠା ବାସନୁ
ଛଡାଏ ପାଉଁଶ ଘଷି ।
ରାତିଟା କେମିତି ଶୀଘ୍ର ସରିଯାଏ
ମା'ଡାକଛାଡେ ରାଗେ,
ଘଡିଏ ହେଲାଣି ରାତି ପାହାଲାଣି
କୁଆ ରାବିଲାଣି ଦାଣ୍ଡେ ।
ପାଣି ଲାଗୁଥାଏ ଗରଳ ସମାନ
ସଭିଁଏ ଡରନ୍ତି ତା'କୁ ।
ନିଆଁକୁ ଆଦରି ଘେରିବସିଥାନ୍ତି
ପାପୁଲିରେ ସେକି ଗାଲକୁ ।
ରାତି ଘଡିକରୁ ଧାନର ଖଳାରୁ
ଶୁଭୁଥାଏ ଦୁମ୍ ଦୁମ୍,
କୃଷକ ଭାଇନା ଧାନ କଳେଇକୁ
ଝାଡି କରିଦିଏ ଶୂନ୍ ।
କୁହୁଡି ମାଡରେ ଚଉଦିଗ ସାରା
କିଛି ନ ଦିଶଇ ଦୂରେ
ନମାନି ବୁଲଇ ଚପଳ ବାଳକ
ଅଣ୍ଡାକାଶ ତେଣୁ ଧରେ ।
ଶୀତୁଆ ସକାଳ ଆଣି ଦେଇଥାଏ
କାନନର ପୁଷ୍ପବନ
କଷ୍ଟ ହେଲେ ମଧ ଉପଭୋଗ୍ୟ ହୁଏ,
ପୁଲକିତ ହୁଏ ମନ ।

ସ୍ନେହ

ମଣିମାଳା ପରିଡା
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା ,ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ

ସ୍ନେହ ନୁହେଁ କେବେ ମାଟିର କଣ୍ଢେଇ
ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ଗଢି ହେବ,
ସ୍ନେହ ନୁହେଁ କେଉଁ ଜିନିଷର ଗଦା
ବଜାରରୁ କିଣି ହେବ ।

ସ୍ନେହ ଅଟେ ଏକ ଅମାନିଆ ନଦୀ
କୁଳୁକୁଳୁ ବହୁଥିବ,
ସ୍ନେହ ମମତାକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିଥିଲେ
ସବୁଦିନ ରହିଥିବ ।

ମରଣ ଆସି ବି ଛିଣ୍ଡାଇ ପାରେନା
ଝଡବାତ୍ୟା ବି ତ ଛିଣ୍ଡାଇ ପାରେନା
ସ୍ନେହର ଶକ୍ତ ଡୋରକୁ
ସର୍ବେ ଚାଲିଯିବେ ଏ ଦୁନିଆର ବୁକୁ
ସ୍ନେହ ଥିବ ପରା ଯୁଗଯୁଗକୁ ।

ବାପା ମା ମୋ ବଡ ଦେବତା

ଲିକୁନ ଘୋଷ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା(ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ),

ଜୀବନରେ କେବେ ମୁହିଁ
ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେଖି ନାହିଁ ।
ବାପା ମା ଆମ ବଡ ଦେବତା
ତୁଳନା ଯାର ନାହିଁ ॥
ପିଲାବେଳେ ହାତ ଧରି ଚଲାଇଲେ ବାଟ
ଛାଡି ନାହାନ୍ତି ସେ କେବେ ଅଧା ପଥେ ହାତ ।
ଦୁଃଖ ସହି ଆମ ପାଇଁ ପଡନ୍ତିନି ଥକି
ପାଖେ ପାଖେ ଥାଆନ୍ତି ସେ ଦେଲେ ଥରେ ଡାକି ।
ବାପା ମା ଆମ ବଡ ଦେବତା
ତୁଳନା ନାହିଁ ଯାର
ପାଇବାର ଆଶା କିଛି ନଥାଏ ତାଙ୍କର
ଲହୁ ଦେଇ ଗଢିଥାନ୍ତି ଜୀବନ ଆମର ।
ଦୁଃଖ ତାଙ୍କୁ କେବେ ଦେବା ନାହିଁ
ଅନ୍ତର କାନ୍ଦିଲେ ତାଙ୍କ ବିନାଶ ଆସଇ ।
ପୃଥିବୀ ଠୁଁ ବଡ ମାଆ
ବାପା ଆକାଶ ଠୁଁ ବଡ
କରି ତାଙ୍କ ପାଦସେବା
ଜୀବନ ଧନ୍ୟ କରିବା ।

ବର୍ଷା

ଏଚ.ପି.ଅନୁରାଧା
+୩ ୩ୟ ବର୍ଷ , ସଂସ୍କୃତ ସମ୍ମାନ

ଆକାଶରୁ ପଡିଲା ବିନ୍ଦୁ,
ସତେ ଯେପରି ଅମୃତର ସିନ୍ଧୁ
ଅସଂଖ୍ୟ ମନରେ ଆଶା ସିଏ,
କାହାର ଆଖିରେ ସେ ଲୁହର ବିନ୍ଦୁ ।
କେହି କେହି କହେ ସ୍ୱାର୍ଥପର,
ଆଉ କିଏ କହେ ....
ସେ ମମତାମୟୀ ମାଆର ଆଧାର ।
ସିଏ ଆସିଲେ ସମସ୍ତେ ଖୁସି,
ସେ ରାଗିଲେ ପୃଥିବୀ ଯାଏ ଭାସି ।
କିଏ କହିପାରେ ତା'ର ରାଗ ବା ଛଳନା
କେତେ ହୃଦୟକୁ ଛୁଇଁ ପାଏ ସେ ବନ୍ଦନା ।
ଚଂଚଳା ଅମାନିଆ ପ୍ରିୟାସେ ଆସିଲେ,
ଖୁସିର ଝରଣା ଝରେ ପୃଥିବୀରେ ।
ତରୁଲତା ଠାରୁ ମହାଦ୍ରୁମ ଯାଏଁ,
ସବୁରି ଜୀବନ ବର୍ଷାରାଣୀ ସିଏ ।

ବୈଜ୍ଞାନିକ

ଶୁଭଶ୍ରୀ ଶୁଭସ୍ମିତା ବେହେରା
+୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ (ବିଜ୍ଞାନ)

ଆମେରେ ଯୁଗବୋଇତର ନାବିକ
ଆମେରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପ୍ରସ୍ୱ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ଆମେରେ ଯୁଗ ବୋଇତର ନାବିକ
ଆମେରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପ୍ରସ୍ୱ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ଆମେରେ ଯାତ୍ରୀ ମହାଶୂନ୍ୟର
ପଥ ଆମର ବଡ ଦୁର୍ବାର
କ୍ଷୀଣ ଆଲୋକର ସନ୍ଧାନୀ ଆମେ
ପଥିକ ..... ପଥିକ ..... ପଥିକ
ଆମେରେ ଯୁଗ ବୋଇତର ନାବିକ
ଆମେରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପ୍ରସ୍ୱ ବୈଜ୍ଞାନିକ ।
....
ବାରଣ ନାହିଁ ଆମରି କାମେ
ନୂଆ ପୃଥିବୀ ଗଢିବୁ ଆମେ .....
ଯୁଗ ଧରମେ ଖେଳାଇ ନୂଆ
ପୁଲକ ... ପୁଲକ .. ପୁଲକ
ଆମେରେ ଯୁଗବୋଇତରେ ନାବିକ ....
ଆମେରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପ୍ରସ୍ୱ ବୈଜ୍ଞାନିକ .....

ମୋ ଜୀବନ ଚଲାପଥ

ସମୀର ଘୋଷ
+୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ଜୀବନର ଅଜଣା ପଥରେ
ଚାଲିଛି ମୁଁ ଏକା ଏକା
ଅବିରତ
କେବେ କେବେ ହଜିଯାଏ
ଲୁହର ବନ୍ୟାରେ
ତ କେବେ ଅସୁମାରୀ ଆଶଙ୍କାର
ପ୍ରହେଳିକା ଭିତରେ,
ତଥାବି ହାରିଯାଇନି କେବେ
ଜୀବନ ସଂଘର୍ଷରେ,
ଚାଲିଛି ମୁଁ ଜୀବନ ରାଜ ରାସ୍ତାରେ
ତୁମ ସ୍ମୃତି ଆଉ ଉପଦେଶକୁ
ପାଥେୟ କରି ନିର୍ଭୟରେ ।
ଜାଣିଛି ମୁଁ -
ତୁମେ ଶୂନ୍ୟରେ ମୋତେ ନିରେଖି ଦେଖୁଛ,
ଆସୁଥିବା ବିପଦ ସବୁକୁ ଆଡେଇ ଦେଉଛ ।
ମୋ ହାତଧରି ନେଇଯାଅ ବାପା
ମୋତେ ମୋ ସପନର ନଅରକୁ
ଢାଳିଦିଅ ତୁମ ଆଶିଷର ବାରି
ଆଉ ସୁଗମ କରିଦିଅ
ମୋର ଈପ୍‌ସିତ ପଥକୁ ।

ଚେତାବନୀ

ହରପ୍ରିୟା ଧୀର
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା(ସଂସ୍କୃତ ସମ୍ମାନ),

ମନେପଡେ ସେ ଦିନର ସାଙ୍ଗସାଥି ମେଳ
ନଥିଲା ପପ୍‌ଜି ନଥିଲା ଫ୍ରିଫାୟର ଖେଳ
ସାଥୀ ହୋଇ ଖେଳୁଥିଲୁ ଅବା କେତେ ଖେଳ
କେତେ ରାଗ ରୁସୁଥିଲୁ ହୋଇ ସାଙ୍ଗ ମେଳ ।।
ଗାଁ ଶେଷ ମୁଣ୍ଡ ସେହି ଉଛୁଳା ନଈରେ
ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଡେଇଁଥିଲୁ କେତେ ଆନନ୍ଦରେ
କାହିଁ ସେହି ନଦୀକୂଳ ଆଜି କାହିଁ ସାଙ୍ଗମେଳ
ଏବେ ସର୍ବେ ଖେଳୁଛନ୍ତି ପପ୍‌ଜିର ଖେଳ ।
ଲାଗେ ସତେ ହଜିଯାଉଛି ପିଲାଦିନ !
ବଦଳୁଛନ୍ତି ନବପିଢ଼ି,
ଜାଗିଉଠ ପିତାମାତା
ଦିଗହରା ସନ୍ତାନଙ୍କୁ
ଦେଖାଅ ହେ ଭଲ ରାସ୍ତା ।
ସଜାଡ଼ି ଦିଅ ନଈକୂଳ,
କୂଳୁ କୂଳୁ ହୋଇ ବହିଯାଉ
କାଚଧାର ପାଣି ତା'ର
ସେଇ ଧାରେ ହଜୁ ପୁଣି
ଶୈଶବ ତୁମ ସନ୍ତାନର ।।

ମାତୃକୃପା

ଭାରତୀ ଭଞ୍ଜ
+୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ (ଇତିହାସ ସମ୍ମାନ)

ମାଆ ଜାଣିଛି ତୋ ବିନୁ ମୋର,
ଆଉ କେହି ନାହିଁ ଆପଣାର ।
ତୁହି ମୋର ସୁଖ ଶାନ୍ତି,
ତୋ ବାହୁ ଛାଇରେ ଘର ।
ମାଆ ଜାଣିଛି ....
ବିଶ୍ୱାସର କାନ୍ଥ ଦେଇ,
ତୋଳିଛି ମାଆ ମୋ ଘର ।
ତା' ଉପରେ ଲେପିଛି ମା,
ଯତନେ ନାମ ତୋହର ।
ମା' ତୋ କୃପାରେ ଗଢା ଛପର,
ନାହିଁ ଝଡ ବତାସକୁ ଡର ।
ମାଆ ଜାଣିଛି .... ।
ଅଶ୍ରୁହାର ଧୂପ ଦେଇ
ପୁଜୁଥାଏ ନିତି ନିତି ।

ସମର୍ପଣ ଫୁଲ ଦେଇ ଜଣାଏ ପ୍ରଣତି ।
ମା' ତୋ ପ୍ରସାଦ ବୋଲି ମୁଁ ପାଏ,
ଆହା ମଧୁର ହସରୁ ତୋର
ମା'ଜାଣିଛି ତୋ ବିନୁ ମୋର,
ଆଉ କେହି ନାହିଁ ଆପଣାର ।
ସାରା ଦିନ କରେ କାମ,
ଜପି ଜପି ନାମ ତୋର ।
ସବୁଥିରେ ତୋତେ ଦେଖି,
ହୁଏ ମୁଁ ଅଧିର ।
ମା'ତୁ ସକଳର ଅଧିଶ୍ୱରୀ,
ଘେନ ଭକତି ପ୍ରଣତି ମୋର ।

ମନେ କାଜି ଅକଏ ଠଅରେୟାରେ

ସୁକୁଦେବ ସିଂ
+୩ ବର୍ଷ କଳା, ଓଡିଆ ସମ୍ମାନ

ଢୋଲ ଦୁମାଂ ସାଡିତାନା ଶୁଣୁନ ଆଖାଳାରେ,
ହାଉସି ମନେ ଆନ୍ଧାରାପାଗୋ ଗୀତି ବିଛିନାରେ ।
ଆପୁନ ତାଇଁଦୋ ଲଡତିୟାଂ ଇଡିଦ୍ୱାରରେ,
ଏଙ୍ଗାମେ ତାଇଦ ହରତିୟା ଅଳାବିତାରେ ।
ସୁଙ୍ଗୁତିକ ତାଙ୍ଗି ତିୟାଂ ତାଲା ହରାରେ,
ଅକ ଲେକାଇଁ ସେନା ମାଚି କାରାମ ସୁଶୁନ୍ ଦରେ ।
ଢୋଲ ବାଜାଣା ସାଡିତାନା ହାତୁମୁଡିରେ,
ଏସକାର କେଇଁ କାଇପାଳି ତାନା ଅଳାବିତାରରେ ।
ଆପୁନ ତାଇଁଦୋ ଲଡତିୟାଂ ସଠା ସାବ୍ କାତେ,
ଏଙ୍ଗାଞ୍ଜି ତାଇଂଦ ଏରାଂତାନା ଏପେରାଂୟାତେ ।
ସୁଙ୍ଗୁତିକ ଗାଇଜିଆଁ ବାକିଳି ପାଂରମରେ,
ଅକଲେକାଇଁ ସେନା ମାଚି ବରଦାରମ ଦରେ ।
ପେଲା କୁଟୁମ ଆଳିସାଇଁ ତାନାକ ନାରାତା ଅଳାଇ ସେନତ,
ସାଇ ପଡିଶାକ ଚୁଣ୍ଡୁଲାଇତାନା ହୟନ ଅଳାଇଁ ପେଲା ଅତେ ।
ନାତାଗାତାକ ହଂସଳାଇତାନା ଆଣାଦି ଦୁରାଂ ଆତେନ ତେ,
ଜୁଳି ଯକାକ ଲାନ୍ଧାଇତାନା କାରାମ କାହାନୀ ଆୟମତେ ।
ଅଳାଃ ହଳକ ମାନାଇଁତାନ୍ ସେନଃ ଜାହାଲି ହନରତେ,
ଯେତାଏ କାକ କୁଲଯାଇ ବଙ୍ଗା ଗରାମଥାନ ତେ ।
ଆବା ମାକିନ୍ ମେତାଇଁତାନ ଅଲ୍‌ପଢାଓ୍ୱ ନାଗେନତେ,
ଟାକା ପଇସା ଆରଜାଓ୍ୱ ଗେକାଇଁ ଚାକିରୀ କେୟାତେ ।
ସାଙ୍ଗିଇଁ ଦିଶୁମ ସେନଃ ଜମକାଇଁ ହାତୁବାଗେ କାତେ,
ତାଇୟୁ କାଇଁ ଏନ୍‌ସାଇରେ ଯତଃ ରିଳିଇଁଆତେ ।
ଦୁନିଆଁରେ ନାପାମ କାଇଁ ନାଓ୍ୱଆ ହଳକଲଃତେ,
ଇତୁଗେକାଇ ନାଓ୍ୱଆ ନାଓ୍ୱଆ ରୀତିନୀତି ଆକତାଃତେ ।
ମନେ ତାଇଁଦ ଛାନ୍ଦାଓ୍ୱଆ କାନା ରତୁବାନାମ ସାଡିରେ,
ନେଗ୍ ଆଘର୍ ଶୁଶୁନ ଦୁରାଂ ମେନାଃ କୁଳାମ ବିତାରରେ ।
ସୁତୁଃୟାଇଁ ସବେନ୍‌ଗେ ଅଲ୍‌ପତାଓ୍ୱ କଲଃତେ,
ତବେରେ ଏନାଂ ସନେର ସାନ୍ତାଓ୍ୱଁ ତାଇୟୁ ଦିଶମ୍ ତାଲାରେ ।
ସବେନ୍‌କୋ କ କଙ୍କା ତାନାଃ ଆକଆ ନିଜର ଉଡୁଃରେ,
ନେ ତାଇଁଆ ମନେ କାଜି ଅକଏ ଠଅରେୟାରେ ।
ନେ ମନେକାଜି ଅକାଏ ଠଅରେୟାରେ ।

ଜୀଓ୍ୱୀ ଗାତେ

ନମିତା ହେମ୍ବ୍ରମ୍
+ ୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ବାଗାନ୍ ରିନିଜ୍ ଚେଣେ ଇଞ୍ଜମା
ଡାର୍ ଡାର୍ ଇଞ୍ଜ ଟୁଡାଙ୍ଗ ବାଲାୟ ।
ହାନା ଡାର ନଓ୍ୱା ଡାରରେ
ଆସାରା ଗେଡିଞ୍ଜ ବାନୁଃ ॥୧॥
ଲାଫାଙ୍ଗ ଡାର୍ ରିଞ୍ଜ ଆବଃ ରେମାଃ
ହିସିଦ୍ ହୟ ଗେଃ ଇଞ୍ଜରେ ବାୟରୀ
ଫେଡ୍ ଡାର୍ରିଞ୍ଜ ଆବଃ ରେମା
ଆୟ ବାବାଗେ ଇଞ୍ଜରେ ବାୟରୀ
ଲାଫାଙ୍ଗ ଡାର୍ ରିଞ୍ଜ ଆବଃ ରେମା
ପାଖାଣାଃ ଗେଡିଞ୍ଜ ବାନୁଃ ॥ ୨॥
ଦେଲା ଗୋ ହିଜୁଃ ତିଞ୍ଜ ମେ
ଦେଲା ସେ ଗୋ ସେଟେର୍ ଗଦଃମେ
ଆୟ ବାବା ଆକଟ ଖାଂଚାର ଖନ୍
ହାଲ ଇଦି ଇଞ୍ଜ ମେ ॥ ୩ ॥
ଜାହାଁ ତିନାଃ ଇଞ୍ଜ ହହୟ ରେହଁ
ଜା ହାଁ ତିନାଃ ଇଞ୍ଜ ରାଃ ହମର
ବାଂଗେମ ହିଜୁଃଆ ବାଂଗେମ୍ ସେଟେରଃ
ଦୁଃଖ ମନେ ଜୀଓ୍ୱୀରେ ॥ ୪ ॥
ବାଗାନ୍ ରିନିଞ୍ଜ ଚେଣେ ଇଞ୍ଜମା
ଡାର୍ ଡାର୍ ରିଞ୍ଜ ଟୁଡାଂ ବାଲାୟ
ହାନା ଡାର ନଓ୍ୱା ଡାର
ଆସାରା ଗେଡିଞ୍ଜ ବାନୁଃ ॥ ୫॥

ପାର୍ସୀ ଲାକ୍‌ଚାର

ସନିଆ ବାସ୍କେ
+୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ
କଳା(ଅର୍ଥନୀତି ସମ୍ମାନ),

ନିତ୍ ହଃ ଗୁଡ୍ ଗୁଡାଉ ହୁୟୁହ ଆଃ
ଭଗ୍ନାଡି ରେନାଃ ଟାମାକ୍
ଅନା ଆଞ୍ଜିମ ତେ ସସନଃ ସାଂଅତା ରେନ୍ ହଳ କ
ଏଭେନହ ମା
ଆର
ନିଜର ସାଂଅତାରେ ଜୁୟୁହ କାନ
ନାହାଚାର କଚ୍‌ଲନ୍ ଶାସନ
ବିରୁଧ ରେ କ
ହୁକ୍‌ରାଓ୍ୱି ଦାଳେୟାଃ ମାଃ
ଶସନଃ ସାଂଅତା ରେନାଃ କୁକୁମ୍ କ
ସାରି ଅଚ ଦାଳେୟାଃ ମାଃ
ପାର୍ସୀ ଲାକ୍‌ଚାର ନାହାଚାର
ଆର୍
ବୁରୁ ହାରା ଦାଃ କ
ରାଫା ଦାଳେୟାଃ ମାଃ ।

କୁଲି ହପନ ଗୃନ୍ଦ ଆଡିଗେ ଶାସେତା

ନମିତା ହେମ୍ବ୍ରମ୍,
+ ୨ ଦ୍ବିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ଆଡି ସେର୍ମା ପୁରାଉ ରେନାଃ କାଥା ମିଦଟାଂ ଆତୁରେ ମିଦଟାଂ କୁଲି ତାହେଁ କାନା । ଉନିୟାଃ ଞୁତୁମ ଦ ବାହା । ଞୁତୁମ ତାୟ ଚେଦ ଲେକା ଆଜାଃ ଗୁନ୍ ହଁ ଅନକାଶେ ବାହା ଲାଳାୟ ଲକା ଆଜାଃ ଲାନ୍ଦା ଆର ରନ୍ଦ । ଯେମନ ଆଜାଃ ରଳ ଲାନ୍ଦା ତେଗେ ମୁହୁଁନୀ ଲେକାଗେ ବୁଝାବ ଆ । ଉନି ଆତୁରେ ଦମେ ବେଶ କ ଞାମେୟା ଆର ଆଜ ହଁ ଜତ ହଳାଃ କାଥା ମାନାଓ୍ବ ବାତାଓ୍ବ ତାହେଁ ଦ ।

ଦିନ ଲାହା ଇଦି ୟେନା ଅନା ସାଓଁତେ ଆଜ ହଁୟ ସେଣା ଇଦି ୟେନା । ବାହାଦ ପୁଇଲୁଃ ଆତୁ ରେନାଃ ସ୍କୁଲରେ ପଚଂମ କ୍ଲାସ୍ ଧାବିଜ୍ ଏ ପାଳହାଓ୍ବ ଏନା । ଇନାତାୟମ ଆଜ୍‌ଦ ବାହାର ଦିଶମ୍ ହଷ୍ଟେଲରେ ତାହେଁ କାତେ ମେଟ୍ରିକ ଆବିଜ ପାଳହାଓ୍ବ ଏନା ମେଟ୍ରିକ ପାସ ତାୟମ ଆତୁ ସୁର ବି.ବି.ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଭୂର୍ତୀ ୟେନାୟ ଇନା ତାୟମ ବାହାଦାଃ ମିଃଟା କଳା ସାଲାଃ ଞ୍ଜାପାପ ଦୁଇ ଏନା । ଇନାତାୟମ ଉନିକଳା ମେତାଦ୍ ଦେୟାୟ୍ ବାହାଦ, ଇଞ୍ଚ ଆମିଞ୍ଚ ସିବିଲାମା ଆର ଆମ ସାଲାଃ ସିବିଲ ସାଗାଇ ଦହ ସାନାଞ୍ଚ କାନା ଉନି କଳା ହାଃ ଞୁତୁମ ଦ ସାଗେନ । ସାଗେନ ଦ ଅଲଃ ଦୟ ବାଗି ଆକାଦ ତାହେଁନ । ସାଗେନ ସାଲାଃ ବାହା ହାଃ ସିବିଲ ସାଗାଇ ବଳାଓ୍ବ ଏନା । ବାହା ସାଗେନ ସାଲାଃ ସିବିଲ ସାଗାଇ ଦହ ସାଓ୍ବେଁତେ ଆଜାଃ ରଳ ଲାନ୍ଦା ଆରୀଚାଲୀ ଜତ ବଦଲ୍ ଏନା ।

ଇନାତାୟମ ବାହା ହାଃ ମା ଫୋନ ବାୟ ତାହେଁକାନା, ଉନିଦ ଅଳାଃ ରେନାଃ ଫୋନ ବାୟ ତାହେଁ କାତେ ସାଗେନ ସାଲାଃ ଏ କଥାଃ ତାହେଁଦ ।

ନଂକାଗେ ଦିନ ପଲମେନା ମିଦଦିନ ହିଲଃ ବାହା ଫୋନ ତେ ରପଲ ଅକ୍ତରେ ଆଜ ଆୟ ବାହାୟ ଞେଲ କେଦେୟା ଇନା ତାୟମ ବାହାୟ କୁଲି କେଦେୟା, ବାହା ବିଟି ଫୋନତେ ଅକୟ ସାଲାଃ ଏମ କାଥାଃ କାନ ତାହେଦ୍ । ଇନା ତାୟମ ବାହାୟ ମେନ କେଃଆ ଆୟ ମିଦଗାତେ କୁଲି ସାଲାଃ ଇଞ୍ଚ କାଥାଃ କାନ ତାହେନ । ବାହା ଏଳେ କାଥା ମେନକାତେ ଆଜ ଆୟୟ ଭୁଲାଇ କେଦେୟା, ବାହାଦ ସାଗେନ ଉଡି ଜୁର ଏ ସିବିଲାୟ ତାହେଁନ ଉନି ସାଲାଃ ମିଃଦିନ ବାୟ କାଥା ଲେନ ଖାନ ବାୟ ତାହେଁ ଦାଲେୟାଃ-ଆ । ଦିନ ପାରମେନା ବାହା ମିଦ୍‌ଟାଂ ଫୋନ କ କିରିଞ୍ଚ ଆଦେୟା । ଅନା ଫୋନ ତେ ସାରା ଘାଳିକଏ କାଥା ୟେନା । ଅନା ତାୟାମ ମିଃଦିଦନି ହିଲଃ ସାଗେନ ଏମେନ କେଃଆ ବାହା ଇଞ୍ଚ ସାଲାଃ ଞାପାମମେ ଏନଖାନ ବାହାମା ସାଗେନ ଆଡିଜୁର ଏ ସିବିଲ ଆୟା ଆଦ ସାଗେନ ନାଃ କାଥାରେ ତାହେଁ ୟେନା ଆର ରେବେନ ଏନାୟ । ଆର ଏଞ୍ଚାପାମା ଏନା ।

ବାହା ଅନକା ଗେ ରପଲ ମିଃଦିନ ହିଲଃ ବାହା ଅଳାଃରେ ଜତ ହଳକ ବାଡାୟ କେଦେୟା ବାହା ମାଇଁଦ କଳା ସାଲାଃ ସିବିଲ ସାଗାଇ ଏ ଦହ ଆକାଃ-ଆ ଅନାତେ ଦିନଗେ ଫୋନତେ ରପଲ କାନାୟ । ଇନାତାୟ ବାହାଦ ଅଳାଃହଳକ ମେତାତ୍ ଦେୟା । ଉନି କଳାଦ ହିଲିଞ୍ଚ କାୟ ମେ । ଏନ ଖାନ ଏନ ଖାନ ବାହା ମା ସାଗେନ ଆଡି ଜୁର ଏ ସିବିଲ ଆୟା ଉନି ହିଲିଞ୍ଚ ଲାଗିନ ଯୁଗ୍ ଦିନ ଚାବାଃ ରେହଁ କାହାଦ ସାଗେନ ବାୟ ହିଲିଞ୍ଚ ଦାଲେୟାୟ । ଇନାତାୟମ ବାହା ଠେନ ଖନ ଫୋନକ ରେଜ୍ କେଦେୟା ଇନା ତାୟମ୍ ବାହାଦ ଆଡି କଷ୍ଟରେ ତାହେଁ ୟେନା । ଫୋନ ରେଜ ଇଦି ତାୟମ ବାରଦିନ ପଲମେନା ଇନା ତାୟମ ବାହାଦ ଫୋନ ଆର ହଁକ ଏମାଦେୟା । ଫୋନ ଞାମ ତାୟମ ଆରହଁ ବାହାଦ ଅନକାଗେ ସାଗେନ ସାଲାଃ ଏ କାଥା ୟେନା । ଇନା ତାୟମ ଆର ମିଦ ଥାଉ ରପଲଃକ ବାଡାୟ କେଦେୟା । ଆଦ ବାହା ଦକ ଦାଲ କେଦେୟା ଅଳାଃରେ । ଆର ତାହେଁ ୟେନା । ଫୋନ ରେଜ ଇଦି ତାୟମ ବାରଦିନ ପଲମେନା ଇନା ତାୟମ ବାହାଦ ଫୋନ ଆର ହଁକ ଏମାଦେୟା । ଫୋନ ଞାମ ଞାମ ତାୟମ ଆରହଁ ବାହାଦ ଅନକାଗେ ସାଗେନ ସାଲାଃଏ କାଥାୟେନା । ଇନାତାୟମ ଆର ମିଦ୍‌ଥାଉ ରପଲଃକ ବାଡାୟ କେଦେୟା ଆରହଁବାହା ଦକ ଦାଲ କେଦେୟା ଅଳାଃରେ । ଆର ଫୋନ ହଁକ ରାପୁଦ କେଦ୍ ତାୟା । ବାହା ହାଃ ମନେ ଆଡି ଜୁର କଷ୍ଟ ୟେନା ଆର ଆକ ଅଳାଃ ହଳହଁ ବାକ କୁସିୟାଦ୍ ଦେୟା । ଆରଆଜଆୟ ହଁ ଆଡି ଜୁର ହାକେତ କେଦେୟା ବାହା ଯାହାଁନାଃଏ କାମିରେହଁ ଆଜ୍ ଆୟଦ ବାୟ ଞୁତୁମାଃଆ । ଆର ଅଳାଃରେ ଦାକା ହଁ ବାକ ଏମାଦ୍ ଦେୟା ।

ଇନାତାୟମ ବାହା ମିଃଦିନ ହିଲଃଗାତେ କୁଲିୟାଃ ଫୋନ ଞାମକାତେ ସାଗେନ ଫୋନ ଆଦେୟା ଆର ଆଜାଃ ହାରକେତ କାଥାୟ ଲାଇ ଆଦେୟା । ଇନା ତାୟମ ସାଗେନ ମେତାତ୍ ଦେୟାୟ ବାହା ଇଞ୍ଜୁଦ ଆପେ ଅଳାଃ ଇଦିୟିଞ୍ଚମେ । ଦଣ୍ଡେ ଦ ଆଲେଅଳାଃ ହଳ ଆଡି ଜୁର କ ଦାଲ୍ ହାର୍କେତ ଇଞ୍ଚ କାନା ।

ଅନା ମାଳାଂରେ ସାଗେନ ବାହାୟ ମେତାତ୍ ଦେୟା ଆମଦ ଇଞ୍ଚ ହିଲି ବାୟ କୁସି ୟାମ କାନା । ଆର ଇଞ୍ଚ ଆଲେ ଅଳାଃ ଇଞ୍ଚ ଇଦି ମେ ଖାନ ଆଲାଂଆଁଃ କାଥାକ ବାକିନ ବୁଝାଉଥା । ଇଞ୍ଚଦ ଆମ ବାଞ୍ଚ ଇଦି ମେୟାଁ ଯୁଦିଞ୍ଚ ବାପ୍ଲାଃ ଖାନ

ଆଲେ ଅଳାଃ ହଳାଃ କୁସିତିଞ୍ଜ ବାପ୍ଲାଃ-ଆ । ଆର ଅକଯ କୁଲିଞ୍ଜ କୁସିୟାୟା ଉନିଦ ଆଲେ ଅଳାଃହଳ ଯେମନକ କୁସି ହାୟମା । ଇନା ତାୟମ ବାହାୟ ମେନ କେଃଆ ଇଞ୍ଜଦ ଆପେ ଅଳାଃ ବାମ ଇଦି ଇଞ୍ଜା ଇନା ତାୟମ ସାଗେନ ମେନ କେଃଆ ଇଞ୍ଜଦ ବାଞ୍ଜ ବାଡାୟା ।

ଅନକାଗେ ବାହା ସାଗେନ ଆଡିଗାନ କାଥାୟ ମେତାତ୍ ଦେୟା ଏନ ରେହଁ ସାଗେନ ବାୟ ରେବେନ ଲେନ୍‌ଗୋୟା ଇଦି ଲାଗିନ । ଆଦ ବାହାୟ ଉୟହାର କେଃଆ ଇଞ୍ଜାଃ ଜୀବନରେ ନଙ୍କା ହୁୟୁଃ ମେନ୍ତେ ବାଞ୍ଜ ବାଡାୟ ଲାଃ-ଆ । ଆଦ ବାହାମା ଆକ ଅଳାଃ ରେମା ବାକ ସିବିଲାୟ କାନା ଯାହାଁତିନ ରେଗେ ରେଗେଞ୍ଜ ଆଜଏ ଭାବି ଲେଃ ଆ ଆଲେ ଅଳାଃ ହଳ ବାକ ସିବିଲାଞ୍ଜ ରେହଂ ଦାରେ ଉମୁଲ ମେନ୍ତେ ଛାତା ଦାରେଞ୍ଜ ଞାମ ଆକାନା । ମେନ ଖାନ ଅନା ହଁ ବାଂ ହୁଇଲେନା ଜହାର ଆତେ ବାହାଦ ସେର୍ମା କୟଃ କାତେ ମେନ କେଃ-ଆ ସାରିଗେ କୁଳିହପନ ଜାନାମ ଦ ଚାନ୍ଦ ଆଡିଗେ ଶାସେତା ।

ଜାନାମ୍ ବାବା

ଦିଲ୍ଲୀପ କୁମାର ମାରାଣ୍ଡି,
+୩ ଶେଷ ବର୍ଷ କଳା, ଅର୍ଥନୀତି ସମ୍ମାନ

ଜୀବନ ରେନାଃ ଲାଢାଇରେ ଏକେଲାଗେ ଲାଢାଇ ୟାୟ ଉଦଗାର ଦାଃଦ ବାଂ ସାରୀଗେତ ଠପ୍ ଠପ୍ ମାୟାଁମଗେ ଜରଃ ଆ । ଗିଦ୍ରାକ ସାନାମ୍ ସୁଖ ଲାଗିଦ ଆଜାଃ ଜୀଓ୍ୱି ଆଲୟାୟ ତିନାଃ ହାର୍କେତ ଶାସେତ୍ ନଆଁ ଜୀଓ୍ୱି ହଲ୍ଲରେ ସାଜା ଓ୍ୱେୟାୟ । ସାରୀଗେ ନଆଁ ଦୁନିଆଁରେ ଉନିଦ ଆଡି ମାରାଂ ହଳ କାନାୟ ଜାହାଁୟ ଦ ବାଂ କାନାୟ ଉନିଦ ସୁପର ହୀରୋ କାନାୟ । ଉନି ସୁପର ହିରୋ ଦ ଯାହାଁୟ ଦ ବାଂ, ଜାନାମ ବାବା କାନାୟ ।

ଆଡିନାପାୟ ମଲଂ ଆର ହଳକାନାୟ ଉନିଦ, ଜାହାଁୟାଃ ବହଃଚେତାନ୍‌ରେ ବାନାମ ବାବାହାଃ ତି, ମେନାଃ-ଆ ଜୀବନ ରେନାଃ ସାନାମ ଦୁଃଖ ହଁୟ ପୁରାଉ ଦାଲେୟାଃ-ଆ ଉନି ଦ । ଜାହାଁୟାଃ ତି ସାଓ୍ୱେଁ ଜାନାମ ବାବାହାଃ ତି.ମେନାଃ.ଆ ବୁଝାଭ ଗଦାମ୍ ଜତ ମେନାଃ ଲେକାଗେ, ବାବା ମେନାୟ ଖାନ ସୁରରେ ଦିଲ୍ ଦାଲେ ହଁମ୍ ବୁଝାଓ୍ୱା କୁଲ୍, ତାରୁବ ଲେକାଗେ ବାବା ମେନାୟ ଖାନଦ ସାଓ୍ୱେଁରେ ॥

ବାନୁଃ ଦ ତିସ୍‌ରେହଁ ବାୟ ମେନା, ବାନୁଃ ତାୟରେ ହଁ ପୁଇସା ପକେଟରେ ।
ଜାନାମ ବାବା ଖନ କିଷାଣ ଦ ବାନୁଃ କଓ୍ୱା ନଆଁ ଧାର୍ତୀ ପୁରୀରେ ॥
ଜାନାମ ବାବା ଦ କାନାୟ ସିଞ୍ଜ ଚାନ୍ଦ ଲେକାଗେ,
ସିଞ୍ଜ ଚାନ୍ଦକାନାୟ ସିଜିନିୟାଁଗେ ॥

ଜାହାଁତିନାଃ ରୁଠି ସିତୁଂରେ ହଁ ଆଜ୍‌ଏ ସର୍ଜାଉଗେ
ଆଜ ବାଖାନ ତାହେଁନା ଞୁତାତ୍‌ଗେ ॥
ଆୟଦ ଜାନାମିୟା ଜାନାମାକାତ୍ ମେରେହଁଗେ,
ଉପୁରୁମ୍ ଦ କାନାୟ ଜାନାମ୍ ବାବାଗେ ॥
ଆୟଦ ତାଲାମ୍ ଏ ଚେଦ୍ ଆମ ରେହଁଗେ,
ତିଙ୍ଗୁ କେଟେଜ ଜୟ ଚେଦ ଆମ୍ ଜାନାମ ବାବାଗେ ॥
ନିତି ଯାହାଁୟ ଆପାତାଃ ଦୁଲାଳ ବାୟ ଭୟହାରେଃଆ
ଇନା ହିଲଃ ଉନିଦୟ ଭୟହାର ଗେୟା ଆକାହିଲଃ
ଆଜ ପାରି ଆପାଡ୍ ଏ ବେନାବଆ ॥
ଆର ବାଖାନ ଆପାତ ଗେ ଦୁନିଆଁ ଖନଗେ ଚାଲାଃ ଆ
ଆକାତି ସାବ କାତେ ତାଲାମ୍ ଏ ଚେଦ୍ ଆଦ ମେୟାଁ ନଆଁ ଅତ୍ ହାସାରେ
ଅନାତି ତିସ୍‌ରେହଁ ବାୟ ଆଲାଃ ଗିଡି କାଃତାମାୟ ଜୀବନରେନାଃ
ତାଲାମ୍ ଡାହାରରେ ॥
ନଆଁ ଦୁନିଆଁ ହଁ ଦେଖାଅ ଆମାୟ ଗଃ କାତେ ଆଜାଃ ତାରେନରେ
ହାରାଲେନ ଖୀନେମ ଆଜାଃ ତାରେନ୍ ଖନଦ୍ ଜତଓ୍ୱାଃ ଏ ଗଃହଟ
ଆମା ଆମାଃ ତାରେନରେ ॥
ସାରୀଗେ ଦୁନିଆଁରେ ଉନିଦ ଆଡି ମାରାଂ ହଳକାନାୟ
ଉନିଦ ଜାହାଁୟଦୟ ବାଂକାନାୟ ଉନିଦ ସୁପର ହିରୋ କାନାୟ,
ଉନି ସୁପର ହିରୋଦ ଜାନାମ ବାବା କାନାୟ ॥

Departmental Seminars

DEPARTMENT OF HISTORY
15.12.2021

DEPARTMENT OF POL. SCIENCE
17.12.2021

DEPARTMENT OF ECONOMICS
14.12.2021

DEPARTMENT OF PHILOSOPHY
18.12.2021

DEPARTMENT OF ODIA
02.12.2021

DEPARTMENT OF SANSKRIT
08.12.2021

Departmental Seminars

DEPARTMENT OF ENGLISH

DEPARTMENT OF MATHEMATICS

DEPARTMENT OF PHYSICS

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

1-12-22

DEPARTMENT OF BOTANY

DEPARTMENT OF ZOOLOGY

18-12-2021

DEPARTMENT OF COMMERCE

07-12-2021

TRIBAL UPRISING OF MAYURBHANJ IN 1949

Dr. Jatindranath Singhdeb Sachan
Reader in History

During the colonial rule Orissa was divided into the Mughalbandi district of Cuttack, Puri and Balasore along with 26 *Garjats*.[1] Among all the *Garjats* Mayurbhanj was the largest one in area and Population. It covered a vast area of 4243 square miles and its population was 8,86, 745 in 1931.[2] The annual income of the state was Rs. 28,22,675 out of which paid tribute Rs. 1067 only annually to the British.[3]

The feudatory state of Mayurbhanj was dominated by the tribes like the *Kols, Santhals, Bhumijas, Dharuas, Hos, Bathudis, Bhuyans, Lodhas, Kharias* and others. The tribes are generally peace loving people who believe in honesty, frankness and austerity.[4] But they suspect the people of coastal areas to whom they consider as *Dikus*.[5] The *Garjat* ruler of Mayurbhanj appointed the educated Bengali and coastal people in high administrative posts. They also appointed most of them as *zamindars* and *pradhans* in 17 *praganas* and 96 *pirs* of the state.[6] The *Garjat* rulers were paying tribute and royalty to their state. In turn the British army helped them to suppress internal problems and external invasions. Under the British rule the rulers felt safe. They forcibly collected various taxes from the poor subjects.[7] There was no civil liberty. Nor was any convenient means to present their grievances. The people were arrested, fined, imprisoned and tortured on minor issues.[8] *Bethi* system was a common practice in the feudatory states. A tribal has strong devotion to the soil and society.[9] The frequent land settlement and land grabbing in the state created tension among the tribes. All these factors were responsible for the tribal uprising in 19th and 20th century in Mayurbhanj.

The tribal agitation of 1949 in Mayurbhanj was one of the most significant events from the political point of view. It continued only for a month, but was the great headache to the makers of modern Orissa Province as well as the makers of Modern India. The divide and rule policy of the British government which alienated the tribes from the non tribes served as the background of the uprising.[10] It was an agitation not directed against the British Authority but against the independent Inian territories. At that time the tribes were called *Kalapithias* and the non-tribes were the *Hatuas* in Mayurbhanj.[11] The *Hatuas* were the *Dikus* who exploited the *Kalapithias*, i.e., the tribes and the backward people of the State. That is why they intended to keep Mayurbhanj as an independent autonomous unit with a representative government and the king as the nominal head of the State. When the government declared the merger of the State with Orissa, the innocent tribal people of the hilly areas who had been suffering for a long time, woke up from their slumber and raised their voice under the tribal leader Sunaram Soren. In fact, it was a revolt of the tribals with their primitive weapons and the non tribals with their modern sophisticated weapons.[12] So the suffering on the side of the Adivasis was unprecedented.

Sunaram Soren started his career as a dynamic tribal leader with enormous courage and confidence. He was born and brought up in the village Hesla near Bahalda in the District of Mayurbhanj on 4th February 1918.[13] He completed his graduation and law degree at Ravenshaw College, Cuttack; then practiced law at Baripada in 1940. Being influenced by the freedom movement, Sunaram organized the Adivasis in a meeting at Badamtalia near Rairangpur in 1939. In spite of the restrictions of the British government, more than 5000 Adivasis from all parts of Mayurbhanj gathered there. He addressed the Adivasis to unite and come to street leaving forests and fields for the sake of the mother land.[14] His fearless speech created awareness and confidence among the tribes.

Jaipal Singh a western educated tribal leader of South Bihar organized the tribals under the banner of Adivasi Mahasabha in 1937 with its headquarters at Ranchi.[15] The aim of the tribes had to demand for a separate tribal state called 'Jharkhand' within the Indian dominion. His movement gained momentum in Bihar in 1947 and the adjoining areas of Orissa, West Bengal and undivided Madhya Pradesh.[16]

As a tribal leader Sunaram Soren was greatly influenced by the political philosophy of Jaipal Singh and formed Mayurbhanj Adibasi Mahasabha in 1946 with its headquarters at Rairangpur.[17] He was unanimously elected president, Mahendranath Murmu vice president, Shyam Charan Murmu general secretary, Sundar Mohan Hansdah councilor and Ghasiram Sandil chief commander of the Adivasi Mahasabha. Sub divisional and village units were formed in the tribal dominated areas. Membership was opened to all irrespective of religion, caste and sex. Gradually the Mayurbhanj Adivasi Mahasabha emerged as a political party like Prajamandal in political scenario of Mayurbhanj state.[18]

The aims and objectives of the Mayurbhanj Adivasi Mahasabha were :

1. To create political awareness among the people of Mayurbhanj.
2. To work for the development of the poor and illiterate people of the state.
3. To maintain the integrity and independence of Mayurbhanj.
4. To establish responsible government in a peaceful manner under the aegis of the Maharaja.
5. To establish *gram panchayat, vyavastha parisad*, and *praja sabha* for the better administration of the state.[19]

Mayurbhanj Adivasi Mahasabha accepted green flag and green cap as their Logo to be used by all members. There was the sign of plough and sun on the cap of the president. The commander's cap was designed with a plough and three strokes on its left and right sides.

Sunaram went on to tour from village to village to organize the tribals. The villagers greeted him everywhere from the core of their hearts. In some places, his body was fully covered by the garlands of various wild flowers and his feet were washed by turmeric water. He was even presented garlands of coins and currency notes as a token of their love and affection for the man. Even the non tribal leaders like Pramod Ghose, Nilamani Tripathi and Jainarayan Singbabu were greatly influenced by the Adivasi movement of Sunaram Soren. He used to wear a Jacket made of tiger skin and the garland of boiled eggs, vegetables, greens and dried fish with a *Kendra* in his hand.[20] The use of tiger skin indicates the bravery of all the tribes whereas the garland indicates the auspicious sign for them. The *Kendra* indicates the tribals' love for their culture.

The armed rebellion of the tribes of Sareikala and Kharasuan under the leadership of Krishna Ballav Sahay to merge with Bihar infused new spirit among the tribals of Mayurbhanj. Again their success worked like a hardy tonic for the Adivasis of Mayurbhanj who resolved to follow similar course of action to break away from Orissa.[21]

On 16th September 1947 Sunaram Soren wrote to Maharaja Pratap Chandra Bhanjdeo, "Mayurbhanj is practically same with the Chhotnagpur ethnomically, culturally and geographically. So the amalgamation of the state with Orissa province does not arise. If the state will amalgamate with Orissa province then the Adivasis aspire that the state should amalgamate with Jharkhand the proposed Adivasi province, if at all, such a province constitutes in future.[22]

Maharaja Pratap Chandra Bhanjdeo was one of the benevolent rulers of Mayurbhanj state. He cleverly adjudged the sentiments of the tribals and undertook some reformative measures. He nominated 12 tribal leaders out of 51 members to the *Vyavastha Parisad* or the Constituent Assembly. They were Sakila Soren, Jadabananda Murmu, Shyam Charan Tudu, Mahendra Majhi,

Sunaram Soren, Shyam Charan Majhi, Karunakar Majhi, Baidhar Majhi, Bholanath Majhi and Ram Chandra Tudu. Maheswar Naik, a *Gond* was included and nominated as a cabinet minister that made the tribals very happy. The inclusion of tribal leaders in state administration made them feel largely satisfied. They raised the slogan :

"*Bhanj Disam Haq Abawa*

Akay Tuluj han Bang Missawa" [23]

(Mayurbhanj is ours; we will not merge with anybody.

Initially Sunaram Soren wholeheartedly supported the development works of the Praja Mandal government headed by Sarat Chandra Das. The tribals disrupted the attempts of holding meetings in Mayurbhanj by the Socialist Party leaders because the tribals opposed the merger with Orissa. Several meetings were organized in the villages like Jalghati, Pala, Saraskana, Paktia, Dighi, Kuliana, Bhadua, Kundalabani, Dakoi, Dublabeda, Jhaliamara and Betna. The tribal leaders passed resolutions to keep Mayurbhanj a centrally administered unit. [24]

On 4th July 1948, the premier Sarat Chandra Das declared that Mayurbhanj would not merge with any province. It would remain under the Union Government. He went to Delhi for the approval of the state ministry but failed. During the critical situation of India Sardar Patel did not accept the proposal of the Premier. In reply he said, "Don't like to be a frog in the well, try to swim in the deep sea. Lastly he warned to merge with Orissa or to face the consequences. [25]

The failure of Sarat Chandra Das in Delhi had tremendous impact on the tribal leaders of Mayurbhanj. They released the contents of his discussion to the press and informed the Vyavastha Parisad about the merger of Mayurbhanj with Orissa. On 12th September, the Adivasis of Bamanghati, Panchpir and Sadar Subdivisions met at Kharam Bera near Bisoi, which was central point of the three subdivisions. The tribals passed resolution unanimously and declared that Mayurbhanj would not merge with Orissa for the greater interest of the Adivasis. Then the tribals took oath to protest the merger of Mayurbhanj with Orissa till the end. They also decided to demonstrate a huge public meeting at Baripada. [26]

After the declaration of merger with Orissa on 15th September, the Adivasis organized the meeting at Baripada on 16th September 1948. Sunaram Soren, the president of the meeting demanded that the merger issue would be solved by a plebiscite. He argued that there would be no development work under Orissa because the annual income of Mayurbhanj state of rupees 45 Lakh would be spent for the whole people of Orissa. Firewood and construction materials of their houses would become scarce. Mayurbhanj would be economically exploited. Lands of Mayurbhanj would be purchased by outsiders at high rates. The officers would act as kings like at Koraput and Anugul. The dream of Panchayati Raj would never be realized. They would not get quick justice with minimum expense. The administrator would come from Cuttack and their brothers will exploit Mayurbhanj for their selfish interest. Lastly, it would be difficult to preserve the language, literature and the cultural heritage of the tribals. [27]

On 16th October, Maharaja Pratap Chandra Bhanjdeo and Premier Sarat Chandra Das went to Delhi and signed the merger agreement. The Dominion government took over the charge from 9th November 1948. [28]

The tribals openly began their agitation against the merger of Mayurbhanj with Orissa. The political vision of Sunaram Soren was to marge with Bihar and be a part of the proposed Jharkhand state. Being supported by the leaders of Bihar, the Adivasi Mahasabha selected nine tribal leaders to go to Delhi to present their demands. But their meeting with Sardar Patel and V.P. Menon was not peaceful. Patel said, "merge or be ready to face the bullets". Sundar Mohan Hansdah, a courageous tribal leader said, "We are ready to face your bullets" and left the place. Thus they

returned in vain with sorrow and disappointment. Nobody tried to understand the hopes and aspirations of the tribals. Then they shouted the slogan :

Misa anag Bihar Tuluj

Odisha Tuluj Bang Misawa.[29]

(We merge with Bihar not with Orissa.)

The Failure of Tribal leaders at Delhi was a great challenge to them. Sunaram called all the tribal people to demonstrate a huge rally at Baripada from 2nd November to 6th November 1948. The tribal leaders implemented *Gira Dak* and circulated the message from village to village. *Gira Dak* means an emergency call of the tribals moving a knot of rope from door to door. Sunaram's call was, "Country first and the harvest next" as it was the harvesting season. Sunaram came from Rairangpur to Baripada with a huge procession of men and women. They reached the circus ground on 1st November 1948. The general people locked the doors of their houses and dared not come out. There was fear and suspicion for 6 days at Baripada. The meeting continued day and night amidst songs, beating of drums and the speeches of their leaders.[30] They made a demand Draft and presented to the chief commissioner, D.V. Rege.

On 16th December 1948 V.P. Menon, the secretary of state, visited Baripada and announced the merger of Mayurbhanj with Orissa province with effect from 1st January 1949.[31] He convinced the leaders that culturally and economically the tie of Mayurbhanj with Orissa was much stronger and blamed some outsiders and vested intrest groups for misguiding the tribals.

The tribal leaders vehemently, opposed the merger of Mayurbhanj with Orissa. Sunaram Soren organized the tribes of Sadar subdivision mobilizing the knots. He went on foot and inspired the tribal leaders like Salhai Majhi of Gedrasahi, Ananta Majhi of Rangamatia, Khudiram Hembram of Kanjiasole, Mirja Hansdah of Kadadiha, Shyama Tudu of Khadika and Gopal Kisku of Kudalbani and others.[32] They took leadership at Bangriposi and the adjoining areas. After organizing the tribes Mayurbhanj Adivasi Mahasabha decided to start civil dis-obedience and non-cooperation movement on 8th and 9th January 1949 which they had theoretically learnt from Gandhi. The tribes decided not to pay any taxes, boycott the court of law and other offices, boycott Oriya language and introduction of Hindi in schools. On the other hand they decided to sell rice, paddy, foodgrains without restriction of boundaries and to bring firewood without any permit.[33]

The call of the rebellion was propagated by beating drums, moving knots and circulating pamphlets. There was complete unity and solidarity among the tribes of Mayurbhanj. The Santhals were at the forefront of the rebellion. They were supported by the tribes like the *Kols, Mundas, Bathudis* and *Kharias*. The rebellion spread like wild fire in Panchpir, Sadar and Bamanghati subdivisions. The law and order situation of the state had been disrupted. On 4th and 5th February, 19 tribals and 2 non-tribal leaders were arrested. The prominent tribal leaders were Sunaram Soren, Ghasiram Sandil, Dhyanchand Tudu, Laxman Murmu, Ram Chandra Majhi, Laxman Singh Purty, Karunakar Hembram, Lalmohan Murmu, Kandra Pigu, Sundar Mohan Hansdah and others. The two non-tribal leaders were Pramod Ghose and Nishamani Tripathy of Communist Party.[34] B. Mukharjee, the collector banned the Adivasi Mahasabha and declared Section 144 in the whole Bamanghati Subdivision.

As a revolutionary measure the tribals did not sell their food grains to the non-tribals. They did not come to village market to sell their goods. The rates of essential commodities grew high. The tribes cut the trees defying the forest rules. The collector of Mayurbhanj took some liberal attitude and allowed the tribals to prepare and sell *handia*. Some relaxation was given in forest rules. Being intoxicated by drinking *handia* the tribes agitated more vigorously each day. They even declared a cash prize of Rupees one lakh for the head of the Subdivisional officer, Amar Singh who had been newly appointed to quell the rebellion at the point of bayonet. On 6th February the tribes

assembled at Gunduria in the paddy field of one Prahallad Mohanta which was beside a stream Gudia Gada violating the declaration of Section 144 under the leadership of Sido Murmu of Andbandh. Their demand was to relase Sunaram, the hero of the movement and the other leaders. The tribals had their traditional weapons like the *lathis*, *tangias*, bows and arrows. As they came face to face with the force, they were warned by blank fire to disperse. But the tribal leaders went on inspiring the assembly with patriotic slogans:

Bahate Buru Benawa

Mayam Lingite gada Benawa

Ente rehan babaon bagia. [35]

(There will be mountain of heads, stream of Blood, yet they would not move)

The Superintendent of Police ordered *Lathi* charge to disperse the mob. But the tribes injured a constable and shot another by a pistol. As the movement became more violent, Amar Singh, the Magistrate in charge ordered firing. According to government report, the Gurkha battalions fired 28 rounds resulting the death of only 7 persons.[36] But according to Mansing Murmu of village Burupalsa who was injured but saved from Gunduria reported that the meeting ground had become reddish by the blood of the tribes. A Large number of dead bodies were taken from the ground and thrown away. Then D.V. Rege and the Maharaja Pratap Chandra Bhanjdeo paid a visit to the spot.

After the Gunduria incident, rebellion broke out at Jamda near Rairangpur and Bisoi where the casualty of firing was much larger. The tribal houses were burnt and innocent people were arrested at Nimdihi, Rairangpur, Chandikhamari, Janubutu, Bijatala, etc. On 23rd February the tribes of Tiring killed two non-tribals of Pan Community suspecting them as police informer. The police made charge sheet against 35 persons of that locality. [37]

There was a Vanadium Ceramic factory at Kuldiha near Rairangpur where most of the labourers were tribals. At that time more than 15,000 tribes gathered to damage the factory. After getting proper information, the District Magistrate reached at Rairangpur with the Superintendent of Police, Narasingha Rath and a band of force at night. He was confronted with road blockade at Bangriposi Ghat. When a tribe shot an arrow aiming at the driver, the force fired upon the mob. Some of them died in the Jungle and the others fled away. All these incidents created panic in the minds of the general people of Bamanghati. The Adivasis scarified 5 *Pans* for their success in insurrection. The entire subdivision beyond Bangriposi was in anarchy. The communication had been cut off; telephone line had been snapped. In the last week of February, no passenger bus was moving through Bangriposi Ghat. [38]

The tribes killed Prafulla Kumar Sinha, a retired forest officer on 1st March 1949 in Bangriposi Ghat. The rebels looted and murdered the non-tribals in Bamanghati. The D.I.G. of Police, Celeries took strong repressive measures to quell the rebellion. Rasik Pattanaik, the Inspector of Police in charge of Rairangpur was also a courageous man. Many rebels fell to the bullets.[39] The Government took drastic action against them. The Government imposed punitive amount of rupees one Lakh upon the victims. The fine was collected rigidly without showing any sympathy as a result of which some tribes deserted their houses and fled away to the jungle or the neighboring State of Bihar. [40]

Dr Harekrushna Mahatab, the Prime Minister of Orissa Province paid a visit to Baripada and Bamanghati on 19th April to meet the tribal leaders in jail and to have a general discussion. He convinced the tribal leaders and declared that all the criminal cases against them would be decided within 4 months. He sanctioned one crore rupees for the welfare and the development of the tribes.[41] He also granted rupees 25 Lakh for irrigation and drinking water facilities in the villages. At that time he promised for an Engineering college in Mayurbhanj.

The working committee of the Adivasi Mahasabha provisionally withdrew the civil disobedience and non-cooperation movement in Mayurbhanj on 18th April. Julian Tiga, the secretary of the Adivasi Mahasabha played the leading role to pacify the tribes. He requested Dr Mahatab to take steps to bring back the tribals who had deserted their villages. [42]

Mahatab was a shrewed politician. He successfully persuaded Sunaram Soren, Ramchandra Majhi and other leaders to stop all rebellious activities. Then Soren was released from jail. The Government declared that the punitive amount would be refunded to them. Accordingly, the criminal cases were withdrawn. [43] All these activities overwhelmed the Adivasis and their joy knew no bounds.

The man behind all these development was V.S. Mathew, the new Collector of Mayurbhanj. He wrote to Government, "What the Tribals needed not bullets, but books for their children, medicine for their sick and potable water in the villages." Then when Mahatab visited Rairangpur again the tribals gladly received him. They drank *Handia* together and accepted the merger and returned to the political play ground forgetting the past. They all unanimously declared the whole Orissa a part of Jharkhand and there was no need of Jharkhand movement. [44]

Thus it is conceived that the tribal uprising of 1949 was one of the bloodiest and politically the most significant event in the history of Odisha in general and Mayurbhanj in particular. Without a comprehensive study of the rebellion of 1949, the tribal movement in Mayurbhanj will be incomplete. The study of this movement helps us in understanding the nature, the sentiments and the aspiration of the tribals for our future guidance. It is wrong to conceive that the tribes are violent and aggressive in getting their grievances redressed. They are simple and need more care and sympathy. They are an integral part of our society with rich and colorful cultural heritage.

NOTES AND REFERENCE

1. Atul Chandra Pradhan, *History of Orissa*, Cuttack, 1988, P-151
2. Vide Mohammad Liaquddin's *Census Report of Mayurbhanj*, 1931, Baripada, Published in 1935.
3. *Administrative Report of Mayurbhanj* 1944-1945.
4. Prabodh Kumar Mishra, *Heritage of Mayurbhanj*, INTACH, Baripada, 2008, P-2
5. Chhatis Chandra Dhal, *History of Mayurbhanj,* Utkal University, Bhubaneswar, 2007-PP212-213
6. Nilamani Senapati and Nabin Kumar Sahu, *Orissa District Gazetteers Mayurbhanj*,Cuttack,1967-P-4
7. Vide J.N.S.D. Sachan's article, the *Social Movements of the Tribes of Bamanghati in 1866, A study of Descent and Protest,* Proceeding, U.G.C. sponsored Regional seminar, Srimaa Mahila Mahavidyalay, Baripada, 2008 PP.41-47
8. D.B. Mishra, *Concise History Of Orissa*, Ludhiana, 2005, P.-177.
9. Vide, B.B. Mishra and J.K. Samal's article *Tribal Culture: The Symbol of High Indian Values, Studies in History and Culture,* Journal (ed) L.N. Rout, Berhampur University, 1998, PP-118-119
10. Vide Nihar Rajan Pattnaik's article, *De-tribalization in Orissa*, proceeding U.G.C. sponsored seminar, Betnoti College, 2007, P-8
11. Shyam Sundar Sarangi, "*A short History of Mayurbhanj*", Baripada, 1936 PP-16-34
12. Vide Amar Sigh, the then S.D.O., Rairangpur's article, *Hare Krushna Mahatab O Mun*" *Panchajanya*, Nov-1980 PP- 157-162
13. Birdhan Kumar Hansdah, A *Biography of Bhanj Veer Sunaram Soren* (Santali) Rairangpur, 2004 PP-1-10. Also Damayanti Beshra's manuscript *Swadhinata Sangrami Sunaram Soren*, Baripada, P-1
14. Vide Damayanti Beshra's manuscript, *Swadhinata Sangrami Sunaram Soren*, Baripada PP.-1-4

15. Vide S.P. Panchbhai's article, *the Jharkhand Movement among the Santals*, ed by K.S. Singh in the Book *Tribal Movement in India*,V-2 P.34
16. Vide L.K. Mohapatra's article, *"The Jharkhand Party in Orissa"* ed by K.S. Sing in the Book *Tribal Movement in India*, Vol-2 pp. 67-68
17. *Ibid* .
18. Chhatish Ch Dhal- *op cit* pp-210-218
19. Harish Chandra Das, *Mayurbhanj Jagaran*, Baripada, 3rd May 1948.
20. Devendra Mohan Praharaj, *Tribal Movement and Political History of India, A Case Study from Orissa* 1803-1949, New Delhi, 1980 PP. -197-198
21. *Ibid*
22. *Mayurbhanj State Gazette*, 15th Oct 1947
23. Pamphlets published and widely circulated by the leaders of Mayurbhanj Adivasi Mahasabha
24. Chatish Chandra Dhal- *op cit* PP-215-218
25. Vide Sumanyu Satpathy (ed) *Manepade*, a biography of Basanta Satpathy, Cuttack, 2007 PP.-12-23
26. *Mayurbhanj Adivasi Sabha O Misrana Samay*
27. Collected the list of demands from Sri Nabakishore Majhi of Baripada which were published in shape of pamphlets.
28. Nilamani Senapati and Nabin Kumar Sahu, *op cit* PP.-80-90
29. Birdhan Kumar Hembram *op cit* PP. -20-25
30. Aruna Das, *History of Tribal Revolt In Orissa*- 1817-1947 (unpublished) Sambalpur University 1987, PP-1-12
31. Nilamani Senapati and Nabin Kumar Sahu *op cit* P.-83
32. The author made an interview with Sri Rigai Murmu, an old Man of 70 years of village, Juha, P.S. Bangriposi and collected the fact on 13-11-10.
33. This fact is collected from Sri Soren Singh Hansdah, of village, Rayan, P.S. Bangriposi who is working on the Santhals on -12.11.2010
34. Chhatish Chandra Dhal – *op cit*- pp-214-219
35. Birdhan Kumar Hembram *op cit* pp-20-25
36. *The Samaj*, 8 February 1949.
37. Devendra Mohan Praharaj- *Op cit* pp-197-204
38. Chhatish Chandra Dhal –*op cit* PP. 215-226.
39. Vide Hare Krushna Mahatab's article *1949ra Santhal Bidroha, Dasahara Vishesanka, Panchajanya,* 1980,PP. 17-20.
40. The author interviewed Daman Hansdah of Genda Pokhri, PS Bangripasi and collected the fact.
41. Harekrushna Mahatab, *op cit* PP-17-22.
42. This fact is collated from Soner Singh Hansdah of Rayan, PS- Bangriposi on 12.11.2010.
43. Harekrushna Mahatab, *op cit* PP-20-22.
44. Harekrushna Mahatab, *op cit* PP-19.

CORPORATE GOVERNANCE IN INDIA

Dr.Sandeep Kumar Patnaik
Reader & HOD, Commerce

Corporate Governance is holding the balance between economic and social goals. The firms with weaker governance structures have to face more agency problems and managers of such firms gain more private benefits. Firms governance plays an important role in the probability of accounting frauds and firms which have a weak governance structure being more prone to accounting frauds. The global economic downturn combined with massive corporate scandals highlights the need of good corporate governance.

Corporate governance is not just corporate management, it is something much broader than management and it includes a fair, efficient and transparent administration to meet certain well-defined objectives. It is a system of structuring, operating and controlling a company with a view to achieving long-term strategic goals to satisfy shareholders, creditors, employees, customers and suppliers and to comply with the legal and regulating requirements, apart from meeting environmental and local community needs. The stages of development of corporate Governance and its system synchronise with the evolution of the economy corporate structure, ownership groups, political and legal developments of a country.

In India prior to the economic Reforms of 1992, the development of Corporate Governance was slow but in post liberalization rapid strides have been made in its development to converge with global practices. Emerging economies like India have launched striving plans to boost up the Privatisation in past few decades. Privatisation leads to transfer of ownership from the state to new private and public owners like management, employees, local individual institutions and foreign investors etc. This new diversified ownership structure creates the traditional agency problem whereby self-interested executives aims to maximize their private interests rather than owner's interest.

Corporate governance in usually seen as a set of regulations, processes and customs affecting the way a company is administered. However at the heart of good governance are the principles of belief of trust and transparency, ethical business conduct and a deeper commitment to all stakeholders. The mantra of good governance is simple - Trust, Transparency, Integrity and Ethical Business practices. Practicing good governance can help any company prime itself for success.

Indian economy is integrated with world economy in terms of product, capital and labour market. This integration necessitates the parameters like corporate culture, code of conduct and business ethics to be essentially practiced. Good Corporate governance can improve the prospects for attracting long-term Capital

Corporate Governance is a system by which firms are managed. The stages of development of Corporate Governance and its systems synchronise with the evolution of the economy, corporate Structure, ownership groups, political and legal developments of a country. Academicians, Practitioners and Researches have evolved the Corporate Governance models in different countries of the world. In this process, metrics are also being developed to measure Corporate Governance and its processes.

The macro perspective of Corporate Governance in developed Countries is finance and economics while is the developing countries, particularly in India, it is financial and economic

development. Basing upon the initiation of economy reforms in the year 1992, the corporate Governance history in India is bifurcated into two economic distinct historical time periods, i.e. Pre 1992 era and post 1992 era. The Corporate Governance in India was in a dismal condition in the Pre 1992 era. On the other hand Corporate Goverance reforms in post 1992 era were initiated to create a system of greater control over managerial actions and to restore investor's confidence in firms.

Corporate Governance encompasses commitment to values and ethical conduct of businesses to maximise share holder's wealth, while ensuring fairness to all stakeholder and retain investor's trust. Ethical dilemas arise from conflicting interests of the parties involved and managers should make decisions based on a set of principles influenced by the values, content and culture of the organization. Transparency in decision making leads to accountability because responsibilities could be fixed easily for actions taken or not taken. The accountability for safeguarding the interests of the stake holders and the investors in the organization is paramount and rests with the management. Efficiency issues are concerned with the efficient performance of the management to ensure fair returns to the share holders. This means achievement of economic efficiency comprising of allocate and productive efficiencies.

It is well know that Good Corporate Governance practices reduce the agency costs. The Corporate Governance Index, (CGI) has been adopted by researchers, commercial agencies and others to measure the level of governance in listed companies. It is an indicator to benchmark the Corporate Governance quotients of companies and through it the capital markets of countries. The CGI examine the structure and transparency of a company's ownership, effectiveness of its Board, share holder's right, voting procedures, stakeholders relations, timeliness of disclosure, the audit process and internal control and the overall compensation policy of its executives and directors. In recent times Corporate Social Responsibility (CSR) of a company is also considered as an important criterion. Thus the importance of CGI, as a metric, is gaining more acceptances because of its comprehensiveness, wider applicability and a strong belief that these indices positively correlate with the financial performance.

In response to many corporate scandals, many major reforms have been initiated by various stock exchange and regulatory bodies across different countries. These reforms were initiated to create a system of greater control over managerial actions and to restore investor's confidence in firms. After Liberalisation, the most significant event in the growth of corporate governance in India was the establishment of Securities and Exchange Board of India (SEBI) in 1992. Since its establishment several committees headed by Rahul Bajaj, Kumar Mangalam Birla, Naresh Chandra, Narayan Murthy etc has been constituted in order to review governance challenges and to recommend governance laws and refoms SEBI. Apart from this, the Modi government approved the Fugitive Economic Offenders Bill to deter economic offenders from evading the process of Indian law by giving powers to the government to confiscate assets of a fugitive, including Berami assets, absconding loan defaulters. The bill covers a wide range of economic offenders which include : Loan defaulters , fraudsters, individuals who violate laws governing taxes, black money, benamiproperties, financial sector and corruption.

Current Indian model of Corporate Governance is a hybrid model based on Anglo-American and German models. Unlike a dual class system prevalent in us, single class in the dominant model prevailing in India. This model grouped the business in India as follows.

v Highly dispersed Shareholding and professional management

(L&T, ICICI Bank, Infosys)

- The founder, his family, and associates closely hold the company and exercise maximum control over the activities of the company (Tata group, Birla group Reliance group, wipro etc)
- Public sector with government ownership and professional Management (SBI, ONGC, BHEL etc.)
- Multinational corporations.

This Corporate Governance in India should avoid Seven deadly sins quoted by our Father of Nation Mahatma Gandhi such as wealth without work, pleasure without conscience, science without humanity, Knowledge without character, Politics without principles, Worship without sacrifice and commerce without morality.

THE CONCEPT OF DHARMA IN THE GITA

Dr Purnendu kumar Paul
Reader in Philosophy

It is well accepted that Srimad Bhagavad Gita is a religious scripture or a dharma grantha. Obviously, the concept of dharma is one of the key concepts of this text. The concept of dharma is an Indian philosophical tradition and is found as a very dynamic concept and it occupies a very signification place in religion, ethics and in philosophy. It is ethically very significant when it refers to these two important concepts, namely – Varnadharma and Svadhama.

It is well known that the place where Srikrishna Arjuna dialogue is supposed to have been conducted and treated as the origin of the text the Gita, is a battle that is treated as dharma yuddha. Further, the Gita which is supposed to be the part of the epic, Mahabharata, opens with the saying that Kurukshetra is a dharma kshetra where the battle is to be performed. Moreover, one of the primary messages of the Gita is that whenever there is decadence of dharma Lord comes down to the earth to establish dharma. It shows that in the above cases the term dharma has been used to mean righteousness.

It is seen that in the oldest religious philosophical literature, the Rg. veda, the term dharma is also found to be used with some other prefixes. The term Vidharma seems to have been used referring to such cases of violation of the supremacy of God or the Veda. Similarly, with the prefixes of 'Sva' and "Satya" one can find the uses about forty six times. In the usual sense Svadharma refers to the duty of the individual as per his varna and satya dharma refers to the path of Ultimate reality. Besides the above uses very often prefixes found with dharma in the Mahabharata are desa, kula, jaati ete. With these prefixes dharma refers to the duty pertaining to nation, race and caste respectively. The uses of the term dharma with many other prefixes are also seen in ancient Indian literature. My purpose here is to focus on two concepts, namely, Varnadharma and Svadharma referring to the text of the Gita.

It may be pointed out here that the meaning of Svadharma is clear in the sense it refers to dharma of the self. It indicates the possibility of the dharma of others, that is, para dharma. In the Karma yoga or yoga of action of the Gita, there has been mentioning of the expression i.e svadharmenidhanasreya, para dharma bhayavah. It means that it is preferable to meet the death while performing the duty (Svadharma) than to adhere other's dharma which is more disastrous. The context of the deliberation is that Arjuna was unable to decide whether he should continue his fight or not. He was afraid of the serious consequences of the war. And also for the reason that for the sake of Kingdom he has to kill his kith and kin, cousins, his teacher, his most loving great grandfather, etc. For this act in future he will be treated as most selfish individual. But Srikrishna , to whom he is treating as his friend, philosopher and guide, has suggested him to continue his fight because it is his svadharma which he has to perform. His svadharma has been fixed as per his varna dharma, that is Kshatriya. In this manner the Gita maintains a specific relationship between the Sva dharma and Varna dharma

Here the question arises that whether it is obligatory to adhere to varna dharma on religions consideration or moral consideration. The answer to this question is linked with the issue of the origin of the varnas and the duties linked with them. Let us take into account the two popular theories, namely :

(1)The Divine origin theory and (2) The Natural origin Theory, The former is found as theological whereas the later is claimed to be either need-based on physiological structure based or sociological stand regarding the origin of the varnas.

(1) The Divine Origin Theory :

This view is in support of the divine source to be the origin of the varnas. A large section of the people believes that the Divine himself happens to be the source of the origin of the Varnas. It is because for them the Prasthanatrai, to be the authentic source of knowledge. The prasthanatrayi constitutes the Vedas, the Brahmasutra and the Bhagavad Gita. Out of these two most dependable texts the first and the third directly support the divine-origin stand. In this framework it is accepted that whatever is there in these texts are direct utterances of the Divine, so those are infallible.

In the fourth chapter of the Gita Krishna narrates before Arjuna that these four varnas are created by me on the basis of guna (quality) and karma (action). This view of the Gita is found to be very much in tune with the view found in the Purusa Sukta of the Rg. Veda . It is maintained that the four varnas have come out of the four different parts of Viraata Purusa. The Brahmins have come out of the mouth, Kshatriyas from the shoulder , Vaisyas from the thigh and Sudras from the foot. It is almost clear that both the views advocates in support of the Divine Origin of the varnas.

(2) The Natural Origin Theory :

This theory claims that classes have come to existence in a natural way along with the progress of the society. Any super natural power has nothing to contribute for the origin of classes. The undivided mass of the mankind was divided into some groups according to their need and circumstances.

It is most important to point out that in respect of the Gita's view of Svadharma that even though the classes are created by Srikrishna but the creation of classes is not arbitrary. Srikrishna while creating the castes has not utilized his arbitrary power rather has taken 'need' and 'efficiency' into consideration. In order to establish this stand the most important factor is to attach importance to the expression : guna karma vibhaagashah. There has been a further ground in the Gita that the Svabhaav determines the Svadharma. Taking this aspect into consideration Arjuna has been suggested by Srikrishna to solve his dilemma regarding his future course of action in the battle field. By disposition and ability Arjuna is Kshatriya. So it is his svadharma to fight. The duty is determined by the station in life. One is not allowed to run away from his bounden duty in order to preserve the cosmic order (dharma). It is very much clear in the definition of the term 'dharma' that one shall remain protected in protecting dharma (dharma raksha ti rakshitah).It is the reason for which it has been said that "better is the death in the fulfillment of one's own duty than to invite disastrous consequence by adhering to other's duty."

WORKING WOMEN ISSUES & PROBLEMS

Dr. Sanjukta Mohanty
Reader in Zoology

Introduction Woman is the mother of human race and it is the women who sustained the growth of the society and has moulded the future of our nation. Now a days, due to industrial revolution, the participation of women in the work force outside the home has tremendously increased. Large growth has been seen in 21st century. They have now taken the professional roles in order to create meaning for themselves. The sole role of 'house wife' is no longer accepted by them. They form a major chunk of the society, also it is a boon for the industrial society as women in the work force contribute more. Nobody can deny the fact that Indian women have stormed almost all male bastions. They have potency to enter every field of life including life administrations, science and technology medicine, journalism, defense and many more. They are also working in different sectors of the economy as agricultural labourer, road constructions, domestic worker, pilot , doctors Engineers etc. So their presence, aspirations and problems can not be ignored. As they are engaged in gainful employment along with house hold work, they should be given proper respect and status in the society.

Inspite of all rules and regulations, they are facing many problems and difficulties at home and at working place. So the percentage of working women who are economically active in our country is far less than global average. But a question arises why are so many Indian women out of labour force? There are so many reasons which keep them away from work. In early 70's there was a consciousness about women's right in India. At that time women empowerment was the most relevant approach, but gradually it was declining in drifts of time. There are several issues and problems which they have to face each and every minutes, when they step out of the homes.

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE PROBLEMS :

It has been observed from the analysis that majority working of women are suffering from stress caused by role conflicts or multiple roles. They have to perform multiple roles like managing work at their work place, managing family, children demands, fulfill social responsibilities etc. Sometimes they have to face domestic violence due to minor negligence, so working women face a big dilemma in managing work-family conflicts. By analytical study it is found that the stress level in the working women increase and it is directly proportional to their age. This may be due to additional responsibility imposed on them. The number of increasing working hours also affect the stress level in them. They try to give their 100% in each and every sphere of work lacking of which they face mental and physical problems. They gradually feel frustrated and helpless because no one is there to help and support them. They sometimes feel isolated and due to this they have to face many emotional and psychological problems . Insomia and depression are two major mental problems that Indian working women usually suffer from. They have no time for themselves. They feel unable to share their feeling with anyone because they know no one will understand them. In this Psychological pressure they are left with two options (1) either to give up the job or to accept the depression as a part of their life.

NEGLIGIBLE PERSONAL SPACE

As the working women have to keep balance between families and career, in order to get success in life, they have to face restlessness. They try to increase their working potency which causes which causes many sleeplessness problems creating disease like dementia, Alzheimer etc, as they don't get personal space for them.

During recent Pandemic situations women who are engaged as domestic social healthcare, sanitation workers, have consistently been on the front line despite facing a paucity of incentives, transportation facilities & personal protection equipment, and resting opportunities.

Some major issues and problems are as follows.

WOMEN ARE POWERLESS

- They have no choice regarding their job.
- They do not have a principle of occupation.
- Women worker have to perform dual role in society relating to production and reproduction .
- Their contribution to family economy and national economy remains largely invisible and undervalued.
- Female workers in a family do not have right to spend money on themselves.
- Women have a low level of participation in decision making.
- Sexual harassment at work place.
- No safety while travelling to workplace.
- Mental torture at home and office.
- Facing unchecked exploitation in house at work place and at public places.
- Facing problems in balancing personal and professional life.
- Increased expectations by family members and at offices, which affect mental and physical health.
- Discriminations regardin ვ wages.

CONCLUSION

There are many working women whose involvement in economic work directly is much less such as who work in the house or outside as maid, or whose work is seasonal (like live stock rearing or farming) are negligible or if it is a family activity then her contribution to economic work would not be paid. All these create discriminations among them.

In order to give a proper status these problems should be solved by changing the attitude of family, society and nations towards women. Wage gaps should be reduced, they should be given constitutional and legal rights both in their work and in social sphere.

Above all, women should change their attitude about themselves. They should be confident in their approach. Their husband should come forward to share her burden, So that they can be able to create a balance between their personal and professional life.

IMPACT OF GLOBALISATION IN INDIA

SHUSANTA KUMAR SAHU
(Reader in Pol. Science)

Globalization is seen as a conscious and active process of expanding business and trade across the borders of all the states. It stands for expanding cross border facilities and economic linkages. This is to be done with a view to secure an integration of economic interests and activities of the people living in all parts of the world. The objective of making the world a truly inter-related, inter-dependent, developed global village governs the ongoing process of globalization.

Globalization is the concept of securing real social economic, political and cultural transformation of the world into a real global community. It is considered to be the essential means fir securing sustainable development of all the people of the world.

The term Globalization is a post-cold war and post-soviet development. The socialist economics, in particular the soviet economy and political system was collapsing even Perstrocka and Glas couldn't save the USSR. All the socialist countries of Europe began witnessing a process of overthrow of socialist system. All countries of the world began realizing the merits of the market economy, free trade, privatization, liberalization and globalization of trade industry.

GLOBALIZATION OF INDIAN ECONOMY: -

In 1990 Indian economy was completely collapsed. The then Prime Minister of India P.V. Narsingha Rao decided to go in for liberalization of economy. A new economic policy was formulated and implemented with an emphasis upon economic reforms. These were governed by the principle of liberalization, privatization, market economy, free trade, deregulation and delicensing these reforms paved the way for initiating the process of globalization of Indian economy.

The introduction of Globalization changed Indian society drastically. Globalization and the Indian economy became interrelated, and next economic policies displayed a direct influence of this change.

Government shaped administrative policies according to it as well. The aim was to promote business opportunities in this country, generate employment, and attract global investments.

Globalization of Indian economy also witnessed an impact on its culture. Introduction to other societies and their norms brought various changes to the culture of this country as well.

Furthermore, India is one of those countries that attain economic success after the implementation of this concept. The introduction and growth of foreign investment in major

sectors of this country fuelled the rise of the Indian economy even further.

Impact of Globalization on Indian Economy

During this discussion of globalization and Indian economy, a name that deserves special mention is former Finance Minister of India Dr Manmohan Singh. He was at the forefront of this movement and ensured a successful implementation of it. He also drafted the economic liberalization proposal. Here are some quick statistics that will reflect the immediate effect of globalization on Indian economy —

1. After 1992, the average annual growth rate of GDP was 6.1%.
2. In 1993-94, the export of India recorded an exponential growth of 20%. Also, in the following financial year, it was at a healthy 18.4%.

In 1995, the total export value of computer services was about $11 billion, and in 2015 it recorded around $110 billion. These statistics prove globalization and the Indian economy brought positive changes and fast-tracked India's economic growth Benefits of Globalization of Indian Economy

The concept of globalization in India resulted in the following benefits that helped to transform the Indian economy and the country as a whole —

I. More Employment Opportunities

The introduction of globalization brought an influx of foreign investments and the favorable policies of the Indian government also helped companies to set up units in this country. This has resulted in new employment opportunities. Also, access to low-cost labour prompted foreign businesses to outsource work to companies operating here.

In a nutshell, the employment opportunities in this country rapidly progressed after globalization and Indian business merged.

2. Increase in per-capita Income

As a direct effect of more employment opportunities, the per-capita income of Indian households also increased after globalization.

Resultantly, it altered their standard of living and improved the purchasing power of an average Indian. This gave birth to a new middle-class and recorded an increase in demand for consumer products in this country.

3. More Choices for Consumers

Globalization and the Indian economy provided Indian consumers with a plethora of choices. Indian, as well as foreign manufacturers, brought various products of the same kind, and consumers got a chance to select their preferred one.

This increase in competition prompted manufacturers to create better products at a much lower price point.

4.Access to Untapped Markets

A noticeable benefit of globalization is that it provides access to many untapped markets

with huge potential. The globalization of Indian economy means it allowed foreign companies to operate in the Indian market. Also, Indian businesses got an opportunity to operate on a global scale. As a result, the import-export sector in Indian saw an astonishing rise after 1991.

CONCLUSION: -

However, Globalization is not free from criticism. Developing countries are increasingly becoming more and more dependent on developed country and their MNC's and international institution like IMF, the world bank and the WTO are becoming instrument of neo-colonialism. Recently the globalization debate shifted form focusing on whether world economic integration is good or bad, to the best ways of managing the globalization process.

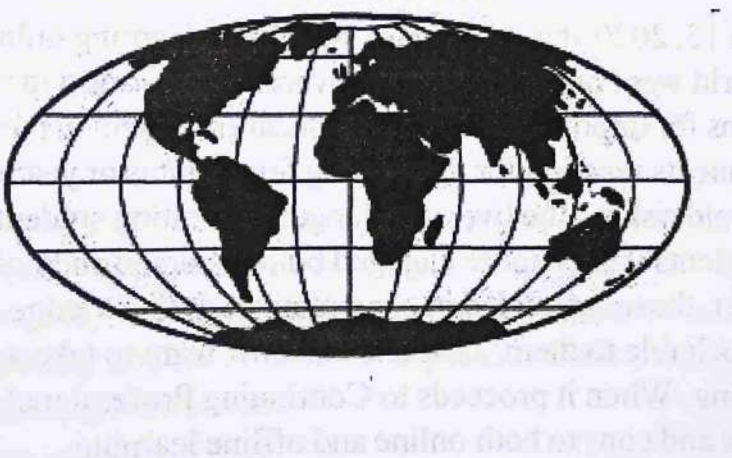

ONLINE VS OFFLINE TEACHING & LEARNING

Dr. Annapurna Dhal

Lecturer in Zoology

In Wuhan, China, a new infectious respiratory disease was reported by World Health Organization as COVID-19 in December 2019. By March 2020 the pandemic has brought the world to a standstill position. All offices, shops, malls, Schools, Colleges and what not remain shut under lock down to check the spread of disease by virus. The livelihood of several thousand poor, city migrants collapsed, hundred millions of people left jobless due to Covid-19. As schools and colleges closed during Covid-19 lockdown, students stopped visiting the college or school campus. It is a new world for students to remain confined indoors with learning online. Schools & colleges started organizing virtual classes for students. Though it is a challenging experience for both teachers and the students, it has become a must. Teachers miss the student's interaction face to face and the energy to manage big or small sized classroom. On the other hand students turned to popular academic learning application to understand concept that teachers in school & colleges might have taught. Students are eager to utilize the time of learning something new online. Through internet it is possible either free or paid.

Before March 15, 2020 about 3% of the world was learning online and post March 15, total 100% of the world went online. Various Governments worldwide are organizing online educational campaigns for improving the online education system in their country. The current pandemic will continue its reaction for the coming few months or years as per health expert's opinion. Hence to avoid risking the lives of younger generation student's online learning is a new modality. So students will be more engaged both in person and online mode of learning. Thanks to the internet, those interested in expanding their knowledge and skills now have a wide range of options liable to them. Learners can now want to take advantage of online, as well as offline, training. When it proceeds to Continuing Professional Development (CPD), there are various pros and cons to both online and offline learning.

Online Learning VS Offline Learning

The chief difference between online and offline learning is location. By offline learning, learners are needed to travel to the training location, a lecture hall, college, or classroom, etc. By online learning, on the other hand, the training can be handled from almost anywhere in the world. Participants need to log into the internet from their home, work, or even their local coffee shop. Another difference is the flexibility offered. Online learning usually has a more flexible timescale. As a teacher, you can offer your support via email or by an online chat system. Offline learning is typically provided between office hours and doesn't give as much flexibility to the learner or the trainer. Besides these two differences, the benefits of learning online or offline are almost the same.

MERIT OF ONLINE STUDY

1. Career Advancement and Hobbies

Studying online gives you more flexibility. You can work and provide your work schedule around your coursework more easily. An online class where you don't have to log in at a specific time for a live session but you can study and communicate with your teacher and your classmates at your own pace.

2. Flexible Schedule and Environment

By studying online, you want your own learning environment that serves best for your needs: be it your bedroom, your study, the café across the street, or your local gym, listening to your teacher's lecture podcast as you run on the treadmill is great. Taking an online course also implies that you don't have to travel to class, which means less time spent on the bus and more study time sitting on your couch. You no longer have to bother regarding driving in the storm and missing an important class.

3. Lower Costs and Debts

Studying online means, pay the tuition fee, apparently book supplies, an online application fee, and a few other items. You don't have to pay for the costs of housing and transportation, which translates to lower debts and more savings.

4. Self-Discipline and Responsibility

Studying online requires more self-motivation and time-management skills because you will pay a lot of time on your own without someone physically close to keep you focused on deadlines.

5. More Choice of Course Topics

Studying online at your own leisure enables you to no longer worry about class location when deciding what to learn next. By taking an online course, you can really concentrate on the subject you are interested in and select from the variety of online courses and programs. Certainly, students who have children or elderly parents to take care of will get it difficult to drop everything and serve courses in person. Online courses give a wonderful alternative to those with responsibilities.

DEMERITS OF ONLINE STUDY

1. Requires Personal Discipline

Staying motivated and keeping up with assignments may show more difficult for online pupils than for those attending traditional classes. It is important for students attending online classes to be on top of their time management skills.

2. Diminished Social Interaction

When you visualize a traditional classroom, group discussion, and students raising their hands to ask the instructor questions, it is very convincing to mind. Admittedly, these moments do not occur as naturally in online learning. For some individuals, these live interactions are a must to bring the material to life. But, it is reasonable to bring more social contact to online

learning through contest, scheduled Questions and Answer sessions with an instructor, and discussion.

3. Not Fit for Every Topic

As the heading suggests online study is not suitable for every topic as some complex topics, operative techniques, and practices for certain require a physical environment. As these are best conducted in person, for example, would you rather learn how to fly an airplane online or offline and the answer to that is the majority of people would prefer to learn it on an offline basis.

4. Lack of Practice-Based Learning

Therefore, the online study lacks practical knowledge based on hands-on attempts and different tasks. For example, online learning would be a great tool to learn the theory-based side of any sports, like its history, rules of the game, etc. However, it cannot be used to transfer practical knowledge because for that we have to visit the field and understand the environment of the sport. Hence it is important to note that e-learning cannot replace the knowledge that comes with working experience in the actual field.

5. Dependence on Technology

Technology has driven the popularity of online study by the younger generation. According to a report, 26% of adults don't know how to use computers so it makes it difficult for them but not for younger generation.

MERITS OF OFFLINE STUDY

- ❖ Through the offline study, the teacher will be able to understand if each student is getting the point correctly by asking them to do activities related to the work
- ❖ It helps the students to clear their doubts and clarify their mistakes immediately. Whereas, for online study mostly lectures are pre-recorded so it makes it difficult for students to query their doubts.
- ❖ During an offline study in schools and colleges, the entire class-time is dedicated to teaching and learning.
- ❖ Offline classes are also available to those who do not have proper internet connections or to those who do not have any Smartphone.
- ❖ There is much scope for social interaction among students due to face-to-face recognition.
- ❖ The face-to-face teaching can help the teachers to understand the body language of students as if the students are interested in topics or are the teachers keeping students interested in the class.
- ❖ The most important use of offline study is in dance and physical exercises as the teacher needs to check the student whether they are correctly doing the exercises or not. Doing the exercises in the wrong way can lead to physical injury and will not bring about the desired result.

DEMERITS OF OFFLINE STUDY

Some of the disadvantages of offline study are as follows:

- ❖ It is not entirely an independent way of learning.
- ❖ The students are overly dependent on teachers for every detail.
- ❖ The offline study is a little bit expensive as compared to online study due to the travel and accommodation expenses and many more.
- ❖ The learning can only occur between the school timing.
- ❖ Chances of searching more and finding new things out for themselves from the students is limited.
- ❖ It is also not suitable for those who are introverts.

CONCLUSION

As stated above both online and offline study has its benefits and shortcomings. That is why an education system, including both forms of study, can indeed create a compelling education in society. As now-a-days, new technologies are easily accessible to the young generation which can be used for more visual and interactive study. But still, some prefer offline study to online studies as it only depends on the understanding power of students and which method they prefer the most. Learning gives the students a lot more flexibility in education.

However it is very different from sitting in a classroom lecturer for 45 minutes. Most students after 5 minutes go to their sleep mode. They get new flexibilities like they can listen, they can pause they can rewind, But they learn all kinds of things from the best University. Online classes now become pivotal in education structure. Classes could be recorded and uploaded online and if you miss a part of what happened in class one can go back home and check out what happened and pick up the parts one has not picked up during the class hour. But eye, ear, are affected as the students sit for a long time and that makes out the students mental and physical health. Personal connection with family also cut off and affected because Physical pace of moving your body, getting exercise, cardio-vascular, vascular, blood flowing to your brain is essential.

Educationists now feel that virtual learning is a good alternative that ensures and enables students to continue their study from home and to be safe from the pandemics. But this cannot replace the classroom situation or in campus learning. But online teaching is a good alternative and an option available for the time being. Teachers need to be appreciated as they have overcome their fears and faced these challenges in a very positive way. They have learned, made mistakes, asked each other and currently moved ahead. However the distant learning or online education can never be an alternative of a real school or college or university because we cannot have a real sense of social interaction, we do not have a face to face presence and that changes the whole experience.

Many Universities have conducted test on campus life with professors and on online experiment with residential student. These studies have shown that professors on campus life

experience is better than online experience. A simple study at a private Research University in Cambridge, Massachusetts reveals that exam results are similar for campus student taking live courses versus those taking online courses. The stress level for those taking online course was one absolute standard deviation lower. Students were more engaged in many respects. Educationalists believe that **blended learning** (both in person learning and online learning) will be the future. To promote that, online course providers started many courses. Students could now take all type of course from several Universities with a very minimal fee or free of cost. However Teachers, Principals, Parents and students during Covid-19 feel this as just a temporary arrangement. Rekha Krishna, Principal of Vasant Vally School, New Delhi said that one of the most significant benefits of online learning is punctuality. It is very creative and the teachers are innovative, learning new thing including new kind of technique and films and method of engaging with their students. But the old school place will be there and should be there, it is the social interaction. The emotional connection with students that no one can take away and those are very integral and critical part of online teaching pattern.

DEAR GOD

Harekrushna Mohanta
+3 2nd year, Commerce

Blessed I am. I know this to be true.
It is a complete feeling, which I never knew.
Deep within my heart, where pain once sat.
You gave me strength, held me close.
In the mornings we chat.
It's the kind of Love that makes you whole
HIS Love forever... never takes a toll .
Sometimes I feel .. I am not worthy,
I've made mistakes….
When I was topsy-turvy.
But your love always, circles around.
Even when I was, flat on the ground.
I wish you all could feel, the Love.
That circles like a pale white dove.

We all can have a love so true.
Believe in Him….. it's up to you.
He'll give you all, you wish you had
And you'll never end up…. sad.
There are no riches, in the sky above,
Just knowledge, strength and
all YOUR LOVE .

LOVE OF GOD

Pranati Sathua
Lecturer in Logic & Philosophy

Love is an honest term. God loves us as father loves his children. Love is intellectual. God's love is indescribable. All human beings want to love. Love is the basis of creation. Like all human beings, the philosophers want to love. A Philosopher is an intellectual lover. Love has two sides : one is lover and other one is beloved. A male and a female love is called an ordinary love. But the philosophical love is highly intellectual.

Philosopher is a man who loves God intellectually and his love deeply recognizes him as an intellectual lover of God. Love of God arises from the realization. He is the Being of all Beings. He is the cause of all causes and effect of all effects. The intellectual love of God is without any beginning. It is a complete love.

God is the lover of all love. He is the lover of wisdom and the universe. This is unique love. So He is called an Heavenly father. Father loves his children as God loves the universe. Logically speaking, each man has two fathers - One is Heavenly Father and other one is Earthly father. We can not describe Heavenly Father because ours have limited knowledge. But we can give detail descriptions about Earthly Father . Heavenly Father is eternal.

He is the Lord of all, the knower of all, the inner controller of all, the final heaven of all. He is a supreme Being. He is an unmoved mover. He is Natura Naturans and Natura Naturata God-world relation is like a Lover-beloved relation, i.e that means love cannot exist without a lover and beloved. Lover without a beloved is meaningless and beloved without a lover is also meaningless. But God's love is internal and unbeatable. He is the soul of all souls. He is transcendent . He is the chief source of everything. He is the final heaven of everything.

God is called Heavenly Father. He is an article of faith. He is the knowledge to the ignorant, power to the powerless. Heavenly Father has pure form, pure thought and pure action. He is an intelligent Being. He controls the Earthly Father. He is a silent Observer but offers blessing to mankind and living beings. For example, when a child suffers from an incurable disease at the time the Earthly Father becomes helpless. He seeks free grace. The Earthly Father totally surrenders to obtain free grace from Heavenly Father. But Heavenly Father is pleased by the purest devotion. His love and affection cannot be measured. It cannot be described but can only be realized. It is his eternal love. Human being can not conquer it.

God's love for man and man's intellectual love of God are identical things . Love of God cannot be describable. He is immortal and transcendent. He is unlimited and He is the Best. God has love for human being. He helps the human beings in their moral struggle. Only a wise person can realize His perfect love. His love to mankind is also immortal. All the souls are bound together with his great unseen power. He is the real Hero in the universe. He is the lover King of every living being, so we can say,

" God is love .... He loves us ..... and God lives in us."

TIME

Chandi Charan Dandapat

P.E.T.

Time is precious
for
One and all
It is an accessible pavement
for
all living soul.
It is salient for the pupils
to be accomplished.
with the curriculum
for the upcoming exam's call.
Time is just like
a formidable weapon
for the torment to heal
in life thy.
Although it is an anguish.
for the patients to die
still it is a ray of hope
for the fanatical guy.
Time is an unending grapple
for those who remain shy
Yet ……..
it is a beautiful and
memorable journey for
the palmy guy.

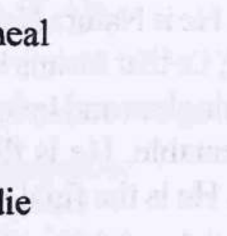

LIFE- IN MY FRAME OF REFERENCE

Budhadev Raj kumar

+3 2nd year, Commerce

Life is an allowance,
We're predisposed,
Fantasize about
the days to come.
But
Sleep in present
without Chore
regarding our goal.

Life is twinkling
But …. with immense glee.
It's full of fragrance of
Love of Almighty Thee.

His invocation is inestimable
It's just like a beautiful sky
bestowed with numerous
wandering stars.

To live a life intact
Considerably, its upon you
Whether you want
to be shy
or
Cheer with life's
great elation thy.

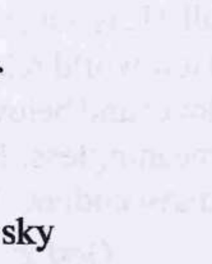

NSS REPORT - 2021-22

B. B. College, Baiganbadia has three different NSS Units functioning effectively in adopted villages i.e. kukuda khumpi, Jampada and Andhari. The sole motto of these units is to create awareness and to uplift the social structure through selfless service of the volunteers keeping in view the needs of the adopted villages. The programme officers namely Mrs. Bharati Panda, Mr.Hari Shankar Mahakud and Mrs. Sweety Murmu are actively engaged in discharging their duties to achieve the ultimate mission of the NSS units as has been assigned to them.

The NSS units are doing a lot of commendable work in the field of social service for the upliftment of the valuable living in deplorable condition. We organized Health Camp, Awareness Meeting and Rally for social awareness from time to time. The most innovative programme of the College is the NSS garden where spring comes every year with pleasant fragrance of enchanting beautiful flowers.

Besides the above normal performance of the NSS units, the major functions of different units for the year 2021-22 are vividly elaborated below with dates.

- On 3rd April a Blood Donation camp was held where NSS volunteers, and students and staff members donated blood.
- On the 7th July Banamahastav Saptaha was observed and on 8th August a Dangue Awareness Programme was held.
- On 14th August a Swachhata Pakhwada Day was observed.

On 15th August, 2021 75th Independence Day was celebrated in the college campus. Principal Dr. J.N.S.D Sachan hoisted the flag after pravatpheri by volunteers. Mr. C.C. Dandapat PET helped in this preparation NSS POs . Mrs.Bharati Panda, Mr.Hari Shankar Mohakud and Mrs.Sweety Murmu inspired the students by their speeches. Volunteers cleaned the Temple campus and a health awareness programme was organized in the adopted villages. A cultural programme and a debate competition were organized among the volunteers.

On 24th September NSS day was celebrated in the college campus. Principal Dr. JNSD Sachan presided over the meeting . NSS Programme Officers Mrs. Bharati Panda, Mr. Harishankar Mahakud and Mrs. Sweety Murmu and Chief Guest Dr. Subhendu Das, Coordinator gave their valuable information regarding NSS Foundation day and inspired the volunteers to be involved in social work. An essay Competition was organized by the POs and prizes were distributed to the winners.

On 2nd October Gandhi Jayanti was observed. On 30th October a Clean India programme was held

On 17th November an Orientation Programme for NSS New Comers was held.

The NSS Winter special camp was held from 24th December to 30th December 2021. 75 volunteers participated in this camp and were involved in different awareness programme in the adopted villages.

On 6th Jan. 2022 a vaccination programme was undertaken in the college premises to vaccinate the students of age group of 15-18 years 235 students were vaccinated.

On 1st December World AIDS day was observed.

The NSS units of the college have been organizing different activities to create awareness among the people.

YOUTH RED CROSS AND RED RIBBON CLUB ANNUAL ACTIVITY REPORT, 2020-21, 2021-2022

The Indian Red Cross Society (IRCS) is a voluntary organisation. The mission of the society is to provide relief in time of disaster and emergencies, promoting health and care of vulnerable people and communities, responding to the needs of vulnerable group, alleviating the human sufferings and helping people to live in dignity and in good physical and mental health. These are the guiding services to the thousand of local communities across the world. Their work in this area covers a wide range of activities from providing food and material assistance to the most deprived, to supporting access to employment as well as from organizing social activities to redress loneliness to running shelter for homeless people and victim of domestic violence.

The students are the future leaders not only by the qualities and skills one has but also by how these qualities and skills are used to make a difference in the world. They should not wait for any miracle but to be the source of hope and happiness in the society.

- To build their capacity in order to render the humanitarian service to most vulnerable people in the society.
- To explore the confidence of volunteers and make them guide and mentor and helping them to develop their skill and confidence that will last a life time.

To obtain the above objectives camps has been organized to explore the ways and means to ignite confidence which will lead to build up assertiveness among the volunteers. So, Red Cross organized various camps. Training camps is important that's why. During the Training camp period the YRC volunteers get training on various topics like History of Red Cross movement, Fundamental principle of Red Cross, First Aid etc.

Youth Red Cross wing along with Red Ribbon Club of B.B. Degree College, Baiganbadia availed this opportunity to organize the following programme during the academic session 2020-2021, 2021-2022.

2020-2021

Sl.No	Date	Programme
1.	08.07.2020	Corona Awareness Programme
2.	15.08.2020	74th Independence day and "swaccha bharat" programme.
3.	31.10.2020	National Unity Day
4.	01.12.2020	World AIDS Day

5. 11.01.2021 Online Debate Competition In Sahid Memorial College, Manida 6.

12. 01. 2021 National Youth Day

7. 20.01.2021 District Meeting of YRC

8. 25.01.2021 Voters Day

9. 26.01.2021 Republic Day & "Swaccha Bharat" Programme

10. 27. 01.2021 to 29.01.2021 03 days Cluster Level Youth Red Cross Study-cum-training Camp-2021

11. 13.02.2021 National Road Safety Month -2021

12. 22.03.2021 World Water Day

2021-2022

Date	Activity
• 02.04.2021	General Discussion with approval of Annual action plan , budget and Approval of Red-Ribbon club activities.
• 03.04.2021	Blood Donation Camp
• 17.04.2021	Sanitization of College Campus
• 27.04.2021	Webinar on Misconception of Covid Vaccination
• 29.04.2021	CORONA Awareness Camp
• 30.04.2021	District level webinar by YRC/RRC of MBJ, BLS, Bhadrak
• 04.05.2021	Online Inter College Essay Competition in B.B. College, Baiganbadia
• 05.-5.2021	Demonstration on World Hand Hygienic Day
• 08.05.2021	1. Virtual observation of **World Red Cross day** in B.B. College, Baiganbadia 2. Virtual observation of World Red Cross day by YRC &RRC of MBJ, Balesore, Bhadrak 3. Virtual observation of World Red Cross day by State Red Cross
• 12.05.2021	Distribution of Medicine, Mask, Sanitizer and food to Maid, driver,
• 23.05.2021	District level webinar by YRC/RRC of Mayurbhanj, Balesore, Bhadrak in DK, College, Jaleswar
• 26.05.2021	Cyclone YAAS action team
• 31.05.2021	1. District Level Online QUIZ Competition on World No Tobacco Day 2. Webinar on State Level observance of World No Tobacco Day
• 05.06.2021	Webinar on World Environment Day
• 14.06.2021	Webinar on World Blood Donation Day
• 21.06.2021	INTERNATIONAL DAY OF YOGA

- 30.06.2021 WEBINAR ON GO GREEN PROGRAMME
- 05.07.2021 Vana Mahatsov
- 05.08.2021 DENGU and MALARIA AWARENESS
- 15.08.2017 75th INDEPENDENCE DAY
- 04.09.2021 Social service camp, Prize distribution on Foundation day of college
- 09.09.2021 National Nutrition Week
- 29.09.2021 World Heart Day
- 26.10.2021 to 29.10.2021 Four Days SERV Camp & Mock Drill
- 30.10.2021 CLEAN INDIA Programme
- 07.11.2021 National Cancer awareness day
- 08.11.2021 English and Odia Essay Competition on Cancer awareness day
- 11.11.2021 & 13.11.2021 Drawing and Song Competition on Azadi ki Amrit Mohatsov
- 15.11.2021 & 16.11.2021 English , Odia Essay Competition and Quiz Competition on AIDS
- 18.11.2021 Voter's Awareness day
- 26. 11.2021 National constitution day
- 01.12.2021 World AIDS Day
- 02.12.2021 National Pollution Prevention Day
- 05.12.2021 International Volunteers Day
- 01.01.2022 Distribution of Biscuit in Raghunathpur Orphanase
- 03.01.2022 Save Water Programme
- 06.01.2022 Mass Covid-19 1st Dose Vaccination programme

ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ

ଅଳସୀ ଫଗୁଣର ଫଗୁଭରା ମଦିରା, ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ମଳୟର ସ୍ପର୍ଶ ଆଉ ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗ ସ୍ୱପ୍ନର ସମାହାରରେ ଉତ୍‌ଫୁଲିତ ଆଜି ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ । କୋଇଲିର ଅହରହ କୁହୁତାନ, ଭଳି ଭଳି କୁସୁମର ପସରାରେ ବିମଣ୍ଡିତ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିବେଶ । ପହିଲି ଯୌବନରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିବା ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତା'ର ଅବଗୁଣ୍ଠନ ଟେକି ବିଗତ ବର୍ଷର ସ୍ମୃତି ସବୁକୁ ନେଇ ମହକ ଭରା କବିତା ରଚିବାରେ ସତେ ଯେମିତି ଆତ୍ମହରା । ଆଉ ସେ ମିଠା ମିଠା ସ୍ମୃତିର ଝରଣା ମନ ଅଗଣାରେ ଝରି ଦେହ ମନରେ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ପ୍ରେମ ସଂଚାର କରୁଛି । ସମୟକୁ ହାତମୁଠାରେ ସାଉଁଟି ବିଗତ ବର୍ଷର ସ୍ମୃତିକୁ ପୁଣିଥରେ ମନେ ପକେଇବାର ଏ ପ୍ରୟାସ କିନ୍ତୁ ସତରେ ନିଆରା ।

ଏ ଅଗଣାର କଢ଼ିରୁ ଫୁଲ ସାଜିଥିବା ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଅଧକ୍ଷ, କୁଶଳୀ ଅଧାପକ ଏବଂ ଅଧାପିକା, ସମସ୍ତ ଅଣଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରୀତିଭରା ଶୁଭେଚ୍ଛା ଆଉ ଶୁଭକାମନା । ଜୀବନ ଏଠି ସର୍ବଦା କର୍ମଚଂଚଳ, ସମୟର ହାତଧରି ଅବିରତ ଜୀବନ ଧାରାରେ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ପ୍ରତିଟି ଘଟଣା କିନ୍ତୁ ସ୍ମୃତି ଫୁଲରେ ଗୁନ୍ଥା, ଯାହା ଆତ୍ମଗୋପନ କରେ ପ୍ରତିଟି ହୃଦୟ ସ୍ପନ୍ଦନରେ । ଆଖି ଏଠି ଖାଲି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେନି ବରଂ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ବାସ୍ତବ ରୂପ ଦେବାକୁ ସଦା ସର୍ବଦା ଚଳ ଚଂଚଳ ଆଉ ବ୍ୟଗ୍ର ।

ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଶ୍ରୀ କେଦାର ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ଆମର ପିତୃତୁଲ୍ୟ, ତାଙ୍କର ଅଦମ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା, ସମସ୍ତ ଅଧାପକ ଓ ଅଧାପିକା ମାନଙ୍କର ଅକୁଣ୍ଠିତ ଭଲପାଇବା ଏବଂ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ସେବା ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ କରିଛି ପରିପୁଷ୍ଟ । ମାତ୍ର ୪ ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ନେଇ ଗଢା ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଏବେ ଅଢେଇ ହଜାରରେ ସୀମିତ । ସମସ୍ତ କଳା ବିଭାଗ, ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗରେ ସମ୍ମାନ ଶ୍ରେଣୀରେ ପିଲାମାନେ ଆଜି ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧାପକ ଏବଂ ଅଧାପିକାମାନେ ଅବିରତ ଗବେଷଣାରତ । ବିଗତ ଦିନରେ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଭାଗର ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରାଧାପକ ଡ. ଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ କୁମାର ପାଲ ଏବଂ ଇତିହାସ ବିଭାଗର ପ୍ରାଧାପକ ଡ.ଶ୍ରୀ କୁମରମଣି ନାୟକ ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଦେଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପିଏଚ୍.ଡି ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧକ୍ଷ ଡ.ଶ୍ରୀ ଯତୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ସିଂଦେବ ସଚ୍ଚାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ତିନିଜଣ ଅଧାପକ ପିଏଚ୍.ଡି ଡିଗ୍ରୀ ପାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ଆହୁରି ଛଅ ଜଣ ମଧ ଅପେକ୍ଷାରତ । ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗର ପ୍ରାଧାପକ ଡ.ସନ୍ଦୀପ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ 'ଛ' ଜଣ ଅଧାପକ ପିଏଚ.ଡି ଡିଗ୍ରୀ ପାଇବାପାଇଁ ଗବେଷଣାରତ ।

ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ରସାୟନ ବିଭାଗର ପ୍ରାଧାପକ ଡ.ଶ୍ରୀ ଶୁଭେନ୍ଦୁ ଦାସ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଦେଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତରଫରୁ ଜାତୀୟ ସେବା ଯୋଜନାର 'ସଂଯୋଜକ' ପଦବୀରେ ମନୋନୀତ ହୋଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିଛନ୍ତି ।

କଥାରେ ଅଛି ''ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହିଁ ସଂପଦ'' । ଏହି ଉକ୍ତିକୁ ସାର୍ଥକ କରି ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନେକ ସୁନାମ ସାଉଁଟିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛି । ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ର ଶ୍ରୀ ଯତୀନ୍ଦ୍ର ବାଦ୍ରା, ଯୁକ୍ତ ତିନି ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା, ଖିଲରାମ ସରେନ୍, ଯୁକ୍ତ ତିନି ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା, ପୂର୍ବଭାଗ ଆନ୍ତଃ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଫୁଟବଲ୍ ଟୁର୍ଣ୍ଣାମେଣ୍ଟ ଖେଳିବାରେ ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଛାତ୍ର ରାଉତ୍ ସିଂ ଯୁକ୍ତ ତିନି ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା ଆନ୍ତଃ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ରୀଡା

ଉତ୍ସବରେ ୧୦୦ ମିଟର ଦୌଡରେ ପ୍ରଥମ, ୨୦୦ ମିଟର ଖେଳରେ ଦ୍ୱିତୀୟ, ୪୦୦ ମିଟର ରିଲେରେ ପ୍ରଥମ, ୧୦୦ ମିଟର **ହାଡଲ୍ସରେ** ତୃତୀୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଚଳଚଞ୍ଚଳ ଜାତୀୟ ସେବା ଯୋଜନାର ଛାତ୍ର ଶ୍ରୀ ଦେବକାନ୍ତ ଧଳ ସୁଦୂର ତ୍ରିପୁରା ଠାରେ ଏନ୍.ଆଇ କ୍ୟାମ୍ପରେ ଯୋଗଦେଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଛାତ୍ରୀ ରତ୍ନୀ ହାସଁଦା ଏବଂ ସ୍ୱାତୀସୁଧା ପଣ୍ଡା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ହେବାର ଗୌରବ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଥିଲେ ।

ଯୁଗେ ଯୁଗେ ନାରୀ ଚିରପୂଜନୀୟା ଓ ବନ୍ଦନୀୟା । ନାରୀ ଶକ୍ତିକୁ ଶତ ପ୍ରଣିପାତ ଜଣାଇ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଅନ୍ୟତମା ଯଶସ୍ୱୀ ନାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଉଷାରାଣୀ ନାୟକଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱନାରୀ ଦିବସ ତା.୦୮.୦୩.୨୦୨୧ ରିଖରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଜାତୀୟ ସେବା ଯୋଜନା ପକ୍ଷରୁ ଉକ୍ତ ଦିନ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଆୟୋଜନ ମଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପରି ଏବର୍ଷ ମଧ ତାହାର ୩୮ତମ ସ୍ୱନକ୍ଷତ୍ର ଦିବସ ତା.୦୪.୦୯.୨୦୨୧ରେ ଅତି ଆଡମ୍ବରର ସହିତ ପାଳନ କରିଥିଲା । ଏହିଦିନ ଏକ ସଭାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ସଭାରେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଦେଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ଡ.କିଶୋର କୁମାର ବସାଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବରେ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଡ.ବସା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଈଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱାସୀ ହେବା ସହ ସ୍ୱପ୍ନାଭିଳାଷୀ ହେବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଶେଷରେ ପିଏଚଡି ଲାଭ କରିଥିବା ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରଧାପକ ଡ.ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ କୁମାର ପାଲ ଏବଂ ଇତିହାସ ବିଭାଗର ପ୍ରାଧାପକ ଡ.କୁମାର ମଣି ନାୟକଙ୍କୁ ମାନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରି ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କରିଥିଲେ ।

ଅତିଥି ଦେବଭବଃ । ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନୂଆ କରି ଆପଣେଇଥିବା ଉଚ୍ଚମାଧମିକ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ତା.୨୧.୧୦.୨୦୨୧ ରିଖରେ ସ୍ୱାଗତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧକ୍ଷଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ନୀତି ନିୟମ ବିଷୟରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିବା ରେଡ୍‌କ୍ରସର ଶାଖାର କୃତିତ୍ୱ ମଧ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ଶାଖା ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କ୍ୟାମ୍ପର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲା । ଯେପରିକି ଆନ୍ତଃ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ଲଷ୍ଟର ଲେବୁଲ କ୍ୟାମ୍ପ, ରେଡ୍‌କ୍ରସ ସୋସାଇଟି ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଶ୍ୱରେଡକ୍ରସ ଦିବସ ଅବସରରେ ଆନ୍ତଃ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଆୟୋଜନ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଯୁକ୍ତ ତିନି ପ୍ରାଣୀବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗର ଛାତ୍ରୀ କୁମାରୀ ଅଙ୍କିତା ଦାସ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ବିଭାଗର ଛାତ୍ରୀ ମଧୁସ୍ମିତା ବିନ୍ଧାଣୀ ତୃତୀୟ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଥିଲେ । ସେହିପରି କର୍କଟ ରୋଗ ସଚେତନତା ଦିବସ ଆନ୍ତଃଜିଲ୍ଲା ସ୍ଲୋଗାନ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, କ୍ରିୟା ଫାଉଣ୍ଡେସନ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି କଲେଜର ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନ ଛାତ୍ର ଶ୍ରୀ ସମୀର ଘୋଷ ତୃତୀୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିଲେ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ତା.୨୬.୧୦.୨୦୨୧ ଠାରୁ ୨୯.୧୦.୨୦୨୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସରରେ ସର୍ପ କ୍ୟାମ୍ପ, ଇଣ୍ଡିଆ ରେଡ୍‌କ୍ରସ ସୋସାଇଟି ନିୟୁ ଦିଲ୍ଲୀର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ଆୟୋଜିତ ହୋଇପାରିଥିଲା ।

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଧୀ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଯୋଗ ଶିବିରର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ବାର୍ଷିକ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାହାରୁ ସମ୍ବଳ ଓ ବିଷୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ମଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ମଧ ପିପିଟି ମାଧମରେ ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ଦର୍ଭ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ଓ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଇତିହାସ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଇତିହାସ କଂଗ୍ରେସର ଆଚଂଳିକ ଅଧିବେଶନ ୨୮.୧୧.୨୦୨୧ରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ସମଗ୍ର ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ଓଡିଶାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଇତିହାସ ଅଧାପକ ଅଧାପିକା ମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସଭାରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଇତିହାସ ଓ ସଂସ୍କୃତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ସଭାରେ ଉପଜିଲ୍ଲା ପାଳ ତଥା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସଭାପତି ଶ୍ରୀମତୀ ଅନ୍ୟା ଦାସ, ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଦେଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ଡ.କିଶୋର କୁମାର ବସା ଓଡିଶା ଇତିହାସ କଂଗ୍ରେସର ସମ୍ପାଦକ ଡ.ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ବାରିକ ପୂର୍ବତନ ସଭାପତି ପ୍ରଫେସର ରାଇମୋହନ ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀମା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପୂର୍ବତନ ଅଧକ୍ଷ ଡ.ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ ପ୍ରମୁଖ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆସିଥିବା ଅଧାପକ ଅଧାପିକା ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ଦର୍ଭ ପାଠ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଝୁମର ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା ସାଉଁଟି ପାରିଥିଲା ।

ପ୍ରଦୂଷଣ ଏକ ଜାତୀୟ ସମସ୍ୟା ଯାହା କବଳରେ ଆଜି ସାରାବିଶ୍ୱ କବଳିତ । ତେଣୁ ଜାତୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ଦିବସ ତା.୦୨.୧୨.୨୦୨୧ ଅବସରରେ ଏକ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିବାରଣ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଇକୋକ୍ଲବ ଓ ଯୁବରେଡକ୍ରସ ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମାଜରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଚଳଚଂଚଳ ଜାତୀୟସେବା ଯୋଜନା ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଶୀତକାଳୀନ ଅଧିବେଶନ ତା.୨୭.୧୨.୨୦୨୧ ରିଖ ଠାରୁ ତା.୩୧.୧୨.୨୦୨୧ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧମରେ ବିଭିନ୍ନ କୁସଂସ୍କାର ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବା ପାଇଁ ଗାଁର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନାଟକ ମାଧମରେ ପରିବେଷଣ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏକ ଆଦିବାସୀ ଅଧୁଷିତ ଅଚଂଳରେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ବହୁ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ଅସୁବିଧାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଏଠାକୁ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିବାକୁ ଆସିଥାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ଛାତ୍ରୀ ନିବାସଟି ଏବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛି । ଅଧକ୍ଷଙ୍କର ଅନନ୍ୟ ଉଦ୍ୟମ ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ସେ ସଦା ସର୍ବଦା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରତ । ତାଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଜି ଅନେକ ବିକାଶ କରିପାରିଛି । ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାରା ଓଡିଶାରେ ଯେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ ।

ଡ. ସଂଯୁକ୍ତା ମହାନ୍ତି

ପ୍ରାଧାପିକା, ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ

DECLARATION FORM

FORM-IV
RULE-8

Name of the Magazine	:	**SHRADDHANJALI**
Place of Publication	:	B. B. College, Baiganbadia, Mayurbhanj, Odisha
Period of Publication	:	Annual
Publisher's Name	:	**Dr. Jatindranath Singhdev Sachan** Principal
Address	:	B. B. College, Baiganbadia
Nationality	:	Indian
Printer's Name	:	**Meghasanee Printers,** Baghra Road, Baripada
DTP	:	**Sukadev Giri**, 6371886372 **Mousumi Rout**, 8917570096
Name and Address of individual who own the Publication	:	**Dr. Jatindranath Singhdev Sachan** Principal B. B. College, Baiganbadia Mayurbhanj

I, Dr., J.N.S.D Sachan, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

(Dr., J.N.S.D Sachan)
Principal
B. B. College, Baiganbadia
Mayurbhanj

Activities

ODISHA HISTORY CONGRESS
REGIONAL SESSION
CHIEF SPEAKER
CO-ORDINATOR
PRINCIPAL
CHIEF GUEST
CONVENOR

ndj-ozmq-ccq
Surendra Mu...
sakshi
Dr. Pramilara...
You
Malay
92 others
International Webinar

Celebrating 75 Year of
INDIA'S INDEPENDENCE
COURTESY : REDCROSS & RED RIBBON CLUB
B.B. COLLEGE, BAIGANBADIA - 757105

BLOOD DONATION CAMP
BY
YOUTH RED CROSS
SHOT ON MI A3
DEBASISH

Activities

Indian Red Cross Society
Let a plant tree and save our Earth
VAN MAHOTSAV - 2021
Organised By
B.B.College Baiganbadia,

B.B.COLLEGE
BAIGANBADIA

World Heart Day
Organised by :

WORLD WATER DAY
22nd March, 2021
"No matter, how much rich you are
"ECO CLUB"
B.B. HIGHER SECONDARY SCHOOL, BAIGANBADIA
WAY TO

स्वच्छ भारत
ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ
CLEAN INDIA
1st - 31st October 2021
Organised by :
YOUTH RED CROSS & RED RIBBON CLUB
Of
B.B. COLLEGE, BAIGANBADIA

Activities

NSS
BUT YOU
CAMP-2021
24.12.2021 to 30.12.2021
NSS UNITS
HON'BLE GUEST
PRINCIPAL
REDMI NOTE 9 PRO MAX
AMIT PHOTOGRAPHY

ORIENTATION PROGRAMME
FOR
NEW COMERS
on 17.11.2021

BBC

BLOCK
PHYSICS DEPARTMENT
BOTANY DEPARTMENT